

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

БЕОГРАД, ФЕБРУАР 2007. ГОДИНЕ
ГОДИНА XVIII, БРОЈ 2771

РАДИКАЛИ

ТРАЖЕ ИЗБОРЕ

Тадић и Коштуница обманули грађане Србије
јер су још у новембру знали за план
Европске уније и западних моћника да
нам отму Косово и Метохију

Др Војислав Шешељ

ИДЕОЛОГИЈА
СРПСКОГ НАЦИОНАЛИЗМА

СРПСКА СРБИЈА А.Д.
БЕОГРАД 2002.

Војислав Шешељ

Др Војислав Шешељ:

„Да господине

Најс,

ја се залажем
за Велику Србију

и увек ћу се
за њу залагаџи.

Ја се ње
нећу одрећи,
иа макар и завршио
свој живој у Хаџу”.

Др Војислав Шешељ

СВЕДОК ОДБРАНЕ
СЛОБОДАНА МИЛОШЕВИЋА
У ХАШКОМ ПРОЦЕСУ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2005.

ВЕЛИКА СРБИЈА

ЗЕМУН
ТРГ ПОБЕДЕ 3

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Оснивач и издавач
Проф. др Војислав Шешел
Главни и одговорни уредник
Елена Божић-Талијан
Заменик главног
и одговорног уредника
Марина Томан
Помоћник главног
и одговорног уредника
Момир Марковић

Редакција

Огњен Михајловић, Амцад Мигати,
Будимир Ничић, Момир Васиљевић,
проф. др Сретен Сокић, Вјерица Радета,
др Бранислав Блажић, Борис Алексић
Љубомир Краговић, Владимир Ђукановић
Техничко уређење и компјутерски прелом
Северин Поповић

Карикатуре

Синиша Аксентијевић

Унос текста

Весна Марић, Златија Севић,
Љубинка Божовић, Драгица Томић
и Биљана Мичић

Лектор

Александар Чарапић

Председник Издавачког савета

Др Ђорђе Николић

Заменик председника Издавачког савета

Др Бранко Надовеза

Издавачки савет

Проф. др Војислав Шешел,
Томислав Николић, Милорад Мирчић,
Гордана Поп-Лазич, Александар Вучић,
Драган Тодоровић,
Мирко Благојевић, Душко Секулић,
Зоран Красић, Паја Момчилов,
Наташа Јовановић, Горан Цветановић

Штампа

ДОО „Драгић“, Зрењанин

Борђа Јоановића 20,

23000, Зрењанин, тел.: 023/535-491

Редакција прима пошту на адресу

„Велика Србија“, Трг победе 3,

11080 Земун; рукописи се не враћају

Новине „Велика Србија“ уписане су у
Регистар средстава јавног информисања
Министарства за информације под бројем
1104. од 5. јуна 1991. године.

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Цене огласа за издање у сто хиљада примерака: последња колорна страна корица 100.000 динара; унутрашња колорна страна корица 80.000 динара; унутрашња новинска страна 60.000 динара; 1/2 унутрашње новинске стране 30.000 динара; 1/4 унутрашње новинске стране 15.000 динара; плус порез на промет.

Србија на раскршћу

2

- Отимање Косова и Метохије

Косовскометохијска драма

4

- Косово и Метохија на зеленашком кантару

На сценеру - Марти Ахтисари

6

- Жалосни продукт времена

Интервју - Томислав Николић

9

- Српски радикали траже нове изборе

Срби у Црној Гори

17

- Декларација о правима Срба

Политика испред стручности

25

- И после Томице – Томица!

Српско зеленашење

27

- Суноврат банкарског система

Европске замке

33

- Колико кошта улазак у ЕУ

Путинова политика

36

- Формула демократског суверенитета

Људске судбине

39

- Драма породице Крстић

Бомбардовање осиромашеним уранијумом

45

- Убијање са задршком

Исповести жртава секти

49

- Трансцендентална медитација – велико зло

Ново читање историје

58

- Срби римокатолици, такозвани Хрвати

Отимање Косова и Метохије

Пише: Борис Алексић

Специјални изасланик генералног секретара Уједињених нација за преговоре о будућем статусу Косова и Метохије Марти Ахтисари представио је свој предлог у Београду. Као што се и очекивало, Ахтисари је подржао независност као једину опцију. У свом покушају да циљеве НАТО и агресије на Савезну Републику Југославију доведе до краја, Марти Ахтисари отворено пркоси Резолуцији Савета безбедности Уједињених нација 1244.

Ахтисаријев предлог су претходно подржале западне државе, чланице Контакт групе, али и НАТО. Дакле, његов план је претходно био представљен у седишту савеза који је 1999. године извршио бруталну агресију на СРЈ кршећи Повељу Уједињених нација. Још 26. јануара предлог специјалног представника генералног секретара УН-а је без детаљнијег разматрања једногласно одобрен од стране министара иностраних послова 26 земаља – чланица НАТО, који су већ одавно били упознати са његовом садржином (како сазнајемо ових дана, са тиме су били упознати и политичари ДОС-а). Ово је још један доказ о злоупотребама УН-а од стране Вашингтона и Брисела. Амерички изасланик за статус Косова Френк Визнер, готово одмах по предочавању решења, обрео се у Приштини, оцењујући да је Ахтисаријев предлог сјајан.

Наведена чињеница јасно указује на то да Марти Ахтисари прима налоге од НАТО, а не од генералног секретара Уједињених нација, чијим се принципима очигледно не руководи у свом раду.

Ипак, предлог који је потписао Марти Ахтисари, а чији су стварни аутори стратеги НАТО, има непоправљиву ману. Наиме, без пристанка Београда он нарушава Повељу УН-а, важеће међународне уговоре и сам правни поредак успостављен након стравичног Другог светског рата. Из угла међународног јавног права он недвосмислено крши највише међународне – перемпторне правне норме (*ius cogens*), што производи апсолутну ништавност стања произашлог из једног таквог чина.

Ахтисаријев предлог подразумева такзвану контролисану независност Косова и Метохије, али не, наравно, од стране Београда. Као у време колонијализма, а слично пракси спроведеној у Босни и Херцеговини, један човек, представник Европске уније, би према овом решењу био „носилац суверености.“ Нарушавајући основне принципе међународног права о неповредивости државног суверенитета, овај својеврсни гувернер би фактички управљао територијом јужне српске покрајине. Уколико се сагледају решења из Ахтисаријевог предлога, заправо његова улога би била да се потруди да овакво решење има дубоку укорененост у доктрини бројних западних земаља.

Отворена врата независности Косова и Метохије

Мада се сам појам независност у тексту ниједном не спомиње, не спомиње се ни државни суверенитет ни територијални интегритет Србије, па Ахтисаријев предлог отвара пут независном Косову и Метохији. Према писању „РИА Новости“, сада се једино води дискусија око тога ко ће независност прогласити, а да не пољуља позиције прозападних партија у Србији и да не испровоцира жестоку реакцију Русије.

Управљање Косовом и Метохијом би било пренето на Европску унију, тј. како смо навели, на њиховог представника. Кључна фигура у покрајини био би међународни цивилни представник именован од стране Брисела. Како преносе „РИА – Новости“, на то место би, према ставовима западних земаља, могао да буде постављен блиски пријатељ Мар-

Братски загрљај Тадића и америчког амбасадора Мајкса Пелта

тија Ахтисарија, холандски дипломата Петер Фејт, који је раније био на челу посматрачке мисије у Индонезији, а био је ангажован и у Босни и Херцеговини и Македонији. На овај начин би и приватни интереси Ахтисарија били подржани. Према плану Мартија Ахтисарија – члана антисрпске Међународне кризне групе, овлашћења међународног цивилног представника би била блиска онима која су некад имали феудални господари у Западној Европи. Он би могао да смени сваког националног функционера, а могао би и да укида законе. Фејтов заменик, према овом предлогу НАТО, био би Американац.

Цео предлог је конципиран у потпуности супротно Резолуцији Савета безбедности Уједињених нација 1244. Управо ово би, према замислима из Брисела, које је Борис Тадићу недавно пренео Ахтисари, омогућило Шиптарима, којих има око 1,7 милиона (90 процената становништва) да прогласе своју независност. У следећем кораку САД, Велика Британија, Швајцарска, Хрватска, Словенија и Албанија би одмах признале ту одлуку. Уосталом, и без проглашења независности, покрајина би према плану који је потписао Марти Ахтисари имала многа права и атрибуте самосталне државе. Између осталог, њени представници би имали право да закључују споразуме са другим државама и да чак приступају међународним организацијама, поред осталих и ОУН-у. О безбедности би се бринуо, наравно, НАТО и мисија ЕУ за питања политике одбране. НАТО и међународни цивилни представник „уз сарадњу косовских институција ће пружити мирно и безбедно окружење широм Косова“ – стоји у предлогу Решења.

Срби, који су преживели шиптарски геноцид и који су затворени у гета (према проценама има их око 114 хиљада), добили би „контролу“ над шест нових општина, разбачаних по целој територији покрајине. Међутим, српске општине

могу бити смењене или укинуте. Међународни цивилни представник могао би да мења територије општина или да их укладу у складу са резултатима пописа.

Косовска Митровица – стожер окупљања Срба, према Ахтисаријевом предлогу била би разбијена на два дела. Поставља се питање: шта би било са Србима који живе у Липљану и селима у општини Обилић, као што су Прилуке и Паметина, пошто ове територије по решењу не спадају ни у једну од шест побројаних општина?

Предвиђено је и постојање 45 заштитних зона око „најзначајнијих“ цркава и манастира. Зоне су подељене у три категорије. Па се тако заштитна зона у трећој категорији распостире на свега педесет метара у пречнику. Подсетимо се овде да на Косову и Метохији има преко 1500 манастира, цркава и испосница Српске православне цркве, као и чињенице да је и Република Српска Крајина пред хрватску окупацију била подељена у неколико зона под заштитом Уједињених нација (тзв. УНПА зоне).

Целокупна имовина државе Србије на Косову и Метохији предала би се властима у Приштини. Српска деца могу да уче из уџбеника које је одобрило Министарство просвете Републике Србије, али само ако влада у Приштини нема примедба. Слична ствар је и са Универзитетом у Северној Митровици. Мада се у решењу наводи да је универзитет аутономан, његова аутономност је, ипак, и те како контролисана, односно његов статут мора да буде у складу са косовским законима.

У доношењу решења Београд не може да се заобиђе

Без обзира на тзв. Ахтисаријев предлог, независност Косова и Метохије може да се успостави једино уз пристанак Београда. Из угла међународног права, план финског дипломате, који је 1999. године претио анихилацијом житељима Београда, Ниша, Крагујевца итд. је обично мртво слово на папиру без одлуке Савета безбедности и пристанка Србије. Као што је познато, могућа једнострана признања би довела до непоправљиве правне несигурности у међународним односима и представљала би својврсту Пандорину кутију модерног света, као и семе будућих сукоба по целој планети. Управо из тог разлога треба упозорити на опасне ставове представника Демократске странке Бориса Тадића.

Поједине изјаве представника Демократске странке доводе до тога да функционери страних држава сматрају како Србија нема јединствен став према независности Косова и Метохије. Аналитичари руске државне новинске агенције „РИА – Новости“ стављају у исти кош присталице ДС-а и ЛДП-а, када се говори о јужној српској покрајини.

Тако, лидер Либерално демократске партије Чедомир Јовановић Ахтисаријев предлог оцењује као корак у добром правцу.

С друге стране, и Тадићева изјава да је Косово и Метохија ближе независности уноси дозу несигурности и дефетизма међу Србе. Даље, Вук Јерemiћ, саветник Бориса Тадића за САД (реч је о „стручњаку“ који је „предвидео“ победу председничког кандидата демократа Керија у свим државама САД и то јавно саопштио), отворено је подржавао кандидата Демократске партије САД, без обзира на то што је овај у својој предизборној кампањи јасно говорио како ће одмах признати независност Косова и Метохије. Према речима Срђе Трифковића, Јерemiћ је у Конгресу САД себе формално представио као противника независности јужне српске покрајине. Међутим, он је управо 18. маја 2005. године у незваничним разговорима пренео својим америчким саговорницима у Вашингтону став да основни циљ треба да буде изналажење решења према којем би се „горка косовска пилула обложила шећерним преливом“ како би је Србија лакше прогутала, тј. како би лакше прихватила независност.

Други саветник Бориса Тадића је Јован Ратковић, којег су његове колеге са факултета због блискости Лондону

прозвале Енглеz. Антисрпски став Енглеске који већ вековима одише мржњом је добро познат. Енглези су отворени заговорници независног Косова и Метохије, што важи и за њихове пионе у Србији. То се може видети и из изјаве британског министра за европске послове Џефрија Хуна датој Би-Би-Сију у којој каже да „Велика Британија је све време снажно и доследно подржавала изванредан рад Мартија Ахтисарија и било би важно да Београд и Приштина на њега позитивно реагују“.

С тим у вези не би требало да чуди ни став функционера ДС-а Драгана Шутановца, који се својевремено истакао по изјави да је завршио курс ЦИА у Америци и да је стога најбољи кандидат за директора БИА! Овај нушићевски „српски шпијун“ XXI века јавно критикује сваки став српских политичара који се тиче реаговања на евентуално једнострано признање Косова и Метохије. По њему, сваки одлучан став Србије, који пркоси стратешким интересима Запада (нпр. прекид дипломатских односа са земљама које признају независност, став који заступа Српска радикална странка), представља враћање у „мрачна времена прошлости.“ На овом месту би могли да се подсетимо и чињенице да се нечињење у међународним односима често тумачи као пристајање на одређене последице.

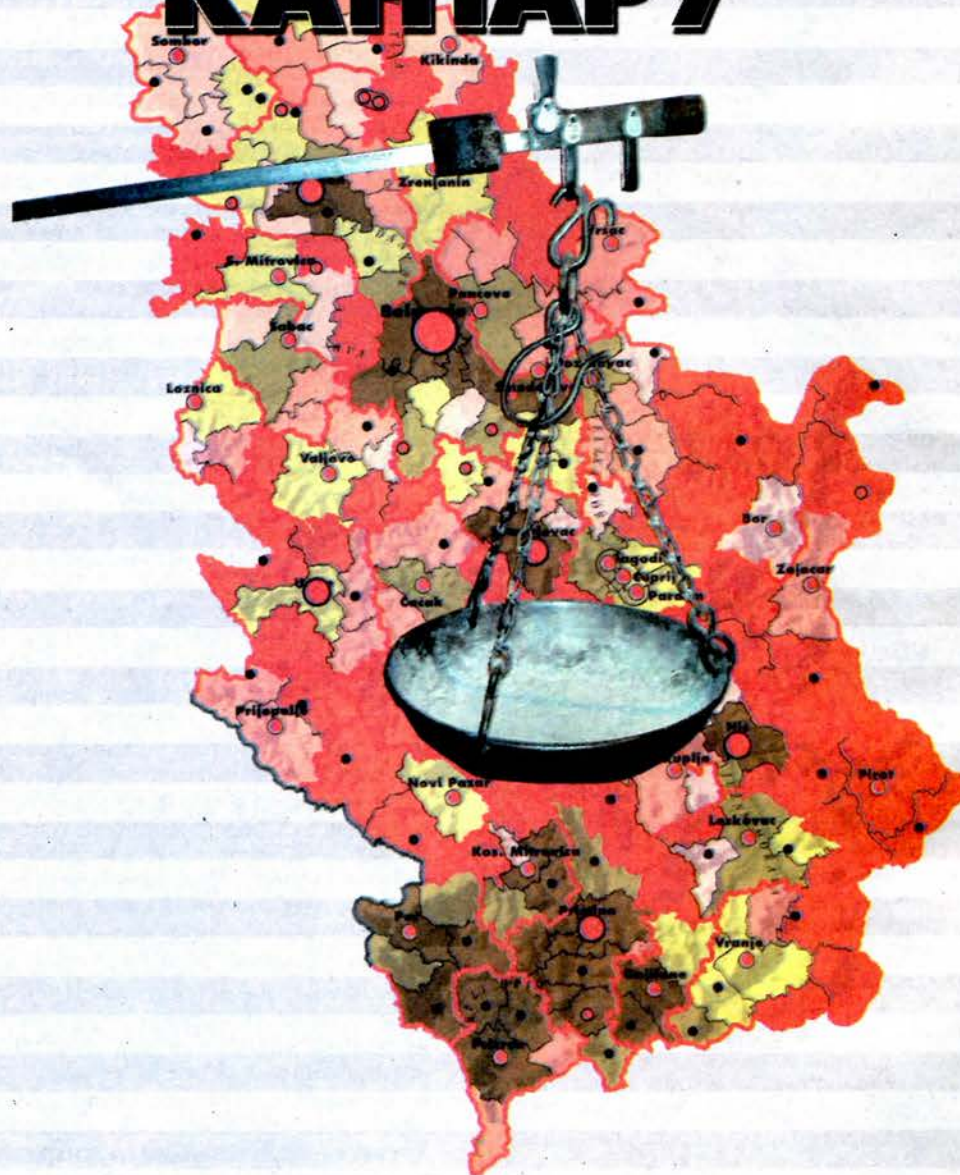
С друге стране, и у Европи и у САД надају се формирању коалиције такозваних демократских странака лојалних Западу. Вероватно да се управо тежња Запада да стимулише уједињавање такозваних демократских странака треба разматрати као разлог за велики број позива Београду за чланство у НАТО и у ЕУ. Чланство Србије у тим организацијама може бити она „слатка пилула“ која ће замаглити губитак Косова и Метохије. Уколико се оствари такав сценарио, није искључена могућност да српски представник у НАТО и ЕУ са истим столом са представником независног Косова и Метохије.

Русија је и даље одлучно против независности Косова и Метохије. Москва је више пута јасно изнела став да је против његове независности. Русија неће подржати комадање Србије док поједине западне земље, чије интересе штити власт у Београду, то отворено чине, тј. подржавају независност. Руски министар спољних послова Сергеј Лавров изјавио је да не може да замисли како би Савет безбедности Уједињених нација донео одлуку о Косову и Метохији неприхватљиву за Србе. Председник спољнополитичког одбора Руске думе Константин Косачов изјавио је руским медијима да нема илузија о Ахтисаријевом предлогу пошто је то кретање ка независности Косова и Метохије. „То је позиција коју гура група западних земаља, пре свега држава НАТО“, изјавио је Косачов. Русија, међутим, инсистира и на исто тако јасном и гласном ставу власти у Београду. Москва са различитог нивоа упозорава српске власти да морају да постигну потпуно јединство. Руски политички аналитичари у својим изјавама за државне медије истичу да неодлучност у ставу Београда води до независности Косова и Метохије, исто чине и руски академици, као и дипломате. У њиховим анализама улога ДС-а и ЛДП-а као Тројанског коња није спорна. Исто тако, погубно решење за Србију била би и могућност поделе покрајине (реална само уз пристанак Београда), као и накнадно српско прихватање наметнуте независности нпр. због уласка у Европску унију.

Русија такође упозорава да не треба журити и хитно решавати косовски проблем.

На крају, Ахтисаријев предлог – предлог НАТО има за циљ да ослаби позицију Србије и на мала врата уведе независност. Међутим, уколико Београд искаже јасан и одлучан став против оваквих идеја, Ахтисаријев „ултимативни предлог“, како га зову у Вашингтону вероватно цитирајући интро за неку бесмислену компјутерску игру, пре или касније претвориће се у прах и пепео.

КОСОВО И МЕТОХИЈА НА ЗЕЛЕНАШКОМ КАНТАРУ

- Уверавају Србе да ће у независном Косову и Метохији живети слободним и достојанственим животом. Посматра се логично питање, на основу чега би Срби поверовали у ову причу када већ седму годину живе у логорима под тежаким припадничком етничке дискриминације, индивидуалног и институционалног насиља, неправде и основног реда и закона. Свакодневно их застрашују и прогоне. Њихова имовина се и даље оштета и пали. Једина порука коју су од Албанаца могли да чују је да ће Косово и Метохија свакако бити независно и да је на њима да одлуче да ли ће ту живети или не

Пише: Будимир Ничић

Ако буде независно, селим се. Ако им не дају независност, сравниће нас са земљом. Само да не буде нови 17. март. То су реченице којима се ових дана на Косову и Метохији најчешће започињу разговори обичног света. Људи несигурни и уплашени, а ситуација климава. Страх је велики. Страх од непознатог.

Са друге стране, у припремању јавности о Ахтисаријевој предлогу предњаче они који су већ седам година задужени за безбедност грађана јужне српске покрајине. „КФОР неће толерисати никакво насиље. Нико не треба да покуша да тестира снаге НАТО, јер су оне спремне да одговоре на сваки изазов”. Ова ситуација и те како подсећа на 17. март 2004. када је само пола сата пре избијања насиља тадашњи шеф УНМИК-а Хари Холкери тврдио да је ситуација под контролом и да нема шансе да дође до ширења немира. Портпарол КФОР-а је тада такође убеђивао јавност да са НАТО нема играња.

Међутим, право стање на терену је такво да Косово и Метохију воде екстремисти и екстремистичке групе које свакога тренутка могу да завладају територијом, што је постало страх и трепет не само за Србе, већ и за чланове међународне, заједнице. Од првог дана боравка у јужној српској покрајини представницима и члановима међународне заједнице се ставља до знања да су добродошли само док се Косово и Метохија креће ка независности и да би свако скретање са тог колосека угрозило и њихову безбедност

Фебруар је свакако месец где ће многи догађаји утицати на живот овадшњих Срба. Србима више није ни до чега. Интересантно је како је то болно истинито, јер су све ове године били у центру пажње само када је било крви, злочина, малтретирања, када се заправо реаговало само празним причама и разним саопштењима досманлијских моћника заваљених у београдске фотеле.

Један од бисера из досманлијског естаблишмента је свакако Слободан Самарџић, саветник Војислава Коштунице, који се у минут до дванаест присетио да Београду није пружена прилика да изнесе своје предлоге у вези с Косовом и Метохијом. „Ахтисари је омогућио само три сата српско-албанског разговора о статусу 24. јула прошле године. Једини је проблем у томе што Ахтисари није организовао довољан број састанака”, каже Самарџић. Па да ли је могуће да неко ко води преговоре од историјског значаја за једну земљу наступа овако неозбиљно? Да ли је могуће да господин Самарџић без икаквог стида спомиње 24. јули прошле године? Да ли је могуће да господин Самарџић реагује са шест месеци закашњења? Нажалост, код досманлија је све могуће.

Господин Самарџић је вероватно ових дана добио озбиљан напад инспирације, па нуди некакву унутрашњу независност албанској већини на Косову и Метохији споразумом који, тобоже, симболично чува суверенитет Србије. Он каже да се тим планом не инсистира на томе да Србија контролише границу, већ би тај посао био препуштен међународној полицији и такође наводи да би исти план укључио разматрање тог питања за 20 година. Овај такозвани план „Муко моја прећи на другога бар за 20 година”, ако би неко и прихватио, вероватно би значајно – ето, сачували смо Косово и Метохију! То што би положај Срба на Косову и Метохији био непромењен и то што ће, ако се нешто под хитно не промени, за 20 година сви Срби и „добровољно” отићи са Косова и Метохије, изгледа да и није толико битно.

Шта год да је у питању, треба испитати да ли се овим „мудрим” предлогом позива на гажење Устава Републике Србије, јер предлог позива на уступање дела државног суверенитета страним силама. Како ли је господин Самарџић замислио да спроведе план, ако у Уставу пише да је Косово и Ме-

тохија саставни део Републике Србије и да се за суверенитет земље мора борити свим средствима? У озбиљним земљама би се и јавни тужилац изјаснио о овом плану, јер, очигледно је, постоје елементи за покретање кривичног поступка против оних који овакве предлоге изнесе.

Са друге стране, такозвани албански лидери и поједини представници међународне заједнице, а и по који Србин, попут Чедомира Јовановића, уверавају Србе да ће у независном Косову и Метохији живети слободним и достојанственим животом. Поставља се логично питање, на основу чега би Срби поверовали у ову причу када већ седму годину живе у логорима под тешким притиском етничке дискриминације, индивидуалног и институционалног насиља, неправде и основног реда и закона. Свакодневно их застрашују и прогоне. Њихова имовина се и даље отима и пали. Једина порука коју су од Албанаца могли да чују је да ће Косово и Метохија свакако бити независно и да је на њима да одлуче да ли ће ту живети или не. Да ли се тако гради поверење? Па зар није један од основних принципа мултиетничког демократског друштва да велике заједнице штите или бар не угрожавају мале?

На основу чега би Срби поверовали у ту причу, када и сами Албанци све отвореније критикују корупцију, криминал, неспособност институција које чине само Албанци, јер стварних мултиетничких институција нема. Поставља се питање, како опстати у друштву у коме већ седам година нема напретка у поштовању људских права, у друштву у коме се број расељених Срба мери у десетинама, у друштву где основна имовинска и правна сигурност уопште није загарантована.

Иако се годишње милиони евра улажу за развој Косова и Метохије, и даље влада огромна незапосленост. Највећи број људи, не само Срба већ и Албанаца, живи у сиромаштву и беди, а само мали број привилегованих, који су до моћи и новца дошли захваљујући оружју, уживају у огромном богатству. Незадовољство сиромашних се стално усмерава против Срба. Албанци сматрају да ће се статусом, односно независношћу решити сви њихови проблеми. Међутим, чињеница је да је то немогуће уколико се не уклоне главне препреке нормалном друштвеном развоју, пре свега обрачун са сепаратистичким идејама јер заправо оне генеришу сталну етничку мржњу и неповерење.

Оно што сви Срби знају и чега су потпуно свесни је чињеница да какво год да буде решење за Косово и Метохију њихов положај ће остати исти. Хоће ли имати слободу кретања на територији коју вековима насељавају? Хоће ли се пронаћи убице деце из Гораждевца, породице Столић, жетелаца из Старог Грацког...? Хоће ли повратити своје достојанство и своје право на живот у градовима? Хоће ли се обновити цркве и манастири? Неће, али ће то бити нада и смисао њиховог живота.

(аутор је новинар који живи и ради у Чаглавици)

У понедељак 29. јануара 2007. године око 18 часова непознати нападачи разбили су стакла на просторијама Општинског одбора Српске радикалне странке Приштина са седиштем у Грачаници. Увиђај су извршили припадници Косовске полицијске службе. Општински одбор Српске радикалне странке Приштина најоштрије осуђује напад на страначке просторије и упозорава налогодавце овог вандалског чина да таквим поступцима неће спречити политичко деловање Српске радикалне странке на простору Косова и Метохије.

Жалосни продукт времена

„За мој живота Срби и косовски Албанци неће се договорити”, резимирао је још октобра 2006. године Ахтисари. Не, господине! Могућ је договор, ако престанете да учествујете у стварању етнички чисте велике Албаније. Срби и Албанци, у Србији, могу да живе заједно

Пише: Радислав Ђук

Финска је била је савезник фашистичке Немачке у Другом светском рату, а отац Мартија Ахтисарија, Норвежанин, касније натурализован Финац, био је официр у финској војсци.

Марти Ахтисари је рођен је у Виборгу, граду који се сада налази у Русији, пошто је 1944. године припао СССР-у.

Виборг се налази близу Санкт Петербурга, одакле је и Владимир Путин, но тешко би се могло говорити о заједничком завичају двојице светских личности.

Историја је и тада умешала прсте, као и сада када је Марти Ахтисари, познат као русофоб, наметнут од глобалистичких моћника да се поиграва и кроји судбину на овим просторима.

Посао са прерушеним

„Човек без сенке”. Такав имиџ има на Западу.

„Мени он личи” – рече једна наша писмена девојка – „на мамину тетку”.

Мутне су прилике као мутне реке: оне избаце сав шљам на површину, писао је Дучић 1924. године.

Ахтисари је жалосни продукт нашега времена.

Прерушен је у специјалног изасланика Уједињених нација. Дипломате кажу да се ђаво крије у детаљима. Треба ли да Срби у Ахтисаријевом плану о коначном статусу Косова и Метохије буду преведени жедни преко воде? Не нуди се компромис: Ахтисаријев план је додела државног статуса Косову и Метохији; Србима је остало понижење и прогон.

„За мог живота Срби и косовски Албанци неће се договорити”, резимирао је још октобра 2006. године Ахтисари. Не, господине! Могућ је договор, ако престанете да учествујете у стварању етнички чисте велике Албаније. Срби и Албанци, у Србији, могу да живе заједно, али не у албанској држави Косово којом ће владати терористи из ОВК.

Дакле, j... се!

Рат због сурфовања

Упознајмо поближе „човека без сенке”.

Рођен 1937. године, ишао је у школу у Оулу, трговачком и индустријском центру на северу Финске. Дипломирао је 1959. године на Учитељској академији, али је отишао да ради за једну шведску агенцију у Пакистану.

Враћа се у Финску 1963. и кратко време ради за једну међународну студентску организацију; 1965. године се запошљава у Министарству спољних послова где обавља различите функције везане за међународну техничку и развојну сарадњу, а од 1971. до 1973. године је члан владиног саветодавног Комитета за питања трговине и индустријализације неразвијених земаља.

Средином седамдесетих је амбасадор Финске у Танзанији, а крајем те деценије обавља дужност комесара и специјалног изасланика генералног секретара УН-а за Намибију; осамдесетих година је представник Финске у афричкој, азиј-

ској и интер-америчкој банци за развој и у Међународном фонду за пољопривреду.

Генерални секретар УН-а Перез Хавијер де Куелар именује га 1987. године за подсекретара УН-а за администрацију и менаџмент.

Од 1989. до 1990. године предводи и операцију УН-а у Намибији (УНТАГ). Намибијци га проглашавају почасним грађанином, а многа намибијска деца добијају име Ахтисари.

Али...

Грађански рат у Намибији био је режиран и то на састанку НАТО у Риму. А зашто? Због једрења на даскама. Наиме, нигде на свету нису бољи услови за сурфовање.

Његова права каријера, у ствари, почела је 1991. године. Знамо да је 1989. године „срушен Берлински зид” чиме је „окончан хладни рат”.

Ахтисари је потребан овде, у Европи, тачније речено у тренутку кад се разбија СФРЈ и растура СССР, а низ источноевропских земаља, чланица Варшавског уговора, треба да се преведе под војнополитички кишобран Запада.

Наравно, Ахтисарију су његови послодавци, творци новог светског поретка, рекли да се мане Намибије и Африке... И средином 1991. године постаје државни секретар у финском Министарству иностраних послова.

Али 1992. године „сетили” су га се стари пријатељи. „Уједињеним нацијама” је поново потребна његова преговарачка и посредничка вештина. Тако, од почетка септембра 1992. до 15. априла 1993. године председава Радном групом за Босну и Херцеговину при Међународној конференцији за бившу Југославију, а од 1. јула 1993. године током наредних четири месеца обављао је дужност специјалног саветни-

ка те Конференције и специјалног представника генералног секретара УН-а за бившу Југославију.

Већ крајем 1993. године, вративши се у земљу, одлучује да прихвати позив социјалдемократа из Оулуа, града где је завршио школовање, да буде кандидат за председника.

Иако никада није активно учествовао у националној финској политици – као кандидат Социјалдемократске партије (СДП), у фебруару 1994. године побеђује на првим непосредним председничким изборима у тој земљи.

У ЕУ је лансирао „нордијску димензију“.

Завршио је шта је требало са Финском, али и неке послове у окружењу, у прибалтичким бившим совјетским републикама Естонији, Летонији и Литванији да су оне постале најтврђи непријатељ Русији. Све пред носом Јељцина и Черномирдина.

Нешто из тог времена „љубави“... Финске и Русије.

Маца се вртела око сланине.

Овај русофоб, латински препреден, почео се „залагати“ за тешњу сарадњу са Русијом. Једном приликом је рекао чак и ово: „Мало је нација које су у стању да се без емоција суоче са својом историјом у свим њеним раздобљима. А управо је то оно што ваља учинити да би се свака нација за себе и у односима са суседима могла да осећа спокојном.“

У то време, 1999. године, нашој јавности су замазивали очи оваквим небулзама (НИН). „У разговорима који се већ дуго воде у Хелсинкију и Москви, фински председник је испољио и неке мање познате особине – прецизност и рационалност. Управо зато одбијао је да дође у Београд – јер не може да донесе заједничке, усаглашене предлоге...“

Осим немачког канцелара Герхарда Шредера, руског специјалног изасланика Виктора Черномирдина и заменика америчког државног секретара Строба Талбота, имао је одлучујућу улогу у епилогу рата.

Ахтисари и Черномирдин водили су са тадашњим југословенским председником Слободаном Милошевићем преговоре у Београду, након којих је потписан тзв. Кумановски споразум којим је окончана НАТО агресија или, како је други зову, „ваздушна кампања НАТО“ да би, на крају, Уједињене нације донеле познату Резолуцију 1244.

Задаци у невладиној сектору

Чим му је истекао мандат председника Финске, у фебруару 2000. године оснива независну, невладину организацију Иницијатива за решавање криза (Crises Management Initiative) у којој је председник Управног одбора, а до 2004. године био је и председавајући Међународне кризне групе. Од 2000. године обавља низ посредничких мисија у име међународне заједнице. Посредује у склапању примирја између власти Индонезије и покрета за ослобођење Ачеха, председава независном комисијом за безбедност особља УН-а у Ираку; обављао је и функције специјалног изасланика генералног секретара УН-а за Рог Африке и изасланика ОЕБС-а за Централну Азију.

Британска влада ангажовала је 2000. године Ахтисарија за члана комисије која ће надгледати предају оружја Ирске револуционарне армије (ИРА). Ахтисари је био и члан независне комисије за процену уласка Турске у Европску унију, у којој је био и аустријски дипломата Алберт Роан, који је сада изасланик ЕУ за преговоре о Косову и Метохији.

Није решавао постављени задатак

Октобра 2005. године Савет безбедности Уједињених нација овластио је генералног секретара да постави специјалног изасланика, бившег финског председника Мартија Ахтисарија, да започне политички процес који треба да одреди будући статус Косова и Метохије.

Генерални секретар УН-а Кофи Анан именован га је 1. новембра 2005. године уз образложење да важи за доброг познаваоца западног Балкана и да је широм света стекао велико искуство у посредовању у мировним процесима и решавању криза.

Савет безбедности је тада такође указао да би тај процес требало вероватно да води или знатној аутономији или независности ове покрајине. Разговори су онда почели 20. фебруара 2006. године у Бечу.

Ахтисаријев мандат се базира на три позната принципа Контакт групе. Кључно питање у финалном процесу решавања статуса Косова и Метохије је – стабилност и развој.

Жигосање Срба

Марти Ахтисари је на преговорима 8. августа рекао да су Срби за дешавања на Косову и Метохији криви као народ. Ахтисари то није потврдио, већ је поручио властима у Београду да политика коју је водио Слободан Милошевић мора бити узета у обзир приликом одлучивања о статусу Косова и Метохије и да свака нација мора да плати за терет који носи.

То је био један индикативан инцидент.

Јесте, тим Србије за преговоре о Косову и Метохији оштро је осудио изјаве специјалног изасланика Уједињених нација. Седници су присуствовали и председник, премијер и министар иностраних послова, али – наравно – закључено је да Србија неће тражити да Ахтисари оде с места главног посредника за преговоре о Косову и Метохији, него ће Србија кренути у дипломатску офанзиву како би указала на Ахтисаријеву пристрасност.

Било је то, међутим, замагљивање поруке.

Поближе, то је изгледало овако.

„(Ахтисаријева) изјава је у својој бруталности више него јасна и идеолошки препознатљива. Ахтисари је рекао да су Срби криви као народ“, говорио је председник Владе Србије.

„Када чујете ту изјаву, све приче и замагљивања о неком ужем или ширем контексту су бесмислене. Српски народ је добро упознао једини контекст тог жига. Због тога нема сумње да ће Влада Србије и цело преговарачки тим систематично и свакодневно водити дипломатску акцију како би сви важни међународни чиниоци били упознати с тешким предрасудама које Ахтисари има о српском народу. На преговорима у Бечу 24. јула нисмо могли да чујемо ни један једини аргумент у прилог независности Косова и Метохије. Из тог ћорсокака је проистекао и овај, први, и за сада једини аргумент који је изнео Ахтисари. У времену које је пред нама сигурно ћемо разјаснити шта све значи аргумент Мартија Ахтисарија да су Срби криви као народ и да је то подлога за независност Косова“, рекао је председник Владе Србије.

Степен хипокризије и лицемерја на Западу био је неподношљив.

Портпарол Кофија Анана, генералног секретара Уједињених нација, Брендон Варма је оценио да Ахтисари поменутих изјавама није прекорачио оквире. „Анан подржава Ахтисарија. Његове речи су можда извучене из ширег контекста, али колико ми видимо, он је само желео да каже да историјско наслеђе не може бити игнорисано”, рекао је Варма. „Анан има поверења у Ахтисарија, који има велико међународно искуство и не размишља о његовом повлачењу”, закључио је Варма.

Ипак, није се стало на томе. „Ахтисари је погрешно интерпретиран”, изјавила је његова портпаролка Хуа Ђијанг, 30. августа. „Специјални изасланик УН-а никада није говорио о колективној кривици српског народа”.

Жалосни продукт (овог) времена, Марти Ахтисари није нас, наравно, удостојио разјашњења провокације чији је био аутор.

Москва упозорава

Тачно годину дана од одлуке Савета безбедности, „Глас Русије” је у свом коментару (11. новембра 2006. године) апострофирао „случај Ахтисари”, оптужујући га да не решава постављени задатак.

„Готово. На српско-албански преговарачки процес може се ставити велика тачка. Не видим приближавање страна, када је реч о статусу покрајине. Стране се придржавају дијаметрално супротних позиција и не видим могућност за постизање решења путем преговора”, изјавио је Марти Ахтисари, човек кога служба обавезује да исте те преговоре доведе до логичног завршетка. „За мог живота Срби и косовски Албанци неће се договорити”, резимирао је Ахтисари.

У принципу, и без свих ових изјава јасно је да ће се косовски проблем решавати на нивоу СБ УН-а и да је предлог да се саме заинтересоване стране договоре био тек данак дипломатији. Ипак, Ахтисаријеве речи изазивају извесну недоумицу – ко је ако не он, као главни посредник на преговорима, дужан да доказује да није све било узалуд? А испада да фински дипломата једноставно признаје своју неспособност да реши постављени задатак.

Већ је очигледно да је у свом последњем задатку Ахтисари допустио неколико капиталних грешака. Најозбиљнија од њих је несхватање суштине косовског проблема. То није локални балкански територијални проблем који се решава путем притиска различитог интензитета на једну од страна. Методе за помирење афричких племена ту не функционишу. Проблем Косова и Метохије је планетарни проблем, јер у складу са његовим решењем понашаће се све непризнате територије на свету које су жељне суверенитета. А из тог разлога он треба и да се решава на највишем нивоу. На нивоу оних који су после Другог светског рата прихватили одређена правила игре у којима је право нације на самоопредељење очигледно губило предност у односу на право држава на очување територијалног интегритета.

„Што се тиче Ахтисарија” - закључује руски државни радио – „са њим се поиграла потпуна увереност Запада да Србе треба мало притиснути и они ће се предати. И иста таква увереност да ће Русију моћи да приволи на било какво решење косовског проблема. Ипак, ни једно ни друго из неког разлога не полази за руком.”

Стратегија изасланика УН-а Мартија Ахтисарија, да хоће да разговара само неколико дана по завршетку избора, док још није формирана влада, указује на то „да се не ради о добрим услугама и добрим намерама међународног преговарача”, оценио је у име Владе Србије министар Лончар, коментаришући најављени долазак Ахтисарија у Београд.

Ахтисари би требало да сачека да се формира нова влада, иначе се ради о грубом кршењу стандарда.

Приштина и Београд ће имати на располагању две недеље да изнесу примедбе на предлог специјалног изасланика УН-а.

„Већ више од пола године ми нисмо видели Ахтисарија и већ више од пола године он није нашао за сходно да разговара са Београдом о будућем уређењу покрајине”, кукају у Влади Србије.

Коштуница, кога догађаји претичу, одбио је да прими Ахтисарија; Тадић није. У „демократском блоку” се догађа оно што смо и ми и Ахтисари одавно знали. Србију треба „смотати” на брзину. Док радикали не преузму власт!

Заменик председника Српске радикалне странке Томислав Николић истиче:

Српски радикали траже нове изборе

• *Тадић и Кошћуница обамнули грађане Србије, јер су још у новембру знали за план Европске уније и западних моћника да нам ојму Косово и Метохију*

Разговарала: Марина Томан

Заменик председника Српске радикалне странке Томислав Николић у разговору за „Велику Србију”, иако не крије задовољство оствареним изборним резултатом, одлучан је у томе да се у Србији хитно распишу нови парламентарни избори, пошто је власт обманула бираче, сакривши чињеницу да је још у новембру знала за Ахтисаријево решење. „Све политичке странке су то знале, сем радикала”, тврди Николић и додаје да Србију очекују тешки дани у којима треба одбранити Косово и Метохију. Заменик председника Српске радикалне странке истиче да Запад неће одустати од давања независности Косову и Метохији, али и да то не може да прође уколико на то не пристане Београд, а у томе га подржи Русија.

• **Да ли сте задовољни резултатима избора?**

Остварили смо изванредан резултат, победили смо. Србија се заплавила, остало је неколико средњих градова и неколико мањих општина у којима нисмо победили. Наравно, не можете ни да очекујете да победите свуда. Али је добро што смо победили свуда где има много бирача, па чак и у градовима у којима је то било незамисливо до прошлих избора.

Знате, кад вас народ хоће, онда победите свуда. Кад вас неће, не вреди, можете у кампањи да обећавате свашта, куле и градове.

Српска радикална странка је победила странку председника републике, победила је коалицију председника владе.

Демократска странка је од Српске радикалне странке изгубила за 200.000 гласова. То у Америци можда није много. У Србији је то огроман број гласова.

Време Српске радикалне странке тек долази. Већ на следећим изборима пред Српском радикалном странком је не-

исцрпан број гласова. Још овог пута нисмо успели да добијемо поверење такве већине бирача да сами формирамо владу.

• **По објављивању резултата изјавили сте да Српска радикална странка има циљ да освоји довољан број гласова да сама формира владу, а пошто се то није десило овог пута ни са ким неће да улази у коалицију.**

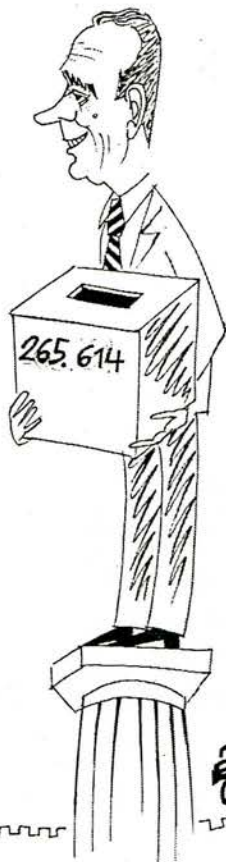
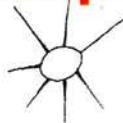
Наш циљ је да сами формирамо владу. Јачи смо него на прошлим изборима. На следећим ћемо бити још јачи! Наши бирачи имају у нас поверење. Знају да мудро водимо страначку политику. Знају да ћемо мудро да водимо државу. Не дају нам да са сваким идемо у коалицију. Српској радикалној странци треба сигуран партнер с којим би била у коалицији, да не може ветар да га одува, кад дуне са Запада.

Бирачи преварени – нови избори

Српска радикална странка тражи расписивање нових избора због грубе преваре коју је власт учинила у изборној кампањи и тиме, на изванредан начин, фалсификовала изборну вољу грађана. Из излагања Мартија Ахтисарија, а затим и Вука Драшковића у једној телевизијској емисији, потпуно је јасно да су Тадић и Кошћуница још 10. новембра знали како изгледа решење за Косово и Метохију и да су молили, у томе им се прикључио и Драшковић, да решење дође после избора. Бирачи на дан избора нису знали за шта гласају, какво је решење за Косово и Метохију, иако су остали политичари, сем српских радикала, знали. Вероватно је речено: „Хајде да организујемо изборе, а после тога да кажемо какво је решење”. Уместо тога требало је да кажу: „Овакво је решење, хајдемо на изборе”.

Бирачи су имали право да то знају. Овако уопште нису знали судбину Србије, а изашли су на изборе. Сада када је дошло решење о судбини Србије, треба изаћи на изборе. То је била велика превара и обмана. Од бирача је сакривено да Европска унија жели да нам узме Косово и Метохију да би заговорници Европске уније узели гласове, а онда нека нам узму, ми ћемо остати на власти.

Београдски победник

Хоћемо да Косово и Метохија, по Уставу, остане у саставу Србије.

Морамо да знамо шта ко у Србији мисли о криминалу, да ли је спреман да раучисти са криминалом у својим редовима да би био у влади или је спреман да уђе у владу да би сакрио криминал.

Хоћемо да испитамо приватизације, а не да Србија стагнира и пропада. На тим циљевима немамо партнера или нисмо барем чули да се неко јавно огласио да има исте такве циљеве.

Коме Српска радикална странка да каже, можемо са вама, али овог криминалца, овог и овог нећемо да видимо у влади? Па то је немогуће. Ако се сада направи анализа од 2000. године наовамо, шта је ко радио док је био на власти, немате политичара који је заслужио да буде на власти. Јер у њега може рудар да упре прст па да каже: „Због тебе сам изгубио посао”. У њега може да упре прст радник фабрике аутомобила па да каже: „Због тебе моја фабрика не ради”.

Нема довољно добрих, нема и не вреди. С киме би били у коалицији? Са оним што је носио коферче? Или са оним што је формирао једну банку која нас је покрала, уништио наших 50 банака, уништио наша осигуравајућа друштва? Са ким? Са Тадићем и са Коштуницом? Па они више не могу ни сами са собом. Готово, Демократска странка се распада. Шта ће да раде? Изгубили су у свим градовима. Тај понос, бастион, Београд, где им је? Кад ће опет да нас победе? Јер знате зашто су изгубили? Па зато што су се побунили они који су сиромашни и којима Београд ништа није дао. Лако је асфалтирати улице у центру. Али треба у многим делови-

ма решити канализацију, струју, увести телефон, изградити школу, амбуланту. Тако је било у Београду, тако у Крагујевцу, тако у свим градовима.

• Чекају ли Србију нови избори?

Ми тражимо нове изборе због обмане бирача од стране ДОС-а, који је сакрио чињеницу да је пре избора био упознат какав ће бити Ахтисаријев предлог. С друге стране, не верујем ни да ће се остале странке договорити око формирања владе. Па чак и ако добијемо владу, опет остаје вероватноћа да ћемо имати нове изборе до краја године. Уопште не могу да замислим да ће странке које формирају владу да се сложе о било ком проблему, већ ће опет владу да раздвоје у феуде и да свако развлачи шта може и шта му је дозвољено. То се и сада показало лошим.

Како ће Ђелић да буде председник владе, а радници „Заставе” га тукли кад им је затворио фабрику? Да ли мисли да смо ми то све заборавили? Значи у њих се разочаравају, а у нас се надају и треба нам само још више гласова. Знамо да ми никада не можемо толико да погрешимо колико су они.

Заиста не могу да замислим да у влади буду Ђелић и Демократска странка Србије која га је три дана пред изборе оптужила да је благајник највећег криминалца у Србији. А не могу ни да замислим да се Тадић одрекне Ђелића. Или рецимо Динкић, који је на свим билбордима оптужио Коштуницу и нацртао пужа, рекавши влада мора брже. И да питате грађане Србије колико њих жели да Динкић буде на власти, рећи ће вам шест одсто њих. Да ли треба он да буде на власти? Не треба. Ко га узме, тај се огрешио о Србију.

Како ће Велимир Илић да уђе у владу када га је Демократска странка оптужила да краде? Немогуће! Имаћемо нове изборе и све више посланика Српске радикалне странке. И зато кажем грађанима Србије да не расипају гласове. Немојте да вас убеђују да нам је неко сличан. Не постоји. Ако хоћете да се остваре циљеви Српске радикалне странке, гласајте само за њу. Мора да се укрупни политичка сцена и да Коштуница странка нестане са политичке сцене. Они немају странку. Немају идеологију. У вези са том странком једино знате ко је за радикале, а таквих је више, а ко је за жуте.

То је проблем Србије – ти што долазе са пасошем Европске уније па Европска унија каже: „Само тај може да буде на власти”. Па нам оде и рудно богатство и вода и ваздух, све нам оде зато што само тај може да буде на власти.

То мора да престане, то могу само грађани Србије да зауставе.

Морамо сачувати Косово и Метохију

• Ахтисари је предочио план решења будућег статуса Косова и Метохије.

Запад је припремио независност Косова и Метохије, али не зна како да то представи, како да убеди Русију да се некаквим терминима, прихватљивим за њу, дође до независности.

Тога су поодавно били свесни и Тадић и Коштуница. То су, уосталом, знали још у новембру, али су о томе ћутали пред бирачима. Мислим да то Србија неће да прихвати. Имаћемо, поново у хаосу, нове изборе. Скочиће одмах они који су сада већ у парламенту, а који се залажу за независно Косово и Метохију. Скочиће и Тадић, који нам је чак и у кампањи говорио да није оптимиста и да је склонији да верује да ће Косово и Метохија пре бити независно него наше. Ми ћемо чврсто остати на позицијама да је Косово и Метохија део Србије. Ми други став не можемо да имамо.

Сада се само поставља питање: ко ће још да нам се у том ставу прикључи? То нема везе са владом, то има везе са одбраном Србије. Србију сада треба одбранили. Не сме већина да буде за независност, не сме влада то да прихвати, једноставно не сме.

Појединци, могу да говоре шта год хоће, али Србија – па макар нам на силу отели Косово и Метохију – никада не сме да призна његову независност. Нити сме да се једног дана догоди да на изборима победе странке које ће то признати. Зато што ту није крај.

• **Ахтисаријев план нигде не спомиње независност, али ни суверенитет ни територијални интегритет Србије.**

Предлог решења у старту одбацује наш суверенитет над Косовом и Метохијом. Сад причају о томе како да Србе заштите на Косову и Метохији. Међутим, ја кажем: „Али тамо неће бити Срба!“ Неко ће можда сутра у новинама да каже: „Томислав Николић зове Србе да беже“. Не, ја знам да ће морати да побегну. Апсолутно је јасно да у независном Косову и Метохији ниједан Србин неће живети. Можда десетак оних који ће, попут оног Пуповца у Хрватској, оправдати све то што се Србима дешава.

Живеће можда у стакленој витрини, као када чувају нажит под бравом, па отворе, покажу Србина, затворе да га неко не би убио. Ето, тако ће то да изгледа на Косову и Метохији, уколико се прогласи независност. И ко то да прихвати у Србији?

Причају, такође, о некаквој трампи: Косово и Метохија–Република Српска. У ствари, хоће прво да узму Косово и Метохију, па ће онда узети Републику Српску. Неколико дана пред изборе примио сам представнике посматрачке мисије Европске уније. Из питања сам схватио да они од мене, у ствари, желе да сазнају како бих реаговао ако би Србе са Косова и Метохије пресељавали у Републику Српску. Питам их: „Одакле вам сад та идеја? Да ли је то нешто што се озбиљно разматра? Не, не само питамо шта би било кад би било“– одговорили су. Па што ме, рекох, не питате да их возимо у Бугарску? Откуд вам та идеја да иду Срби са Косова и Метохије у Републику Српску?

• **Како онда сачувати Косово и Метохију у саставу Србије?**

Устав смо донели због Косова и Метохије. У преамбули стоји да се председник Републике заклиње да ће свим својим силама и снагама бранити да Косово и Метохија остане у саставу Србије. Мораће то да уради и председник владе и министри.

Онај ко ми каже да излазим из оквира реалне политике, кад говорим о одбрани Косова и Метохије, тај нека ми каже да нема Устава Србије, а држава која нема устав не постоји. Ако смо рекли да Устав мора да буде усвојен због Косова и Метохије, сад народ има право да нас пита: „Због чега? Шта вам то даље значи?“. Наравно, сви су избегавали причу о Косову и Метохији, иако су знали решење, већ су говорили: „Питајте Томислава Николића“. У кампањи нико није смео да постави питање Тадићу и Коштуници: „Да ли ћете се борити за Косово и Метохију? Да ли ћете се тући за Косово и Метохију?“. То је било забрањено питање за њих двојицу. Нешто је Вук Драшковић пред крај почео да прича: „За Косово вреди се борити“ – и нико му, наравно, није веровао и то се види по броју освојених гласова.

Знам да Ахтисари може да напише шта год хоће, Европска унија може да подржи шта год хоће. То је тај исти Ахтисари који је донео план 1999. године. Тада је само морао да напише да је Косово и Метохија у саставу Савезне Републике Југославије по правном следбеништву. Али од првог дана Међународна заједница то није поштовала. Сада смо, тих 8 година после Резолуције 1244, тако далеко од те Резолуције, а веома близу независности Косова и Метохије.

Ми не желимо рат. А и нисмо способни за то кад сагледате капацитете којима Србија располаже. Своју војску смо упропастили, упропастили смо морал грађана. Међутим, не сме да се деси да нико неће да брани Косово и Метохију. Да каже: „Да, прихватимо то што сте написали“. Не сме. Нема тог Србина, ја га барем не знам.

Из Скупштине би морао да буде избачен сваки политичар који такву идеју буде износио за говорницом. То је неуставно понашање. Када неки политичар упуту псовку другом политичару припаднику другог народа, одмах траже забрану странке и кажу: „Изазива расну, верску нетрпеливост“.

Чекам Албанце са југа Србије да за говорницом кажу да ће се они борити свим силама ако Косово и Метохија буде независно да му се одмах прикључе. Тај ко то каже истог часа мора да буде избачен из Скупштине. Тако се то ради. Србин политичар који то каже, шта ће он у Скупштини? Да промовише независност Косова и Метохије? Па у Уставу другачије пише. Сачекај да се промени Устав, па дођи да износиш своје ставове.

Ето, Мађари више не говоре о томе да треба да се отцепе мађарске општине, него кажу: „Хајде да нам помогнете да сарађујемо, да правимо јединствену Србију“. А ми ћемо сада да причамо о независном Косову и Метохији! Нема га. Могу да га прогласе, али док се ми са тим не сложимо и ако за то имамо подршку Русије, нема независног Косова и Метохије.

Уколико се призна независност Косова и Метохије, тог часа престају преговори са Европском унијом. Тог часа престајемо да испуњавамо њихове услове. А зашто би испуњавали? Ономе ко нам је узео део територије, ко ће за неколико месеци да нам подигне људе на другом делу територије, па на трећем делу територије. Тако се држава брани.

Онда Уједињеним нацијама пренесете јасан став из Скупштине. Ако је потребно, изаћи ћемо поново на референдум. Са сваком државом која то не прихвати, прекидамо дипломатске односе. Они више нису наши пријатељи. Да ли вам треба држава за Албанце? Одвојте део Француске. Што баш део Србије? Ко то може тако да каже?

Свет то зна. Па одавно би они прогласили независност да је то тако једноставно и лако. Чекају повољну политичку климу и обећану победу такозваних демократских снага које ће то да прихвате. Али никако да победе Српску радикалну странку која то не прихвата. Не, Српска радикална странка неће то да прихвати. Наши бирачи неће да прихвате независно Косово и Метохију. Запад нека проглашава, па да видимо кад ће то успети да се оствари.

И где је крај? Албанци ће после Косова и Метохије тражити југ Србије. Како да их спречимо? Која средства да употребимо када нам нападну и на други део државе? Шта кад нам пресеку сваку саобраћајницу према Скопљу? Ко ће да их заустави? Ово је озбиљна ствар. О овоме се расправља у врху државе, са Академијом, са црквом, са свима. Овде сви треба сада да се сложе.

Треба да знамо ко су наши пријатељи у свету који ће у Савету безбедности да кажу: „Не може, ми не признајемо независно Косово и Метохију. Хоћете да поново цепамо свет? Да га делимо? Хоћете хладни рат? Шта хоћете?“. У сто градова у Немачкој има више Турака него Немаца. Па шта ће? Да прогласе државу? Шта ћемо са Шпанијом и Француском?

Косово и Метохија није прича за поткусуривање, није прича за политику,

Али, уколико Тадић или Коштуница буду прихватили независно Косово и Метохију, можемо да направимо лом у Србији. Том више не би било места на функцији на којој се сада налази. И зато смо спремни да поново доведемо грађане у Београд, а видели сте колико људи може да дође у Београд.

• **Како је протекао разговор код председника Србије Бориса Тадића?**

Српска радикална странка изнела је став да је план Мартија Ахтисарија за Србију неприхватљив. Наш став је јасан: преговора у Бечу нема зато што нема ко да преговара по

овом Ахтисаријевом документу о којем се није изјаснила Скупштина. Међутим, предложили смо да Борис Тадић, као једини функционер који тренутно има легитимитет, оде у Беч и каже да Србија не може да преговара док се не конституише скупштина, донесе Резолуција о Косову и Метохији која ће обавезати нови преговарачки тим, да каже да ово не може бити прихваћено. Донели смо закључак да се о томе одмах обавесте и чланови Контакт групе, поготово Русија.

Међутим, многи су били за то да се преговори наставе. Најгласнији је био Петровић из Демократске странке, јер ћемо бити кажњени ако то не урадимо. Узао сам Ахтисаријев предлог и рекао: „Па где ћете већу казну од признања независности Косова и Метохије”.

Уколико се, међутим, у Бечу може разговарати само о анексима Ахтисаријевог плана, а не о његовој суштини, радикали сматрају да тамо више не треба ни ићи.

Српска радикална странка сматра да онај ко мисли да призна независност у Србији мора да организује нови референдум. Ако на референдуму добије потребну већину, српски радикали неће моћи против тога да се буње, али док имамо Устав изгласан на референдуму ниједан државни функционер не може да заступа другачији став.

Српска радикална странка никада неће одустати од одбране Косова и Метохије, а ови који су миљеници Европске уније нека виде зашто нам ЕУ узима Косово и Метохију. Не узима нам Русија и Кина, већ Европска унија.

• Како коментаришете то што Коштуница није примио Ахтисарија?

Коштуница је требало да прими Ахтисарија и да каже: „Ово што сте донели, ово Србија никада неће да прихвати”. Не заборавите, у кампањи је имао капацитет да потпише ЦЕФТУ, имао капацитет да потпише предуговор о гасоводу, одједном нема капацитета да прими Ахтисарија. Не, испри се, јуначе! Прими га, па му реци све у очи.

Не вреди Коштуници да се не сретне са Ахтисаријем, него да се у име свих нас сретне и да каже: „Знамо ми да сте се отимали 1999. године. Али док постоји један Србин у Срби-

ји, Косово и Метохија неће бити независно. То је начин на који се води државна политика. Ако нема капацитета, немој да иде на посао ујутро, у зграду Владе Републике Србије, немој да се вози службеним аутомобилом, немој да прима плату, немој да поставља и разрешава.

• Српска радикална странка већ дуже време заступа став да треба прекинути дипломатске односе са оним земљама које признају независност Косова и Метохије.

То је став од којег не одустајемо. Са некаквом платформом се сада појавио и Коштуница, али то је, заправо, његов маневар пред изборе. Демократска странка Србије требало је да то стави у свој програм оног дана када је то Српска радикална странка изговорила за говорницом Народне скупштине Републике Србије. Међутим, тада смо били нападнути од свих политичких фактора и од многих медија. А то је једини начин борбе за Косово и Метохију. Оног часа када било ко прогласи да признаје независно Косово и Метохију као државу са којом жели да успостави дипломатске односе, тог часа Србија раскида дипломатске односе са том државом. То је доктрина којом се служила Савезна Република Немачка, осуђена после Другог светског рата за најтеже злочине у историји човечанства, али је имала толико снаге и толико мудре политичаре да је раскидала дипломатске односе са сваком државом која призна Источну Немачку. Са нама три године нису имали дипломатске односе.

Многи сматрају да је то безумље, али то је сада општепризната научна доктрина. Уколико било која држава, чланица Европске уније, призна независно Косово и Метохију, Србија никада неће бити члан Европске уније. То свима мора да буде јасно. Ми не треба да продајемо делове своје територије да бисмо добили неке шарене лаже, обећање, милостињу или да нас неко подржи да будемо на власти. То је наш став. Тражимо од осталих да нас следе. Ми смо најјачи у Србији. Следе се најјачи. Ово је наш став и од њега нећемо одступати. Ово је став који ћемо да заступимо, ово је став који ћемо наметнути у случају да било ко прихвати нешто друго. Нас интересује само судбина Србије.

Проклет авлија

Парламентарни избори из угла руских аналитичара

• *Лидери непризнаних република на просторима бившег СССР-а из резултата парламентарних избора у Србији, на којима је победила Српска радикална странка, треба да изведу закључак, саветују руски аналитичари. Према мишљењу коментатора Руске државне информативне агенције, главни од њих закључака ће бити даље разочарање у могућности западних лидера и међународних представника да ефикасно утичу на развој ситуације. У суштини, одлучно Срба да самостално одређују судбину своје земље и да одбаце мешања које има огроман значај, закључује руски политички аналитичар*

Пише: Борис Алексић

На недавно одржаним парламентарним изборима у Србији убедљиво је победила Српска радикална странка. Из угла српских националних интереса веома је важно како су резултате избора прокоментарисали водећи руски медији и политички аналитичари. Ово тим пре што је Русија чланица Савета безбедности која се отворено, јавно противи независности Косова и Метохије. Наиме, након више од 10 година проведених у сенци Запада под Борисом Јељцином, Русија свој одлучни повратак на Балкан започиње борбом за Косово и Метохију у саставу Србије. Док представници Европске уније, као и у случају Црне Горе, декларативно изјављују да су за уважавање „обеју страна“, а у пракси много тога чине да подрже независност, Русија се одлучно противи формирању нове шиптарске државе. И док Демократска странка Бориса Тадића следи упутства из Вашингтона и Брисела, Српска радикална странка зна да једини искрени савезник Београда, међу великим силама активним на евро-азијском простору, остаје Руска федерација.

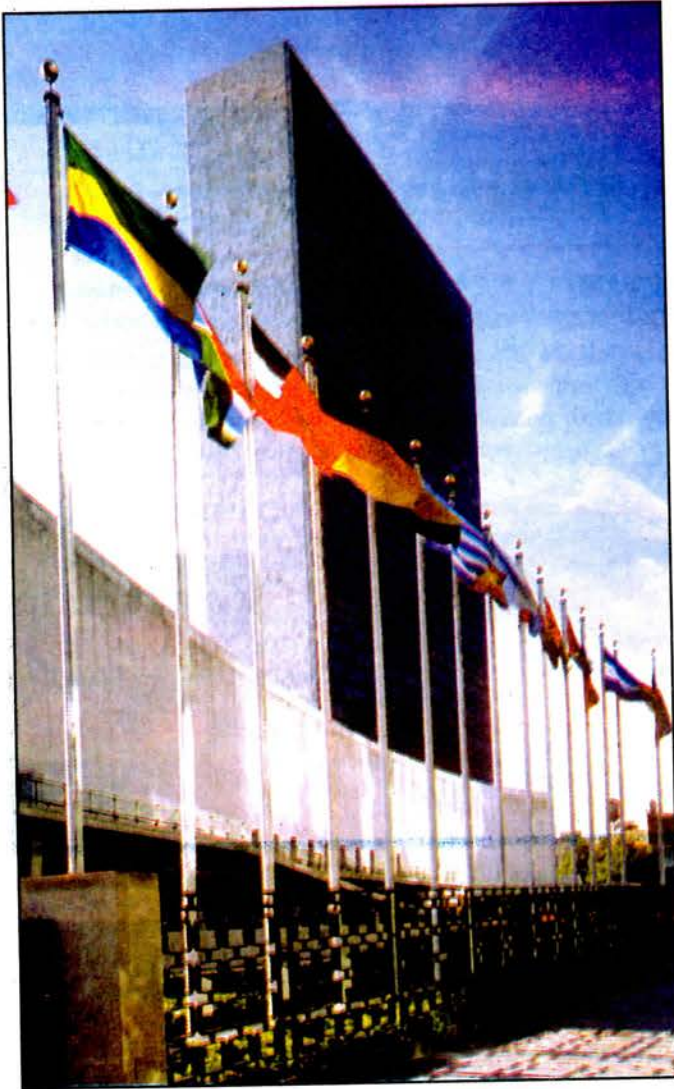
С тим у вези ваља се подсетити да су представници Руске академије наука често анализирали актуелна дешавања у Србији. Тако је било и овог пута, везано за најновије изборе. Како преносе „РИА – Новости“, Петар Искандеров из Института за славистику Руске академије наука сматра да, након недавно одржаних избора у Србији на којима је победила Српска радикална странка, косовски сепаратисти и њихови западни истомишљеници су на губитку. Он сматра да се, уколико Скупштина Србије одбије да призна независност Косова и Метохије, сужава маневарски простор Запада. То доводи до тога да дато решење може бити наметнуто Београду једино силом. Као што је познато, овакве методе (насилно или једнострано признање и независност), којима би се заобиле Уједињене нације, представљале би нарушавање основних – *jus cogens* принципа међународног права. Уједно, кршење тих норма повлачи по међународном јавном праву апсолутну ништавност аката произашлих из таквог чина. Искандеров напомиње да је председник Русије Владимир Путин категоричан у намери да не допусти да Савет безбедности ОУН-а донесе одлуку о независности Косова и Метохије која не би била прихватљива за Београд.

У извештају „РИА Новости“ избори у Србији, одржани 21. јануара, умногоме су индикативни. Они ће утицати на преговоре о Косову и Метохији, али и на односе Београда и Брисела. Сем тога, резултати избора ће несумњиво оставити траг на развој ситуације у непризнатим републикама бив-

шег СССР-а, које теже ка самоопредељењу. Први закључак који се може извести на основу прелиминарних резултата гласања јесте погрешан суд о политичкој апатији која је, тобоже, захватила становништво Србије. Ова чињеница указује на то да је српски народ веома заинтересован за заштиту националних интереса. Аналитичар „РИА Новости“ даље напомиње да је одзив на изборима премашио 60 процена, што је више од аналогних показатеља на претходним изборима. То не само да сведочи о политичкој активности Срба, већ омогућава да се резултати избора сматрају потпуним и легитимним изразом расположења у земљи.

Као другу важну последицу недавно одржаних избора, Руска информативна агенција истиче фактички одлазак са политичке сцене двеју раније утицајних политичких група – Социјалистичке партије Србије и Српског покрета обнове. Први су с муком прешли петопроцентни цензус за улазак у скупштину, док други уопште нису успели да уђу у парламент што је, свакако, тежак ударац за лидера СПО, министра спољних послова Србије Вука Драшковића, напомињу из „РИА Новости“.

Трећа поука из исказивања воље српског народа нарочито је забрињавајућа за Запад и снаге које теже отцепљењу Косова и Метохије од Србије. Руска државна информативна агенција преноси да је водећа политичка снага у Србији остала Српска радикална странка на чијем је челу Војислав Шешел, који се од фебруара 2003. године налази у Хашком трибуналу. Није тајна да је у претходним месецима Запад чинио све што је могао како би осигурао успех на изборима себи лојалних партија – у првом реду Демократске странке председника Србије Бориса Тадића, наводе руски политички коментатори. У том смислу, специјални представник генералног секретара ОУН-а за преговоре о одређивању коначног статуса Косова и Метохије Марти Ахтисари је чак прекршио обећање да ће се постарати да реши проблем Косова и Метохије до краја 2006. године. Из „РИА Новости“ истичу да је он одложио објављивање свог плана до краја јануара, како српски народ не би ставио пред избор између Косова и Метохије и европских интеграција.

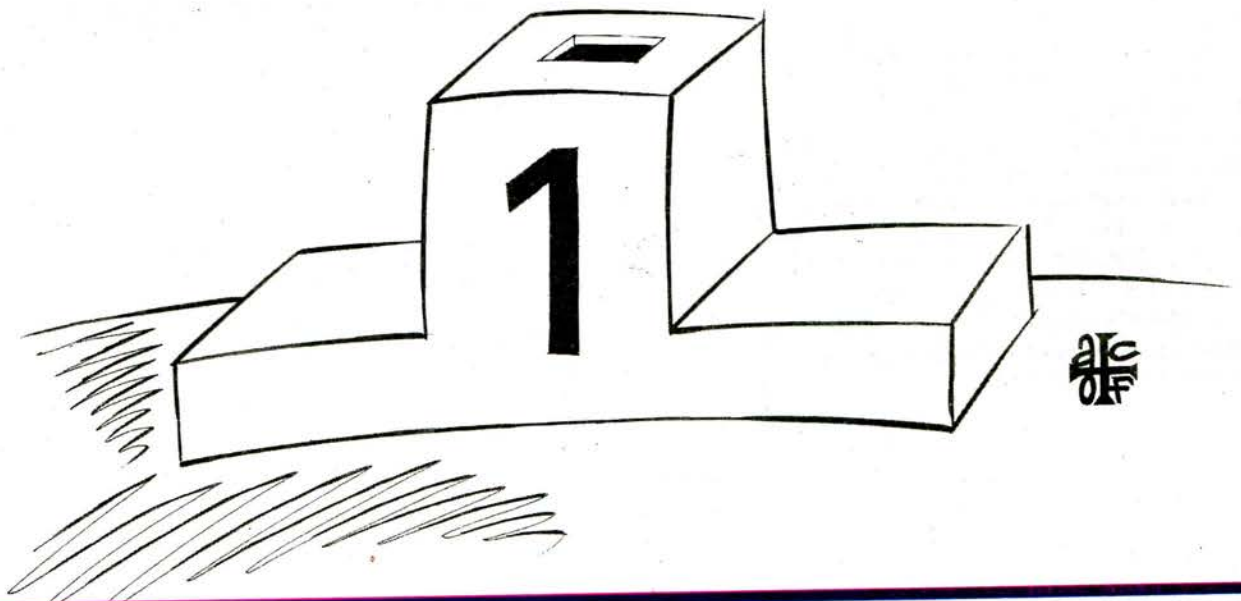
Међутим, таква тактика није одрадила своју намену и Демократска странка Бориса Тадића је према прелиминарним резултатима обезбедила мање од 23 процента гласова, што је очито недовољно, имајући у виду снажну пропагандну и логистичку подршку њеној кампањи унутар земље, али и изван њених граница.

Коментатор Руске информативне агенције не искључује могућност да ДС Бориса Тадића, попут Либерално-демократске странке, на крају подржи независност Косова и Метохије.

Чак није искључена варијанта да снаге које су још од времена Слободана Милошевића уједињене под заставом Демократске опозиције Србије уопште не формирају ефикасну владу. Неодређеност и политичка трговина могу потрајати три месеца (такав рок Устав Србије оставља за формирање владе) и на крају се преточити у распуштање скупштине и спровођење нових избора, на којима ће, разочарани сукобима међу прозападним партијама, бирачи највероватније дати још већу подршку опозиционим радикалима.

Аналитичар „РИА Новости“ наводи да због тога, после избора у Србији, још је реалнији постао сценарио о коме

Радикалска гласачка кутија

одавно и размишљају косовски сепаратисти и њихови западни истомишљеници. Одбијање, уколико Скупштина Србије не призна независност Косова и Метохије, доказаће да дато решење може бити наметнуто Београду једино силом. То је управо онај случај на који је у неколико наврата указивао председник Русије Владимир Путин. Шеф руске државе остаје категоричан у намери да не допусти да Савет безбедности ОУН-а донесе такву одлуку о Косову и Метохији, која не би била прихватљива за Београд.

Из „РИА Новости“ преносе да свој закључак из избора у Србији треба да изведу и лидери непризнатих република на просторима бившег СССР-а. Према мишљењу коментатора Руске државне информативне агенције, главни од тих закључака ће бити даље разочарање у могућност западних лидера и међународних представника да ефикасно утичу на развој ситуације. У суштини, одлучност Срба да самостално одређују судбину своје земље и да одбаце мешања споља има огроман значај, закључује руски политички аналитичар.

Руководилац Центра за балканске кризе Института славистике Руске академије наука Јелена Гускова за „РИА Новости“ оцењује да ће формирање нове владе Србије бити мучан и сложен процес, који ће трајати максимално дуго, колико је то предвиђено Уставом. Коментаришући у интервјуу за „РИА Новости“ започете преговоре „демократских“ партија о стварању коалиционе владе, она је истакла да је тешкоћа у томе што ове снаге већ одавно не могу да се уједине, пошто их одликују различите позиције о низу питања. Притом је нагласила да су резултати парламентарних избора за Запад били прилично неочекивани. Основна опасност сагледавана је у Српској радикалној сграници која је у западним медијима представљана као ултранационалистичка, иако би се она пре могла оквалификовати као патриотски оријентисана, национално обојена, антинатовска, али проевропски расположена – додала је Гускова. По њеном мишљењу, помоћ Запада ће се условљавати пристанком Београда на независност Косова и Метохије и сарадњу са Хашким трибуналом. Говорећи о решењу проблема политичког статуса Косова и Метохије, Гускова је истакла да Москва „овде заузима прилично активну позицију и спремна је да подржи Београд у његовом захтеву да се очува Косово и Метохија као неодвојиви део Србије“. Јелена Гускова није искључила могућност да ће косовски Албанци искористити такав метод притиска какав је тероризам, како би доказали озбиљност својих намера да постигну независност покрајине. „А тога се Европа веома прибојава, те зато наговара руководство Косова и Метохије да сачува мир у покрајини док трају преговори о његовом статусу“ – казала је она.

Шеф Центра за балканске кризе Јелена Гускова напоменула је да се извештај Мартија Ахтисарија, специјалног представника генералног секретара Уједињених нација за Косово и Метохију, Контакт групи а на коме ће се заснивати предлог решења статуса јужне српске покрајине може променити, пошто и Русија и Србија инсистирају на настављању преговора и одбацују да разматрају извештај Ахтисарија као упутство за деловање.

Је ли питање формирања нове владе унутрашња ствар Србије?

Пише: Радислав Ђук

Онога дана када је Српска радикална странка освајањем 81 посланичког места убедљиво тријумфовала на парламентарним изборима догађаји су се развијали овим редом.

Високи изасланик Европске уније за спољну политику Хавијер Солана морао је већ сутрадан да се дохвати телефоном. Ту почиње и заплет ове приче. Разговара са председником Србије Борисом Тадићем и премијером Војиславом Коштуницом. Затим се, у Бриселу, обраћа новинарима.

„Војислав Коштуница ми је пренео своју намеру да уђе у коалициону владу са проевропским демократским снагама”, саопштио је Солана, а његови сарадници, који су стајали уз свога шефа – на питање да ли то значи да је Коштуница потврдио да неће улазити у коалицију са Српском радикалном странком – нагласили су да је Солана добио уверавање свих демократских снага у Србији да ће формирати нову владу.

Соланини сарадници су још рекли да је Тадићу и Коштуници пренео „велико задовољство, исказано на састанку шефова дипломатија ЕУ, због тога што су српске демократске странке добиле већинску подршку српских грађана на изборима. Високи представник је рекао да зато ЕУ очекује да реформске и проевропске снаге формирају заједничку владу”. Соланини сарадници на крају још рекоше да је он Тадићу и Коштуници пренео очекивања из Брисела да ће власти у Београду испољити конструктиван став према очекиваном предлогу специјалног изасланика УН-а Мартија Ахтисарија о Косову и Метохији, као и да ће учинити све да реше питање пуне сарадње са Трибуналом у Хагу.

тање пуне сарадње са Трибуналом у Хагу.

Директор Канцеларије за сарадњу с медијима Владе Републике Србије Срђан Ђурић демантовао је, међутим, информацију да су Коштуница и Солана разговарали о формирању и саставу нове владе.

„Потпуно су нетачни наводи Соланиних сарадника да је у разговору на било који начин било помињано питање формирања и састава нове владе Србије. У разговору између Солане и Коштунице искључиво је било речи о томе да су избори

Војни моћници: Солана и Схефер

у Србији одржани у демократској и фер атмосфери; с обзиром на то да се саговорници добро познају, подразумева се да и један и други знају да је питање формирања нове владе апсолутно унутрашња ствар Србије”, истакао је Ђурић.

Пази, богати!

Од „летог октобра” питање формирања владе Србије није унутрашња ствар Србије. Апсолутно није!

Да јесте, онда би Војислав Коштуница, одмах пошто се чула изјава Хавијера Солане, заказао конференцију за штампу и демантовао га, кратком и јасном реченицом: „Нисам Хавијеру Солани пренео своју намеру да уђем у коалициону владу са проевропским демократским снагама”. Наравно да то није учинио, као ни много пута пре, него је наложио да се објашњење смуља преко Срђана Ђурића.

Коштуница је морао да ћути!

Њему је важно да предводи владу.

Водио је државу СРЈ док се није угасила, као што је предводио мањинску, коалициону владу у Србији и кад се распала.

Њему лично вероватно није лако и, верујемо, да лично жели нешто друкчије. Али како? Никако, јер шта ће рећи – с једне стране Владета Јанковић и Париводић, а с друге „тата” Солана!? Зато нема демантија.

Народ најбоље зна.

Неки дан, ипак, један Милисав на Каленића пијаци узео да пропитује људе – да ли Воја има трему пред Соланом?

Из тих разлога не виси у ваздуху питање ко ће с ким у коалицију.

Нема здраве коалиције, него оне коју је одредио Хавијер Солана.

Тако ћемо брже у Европску унију, неке 2030. године.

У међувремену, јунак Воја Коштуница наставља да гаца по својој демократској Србији заједно са васцелим демократским блоком.

Народ остаде без одговора. Је ли питање формирања нове владе унутрашња ствар Србије?

Декларација о правима Срба у Црној Гори

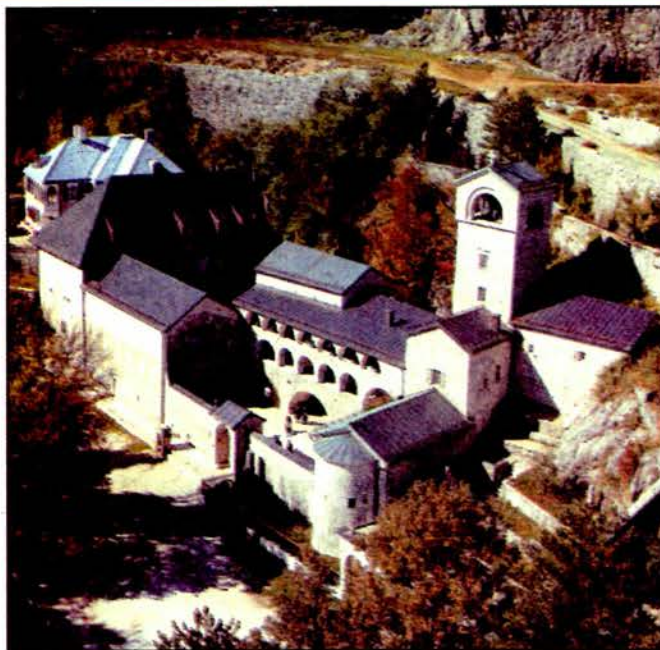
• Централна оштрабинска управа Српске радикалне странке, на седници одржаној 2. фебруара 2007. године, усвојила је Декларацију Српске радикалне странке о правима Срба у Црној Гори

Већ 4. фебруара 2003. године, када је ДОС-овски режим потписао Београдску повељу, постало је јасно да ће доћи до одвајања Црне Горе. Неодржавање савезних избора нешто касније, који су били можда и последња шанса за очување заједничке државе (ДОС се бојао победе Српске радикалне странке, а сепаратистичка влада у Црној Гори промене власти на савезном нивоу) је био увод у последњи чин распада државне заједнице Србије и Црне Горе.

Посебно је штетну улогу одиграла Коштуничина странка, која се наводно залагала за заједничку државу, а није учинила ништа да се референдум у Црној Гори у мају 2006. године одржи у фер условима. Није примењена Резолуција Парламентарне скупштине Савета Европе 1459 о забрани ограничења изборног права (усвојена 28. јуна 2005), која препоручује „да се обезбеде права свим држављанима без намегања услова боравишта“, што је довело до тога да је око 262.000 држављана Црне Горе, који су становали на територији Србије, остало без права гласа на референдуму. Истовремено, да би фарса била потпуна, према сепаратистичком црногорском Закону о бирачким списковима, на референдуму су могли да гласају држављани Црне Горе који су деценијама живели у САД, Швајцарској или у некој другој иностраној земљи.

Оваква лицемерна небрига владе ДСС-а је довела до међународно признатог одвајања Црне Горе, губљења 200 километара морске обале и губљења 200.000 Срба у Црној Гори. Зато Српска радикална странка, као једина странка у Србији која брине о правима Срба у Црној Гори, у складу са новонасталим околностима након одвајања Црне Горе, доноси Декларацију о правима Срба у Црној Гори. На основу Европске повеље о регионалним мањинским језицима, Оквирне конвенције за заштиту националних мањина Савета Европе и Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, Срби као мањина у Црној Гори имају право на: двоструко држављанство, употребу свог језика, културну аутономију, слободу вероисповести, економску равноправност, слободу изражавања, најмање једну телевизијску станицу и новине, реemitовање телевизијског и радио програма из Србије, преводиоце, невладине организације, проучавање сопствене историје, образовање, једнаке услове при запошљавању и многа друга права. „Велика Србија“ објављује текст декларације у целини.

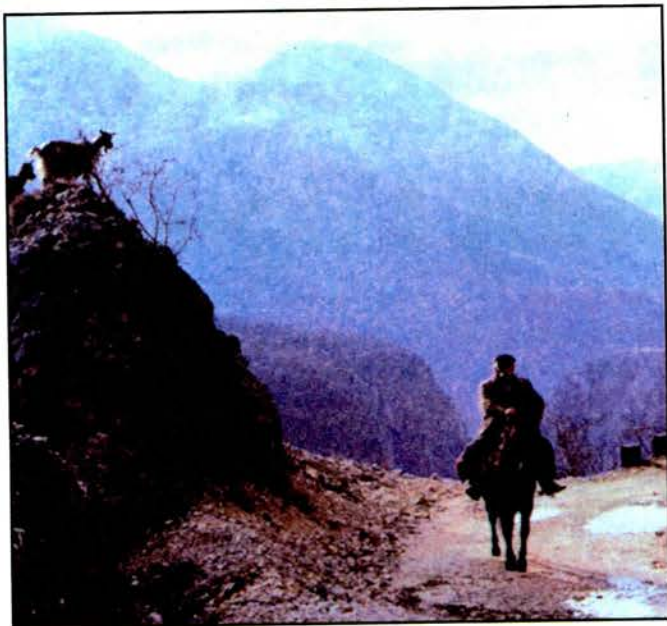
У 19. веку, када је Црна Гора добила међународно признање, припадност српској нацији су (често и отворено) истicali тадашњи владари из династије Петровић. На пример, владика Петар II Петровић-Његош 1847. године објављује своје главно дело „Горски вијенац“. Почиње га „Посветом праху оца Србије“. Такође у „Горском вијенцу“, на више места се наводи: „куда ћете с клетвом праједовском; су чим ћете изаћ пред Милоша и пред друге српске витезове“; или: „сам да Милош оста на сриједу са његова оба побратима, те би Србин данас Србом био. Исто тако: „Бог се драги на Ср-

бе разљутити“ и „кунем вам се вјером Обилића“, као и „што спомињеш Косово, Милоша, сви смо на њем' срећу изгубили“. Петар II Петровић-Његош пише и следеће: „Бајо су тридесет змајевах... дочекаше Шенђера везира уврх равне горе Вртијељке... Не кће Србин издат Србина, да га свијет мори прекором... Благо томе ко се ту нагнао, већ га ране не боле косовске... Витезови Срби вртијељски...“ (према Петар Петровић Његош: „Горски вијенац“, Графички завод, Титоград, 1969).

Након Петра II, Црном Гором влада књаз Данило. У Законику књаз Данила из 1855. године у члану 92 пише: „Иако у овој земљи нема никакве друге народности до једине српске“ (www.njegos.org/census/princip.jpg – Александар Раковић: „Национални идентитет у Црној Гори“, Принцип, Београд, фебруар 2004).

Његов наследник књаз Црне Горе (касније и краљ) Никола Петровић, две године пред међународно признање Црне Горе, 1876. године, шаље проглас суседним становницима Херцеговине: „Херцеговци, вођен божијим провиђењем, позивом својим и моје мале али слободне и храбре државице, братском љубављу према вама и жељом, да се народ српски ослободи и уједини, коју сам љубав и жељу од својих предака нашљедио и непрекидно најживље његовао (...) У Херцеговини је од вазда живио цвијет народа српског (...) отуда она лијепа, значајна за вас поносита ријеч српска (...) у жилама вашим тече наша крв српска (...) ослободите милу своју отаџбину, богату ризницу славних успомена велике прошлости наше и личну перјаницу народа српског...“ (Гоп-

чевић С. „Црногорско-турски рат 1876-1878“, Војноиздавачки завод ЈНА, Војно дело, Београд, 1963. стр. 41-42).

У дневној заповести из 1877. године књаз Никола Петровић поручује: „Црногорци! На само Вазнесење 1858. године положио је кнез Данило у славној бици код Граховца темељ војничком и ударио камен темељац политичком препороду српског народа...“ (исто, стр. 170).

Почетком 20. века, 6. августа 1914. године, Црна Гора се солидарише са Србијом и објављује рат Аустро-Угарској. У прокламацији објављеној тог дана краљ Никола позива „у свети рат за слободу Српства и Југословенства“ (др Ракочевић Н. „Црна Гора у Првом светском рату“, Историјски институт у Титограду, Обод, Цетиње, 1969. стр. 47).

Нешто раније, 1. августа 1914. године, одржано је ванредно заседање Народне скупштине Црне Горе. Седницу је отворио председник Народне скупштине Мило Дожић следећим речима: „Састајемо се у добри и срећни час за све нас, за читав српски народ“. Први говорник, народни посланик Јанко Тошковић је истакао: „Нема те српске и словенске душе, која, знајући да је наш драги српски Биоград већ у огњу, не би сада радосно полетјела у свети бој...“ Посланик Тошковић тражи да се „с мјеста похита браћи у помоћ. Или друго Косово или српско уједињење“.

Народна скупштина краљевине Црне Горе је једногласно донела одлуку о објави рата Аустро-Угарској и о томе је обавестила Народну скупштину Краљевине Србије следећим речима: „Народна скупштина Краљевине Црне Горе сазвана у овим судбоносним часовима за цио српски народ – поздравља своју драгу браћу, и преко њих цио српски народ братске краљевине и увјерава их да је свака душа у Црној Гори сад као икад готова принјети и потоњу кап крви на жртвеник српске слободе и независности...“.

Народна скупштина краљевине Црне Горе је обавестила и Государствену думу царевине Русије о својој одлуци: „Црногорска Народна скупштина – као вјерни тумач осјећања и жеља српског народа у Црној Гори, сазвана у тешким и пуним искушењима часовима за цио српски и уопште словенски народ – хита да поздравља своју драгу браћу, чланове думе, а преко њих и цијелу моћну Русију, ту вјековну заштитницу Српства, и да их увјери да ће Српски народ, као вјечити сарадник у великој словенској идеји, и овога пута знати жртвовати све што има да одбрани своја света национална права, јер је увјерен да његову праведну ствар штите Бог, правда и моћна и свагдашња заштитница српска Русија“ (др

Ракочевић Н. „Црна Гора у Првом светском рату“, Историјски институт у Титограду, Обод, Цетиње, 1969, стр. 38-40).

До велике промене долази у време Другог светског рата. У свом познатом интервјуу француском листу „Le Monde“ Милован Ђилас, бивши високи комунистички функционер, а затим и прозападни дисидент, описао је последице братоубилачког сукоба у Црној Гори за време Другог светског рата: „За време последњег рата, српски контрареволуционарни покрет (...) био је најмоћнији у Црној Гори; стварањем једне државе у овој области ослабило би најозбиљнијег противника југословенских комуниста; централизам и хегемонизам српског национализма. Између осталог, партијске и административне структуре засниване су за време рата (баш) на црногорском партикуларизму...“ (према Тошић Д. „Ко је Милован Ђилас“, Откровење, Београд, 2003. стр. 126).

Резултати пописа у Црној Гори 1909-2003.

Године 1909. у књажевини Црној Гори је живело око 95 одсто становника српске националности (толико се изјаснило да говори српски језик, националност се одређивала према матерњем језику, а број православаца је износио 94,38 одсто (према www.njegos.org/census/princip.jpg – Александар Раковић: „Национални идентитет у Црној Гори“ и „Пописи у Црној Гори 1909-2003“, Принцип, Београд, фебруар 2004).

Године 1921. окрузи Андријевица, Бар, Колашин, Никшић, Подгорица и Цетиње – у званичној статистици заведени под Црна Гора – укупно су имали 199.227 становника, од тога: Срби – 181.989 или 91,35 одсто, Албанци 8,45 одсто. Тадашњи окрузи Беране и Бијело Поље, вођени као део јужне Србије, имали су 23.864 и 26.147 становника, од тога Беране 23.561 Срба или 98,73 одсто, Бијело Поље 26.163 Срба или 99,96 одсто.

Дакле, у Књажевини Црној Гори и у Краљевини СХС Срби су били већина на територији данашње Црне Горе.

У ФНРЈ, под комунистичко-тоталитарним режимом, долази до преокрета, јер Срби скоро да нестају по резултатима пописа из 1948. године: укупно их је 6.707 или 1,78 одсто, Црногораца је по попису 342.009 или 90,67 одсто (Албанаца 5,15 одсто, Хрвата 1,8 одсто).

Слични резултати се понављају и на другим пописима одржаним у ФНРЈ и СФРЈ. На пример, 1953. године Срба је било 13.864 или 3,3 одсто, Црногораца 363.686 или 86,62 одсто (Хрвата 2,34 одсто, Албанаца 5,58 одсто). Године 1961. Срба је било 14.087 или 2,99 одсто, Црногораца 383.988 или 81,37 одсто (муслимана 6,5 одсто, Хрвата 2,26 одсто, Југословена 0,33 одсто, Албанаца 5,47 одсто). Године 1971. Срба је било 39.512 или 7,46 одсто, Црногораца 355.632 или 67,15 одсто (муслимана 13,26 одсто, Хрвата 1,74 одсто, Југословена 2,07 одсто, Албанаца 6,74 одсто). Године 1981. Срба је било 19.407 или 3,32 одсто, Црногораца 400.488 или 68,54 одсто (муслимана 13,36 одсто, Хрвата 1,81 одсто, Југословена 5,67 одсто и Албанаца 6,46 одсто).

Године 1991, када су одржани први вишестраначки избори након неколико деценија, одржан је и попис на коме се 57.453 становника или 9,34 одсто изјаснило као Срби, а 380.467 или 61,86 одсто као Црногорци (муслимани 14,57 одсто, Хрвати 1,07 одсто, Албанци 6,57 одсто).

На наредном попису, године 2003. (када је укинута држава СРЈ, тј. када је формирана државна заједница СЦГ), одржан је и последњи попис на територији Црне Горе. Резултати тог пописа дају једину релевантну слику о националној припадности у Црној Гори. Срби су 2003. године чинили 31,99 одсто укупног становништва или 198.414 становника, а Црногорци 43,16 одсто или 267.669 становника (према www.monstat.cg.yu/popis). Срби су били већина у појединим општинама, на пример – Пљевља 60,11 одсто, Плужине 60,51 одсто, Херцег Нови 58,88 одсто и Жабљак 50,26 одсто.

Савремено доба

Српски народ је мањина у држави Црној Гори. То је чињеница која произлази из резултата пописа одржаног 2003. године. Овде нећемо разматрати теорије о „двојној свести“ Црногораца или о „дуалитету“, нити ћемо покушати да одговоримо на питање по чему се разликују Срби и Црногорци. Нећемо ни оспоравати право некоме да се изјашњава како хоће. Бавићемо се само званичним подацима са пописа одржаног 2003. године. Они указују да би српски народ, као мањина у Црној Гори, требало да ужива сва права из Оквирне конвенције за заштиту националних мањина Савета Европе. СЦГ је постала чланица Савета Европе 3. априла 2003. године, приступила је и Оквирној конвенцији Савета Европе (www.humanrights.gov.yu/srpski) очекује се да би Црна Гора могла да постане нова 47. чланица Савета Европе на октобарском заседању Парламентарне скупштине 2006. године (www.novine.ca/arhiva, бр. 1057, 16. јуни 2006).

Националне мањине и Савет Европе

Године 1949. Парламентарна скупштина Савета Европе је у једном извештају разматрала „проблем шире заштите права националних мањина“ (цитати према www.hlc.org.yu/srpski/Etnickemanjine/medjunarodnistandardi – Оквирна конвенција Савета Европе – Фонд за хуманитарно право). Препорука 285 из 1961. године је садржала дефиницију: „Припадницима националних мањина неће бити ускраћено право (...) да упражњавају сопствену културу, користе свој језик, оснивају своје школе и да имају наставу на језицима свог избора нити да исповедају и практикују сопствену религију.“

Препорука 1134 из 1990. године је садржала списак принципа за које је Скупштина сматрала да су неопходни за заштиту националних мањина.

Током прве половине деведесетих, Савет Европе је интензивирао рад на регулисању положаја националних мањина. На пример, „октобра 1991. године Организациони одбор за људска права (ООП) добио је задатак да размотри, како с политичког, тако и са правног гледишта услове у којима би Савет Европе могао да покрене рад на заштити националних мањина...“

Године 1992. и 1993. „Комитет министара наложио је ООП-у да испита могућност формулисања специфичних норми за заштиту националних мањина. У том циљу ООП је основао један комитет експерата. ООП и Комитет експерата су узели разне текстове у обзир, посебно предлог за Европску конвенцију за заштиту националних мањина који је израдила Европска комисија за демократију (такозвана Венецијанска комисија), аустријски предлог за додатни протокол уз ЕКП, нацрт додатног протокола уз ЕКП обухваћен препоруком Скупштине 1201 (1993) и друге предлоге.“

Организациони одбор за људска права је на основу тога поднео извештај Комитету министара 8. септембра 1993. године.

Шефови држава и влада земаља чланица Савета Европе су на самиту одржаном у Бечу 8. и 9. октобра 1993. године наложили Комитету министара „да припреми уз што мања одлагања 'Оквирну конвенцију', којом се утврђују принципи које државе уговорнице морају да поштују ради „обезбеђења заштите националних мањина“.

У новембру 1993. године, Комитет министара је основао ад хок Комитет за заштиту националних мањина (састављен од експерата).

У октобру 1994. године Комитет министара (на 517. састанку заменика министара) је дефинисао одређени број одредаба Оквирне конвенције.

У истом месецу и Комитет за заштиту националних мањина подноси свој нацрт Оквирне конвенције и, коначно, на 95. министарском састанку 10. новембра 1994. године усваја се текст Оквирне конвенције.

Оквирна конвенција за заштиту националних мањина Савета Европе у контексту регулисања положаја српске мањине у Црној Гори

Државе чланице Савета Европе и друге државе уговорнице ове Оквирне конвенције износе у преамбули своју намеру да (цитати према www.hlc.org.yu/srpski/Etnickemanjine/medjunarodnistandardi – Оквирна конвенција Савета Европе – Фонд за хуманитарно право) „у оквиру својих територија заштите опстанак националних мањина (...) сматрајући да плуралистичко и истинско демократско друштво треба не само да поштује етнички, културни, језички и верски идентитет сваког припадника националне мањине, већ и да ствара и одговарајуће услове који му омогућују да изрази, очува и развије тај идентитет (...); имајући у виду Конвенцију о заштити људских права и основних слобода и пратећих протокола; имајући у виду одређење у погледу заштите националних мањина у конвенцијама и декларацијама Уједињених нација и документима Конференције о европској безбедности и сарадњи, посебно у документу из Копенхагена од 29. јуна 1990. године решене да начела наведена у овој Конвенцији спроведе путем националног законодавства и одговарајућих владиних политика...“

Затим се у првом одељку конвенције, члан 1, прецизира да је заштита националних мањина „саставни део међународне заштите људских права и као таква спада у област међународне сарадње“.

У члану 3, став 1, наводи се: „Сваки припадник националне мањине има право да слободно бира да се према њему опходе или не опходе као таквом и неће доћи у неповољан положај због таквог одређења (...) или вршења права везаних за то одређење“.

Дакле, конвенција већ у својим уводним одредбама гарантује припадницима српске мањине у Црној Гори да неће доћи у неповољан положај (нпр. могућност за запослење у државној служби) зато што се декларишу као припадници мањинског народа.

У одељку 2. члан 4, став 1. пише да је зајамчена припадницима националних мањина „равноправност пред законом“ и једнака законска заштита. И у том смислу, забрањена је било каква дискриминација на основу припадности националној мањини.

У члану 5, став 1, прописује се обавеза унапређивања услова потребних за „за одржавање и развијање културе припадника националних мањина и очување неопходних елемената њиховог идентитета, вере, језика, традиције и културног наслеђа.“

Дакле, припадници српске мањине у Црној Гори треба да имају право на свој идентитет, веру и цркву, очување традиције и културе. На пример, имају право на проучавање лика и дела Светог Саве. У истом контексту треба посматрати и став 2. из истог члана који прописује да се надлежне власти морају „уздржати од политике и праксе асимилације припадника националне мањине противно њиховој вољи.“

У члану 7 се гарантује „лоштовање права сваког припадника националне мањине на слободу мирног окупљања, слободу удруживања, слободу изражавања и слободу мисли и вероисповести.“ По овим међународним одредбама припадници српске мањине имају право на своје посебне културне установе.

У члану 8 се поново истиче да националне мањине имају „право да слободно изражавају своја верска уверења и да оснивају верске институције, организације и удружења.“ Дакле, припадници српске мањине имају пуно право на слободан приступ храмовима СПЦ без ометања, као и без оспоравања традиције или утемељености СПЦ у српском народу и његовој традицији.

Члан 9 прописује да припадник националне мањине има право на слободу изражавања која „обухвата слободу уверења и примања и давања информација и идеја на мањинском језику, без ометања од стране власти и без обзира на границе.” Такође, у оквиру правних система треба обезбедити и „да припадници националних мањина имају приступ средствима јавног информисања без дискриминације.”

Дакле, припадници српске мањине имају право на своје посебне емисије на државној ТВ, што се и даље разрађује у вези са штампом у ставу 3. јер није дозвољено ометање стварања и „коришћење штампаних средстава јавног информисања од стране припадника националних мањина. У законским оквирима за звучни радио и телевизијске емисије обезбедиће, колико је код могуће, а узимајући у обзир одредбе става 1. да припадници националних мањина добијају могућност стварања и коришћења савремених средстава јавног информисања”.

Члан 10 признаје „право сваког припадника националне мањине на коришћење, слободно и без ометања, свог мањинског језика приватно и јавно, усмено и писмено.” У ставу 2. истог члана пише: „У областима које су традиционално или у знатном броју насељене припадницима националних мањина” треба обезбедити „услове који би омогућили да се мањински језик користи у односима између припадника тих група.” Дакле, у општинама Пљевља или Херцег Нови.

Треба нагласити да су државни органи Црне Горе у више наврата признали постојање посебног, новоствореног црногорског језика, који је по њиховом тумачењу другачији од српског. Из тога произлази да је потребно српској мањини у Црној Гори омогућити да користи свој српски језик у складу са међународним стандардима из Оквирне конвенције Савета Европе.

У том контексту треба омогућити да се језик српске мањине користи у поступцима пред државним органима, јер став 3. прописује да је зајамчено право сваком припаднику националне мањине „да буде одмах обавештен, на језику који разуме, о разлозима хапшења и о природи и разлозима оптужбе против њега и да се брани на том језику, ако је потребно, уз бесплатну помоћ тумача.”

Такође, члан 11 гарантује „право сваког припадника националне мањине да користи своје презиме и име на мањинском језику и право на њихово званично признавање по модалитетима утврђеним у (...) правном систему.” Став 2. истог члана прописује „право сваког припадника националне мањине да на местима видљивим за јавност изложи ознаке, натписе и друге информације приватног карактера писане на његовом матерњем језику.” Став 3: „У областима традиционално насељеним знатним бројем људи који припадају националној мањини” потребно је „настојати, у оквиру својих правних система, укључујући, где је то погодно, уговоре са другим државама, а узимајући у обзир своје посебне услове, да традиционални локални називи, имена улица и других топографских ознака намењених јавности буду исписани на локалном језику.” Дакле, треба омогућити двојезичне натписе.

У члану 12 се регулишу „мере у области образовања и истраживања за неговање културе, историје, језика и вере (...) националних мањина и већине.” У ставу 2. пише да треба обезбедити „одговарајуће могућности за оспособљавање наставника и приступ уџбеницима...”

Ове одредбе указују да треба обезбедити одговарајуће уџбенике српској мањини, како би се она упознала са историјом и културом свог народа. Ово је корисна одредба, посебно зато што у јавности Црне Горе постоје различита тумачења појединих периода историје који се везују за територију данашње државе Црне Горе (нпр. у вези са Дукљом, Немањинима).

У истом контексту, члан 13 прописује: „У оквиру систе-

ма образовања” треба признати право „припадника националних мањина на оснивање и вођење сопствених приватних институција за образовање и оспособљавање,” тј. српска мањина у Црној Гори би требало да има право на оснивање сопствених приватних институција за образовање својих припадника.

У члану 14 се регулише „право сваког припадника националне мањине да учи свој матерњи језик.” У ставу 2. истог члана пише: „У областима које су традиционално или у знатном броју насељене припадницима националних мањина” потребно је обезбедити „колико је год могуће и у оквиру својих образовних система да припадници тих мањина имају одговарајуће могућности за извођење наставе на матерњем језику или да добијају часове из тих језика.” Дакле, српска мањина у Црној Гори има право на посебне часове свог језика и у оквиру државног система образовања, и то не само у општинама где их има преко 50 одсто, већ и у онима где их има у знатном броју, нпр. у Беранама 46,51 одсто, Бијелом Пољу 40,32 одсто, Будви 40,87 одсто, Колашину 44,77 одсто, Мојковцу 41,12 одсто, Тивту 35,19 одсто, Шавнику 47,44 одсто и другим општинама у Црној Гори.

У члану 15 се наглашава да је „потребно створити неопходне услове за ефикасно учење припадника националних мањина у културном, социјалном и економском животу и јавним пословима, нарочито онима који се њих тичу”. Из овога члана произлази да не сме бити ни економске дискриминације српске мањине у Црној Гори нити дискриминације локалне самоуправе у регионима где живи знатан број или су већина припадници српске мањине. Средства из државног буџета се морају равномерно расподељивати.

У члану 17 се регулише сарадња мањина са сународницима у другим суседним државама и „право припадника националних мањина да оснивају слободне и мирољубиве додире преко границе са лицима која законито бораве у другим државама, посебно са онима с којима имају заједнички етнички, културни, језички или верски идентитет или заједничко културно наслеђе.” Дакле, српска мањина у Црној Гори има право да сарађује са својим сународницима у суседним државама, посебно са онима у Србији и РС (БиХ).

У ставу 2. овог члана се признаје право националним мањинама да „учествују у раду невладиних организација, како на националном, тако и на међународном плану.” Из овога члана произлази да српска мањина има право да оснива невладине организације са националним предзнаком. Уосталом, то право је већ искористила и хрватска мањина у Црној Гори, оснивајући 10 невладиних организација (према www.mvpei.hr).

У члану 18 се прописује да и државни органи треба да закључују „двостране и вишестране споразуме са другим државама, посебно суседним, ради обезбеђивања заштите припадника националних мањина.” У ставу 2. овог члана пише и да су потребне „мере за подстицај прекограничне сарадње.” И ову одредбу Оквирне конвенције треба тумачити у контексту сарадње српске мањине у Црној Гори са сународницима у суседним земљама.

Европска Повеља о регионалним и мањинским језицима (Стразбург, 5. новембра 1992) у контексту регулисања положаја српске мањине у Црној Гори

Европска Повеља о регионалним и мањинским језицима би требало да се примењује у новоствореној држави Црној Гори, јер према изјавама високих функционера из Црне Горе, нови устав ове независне државе би требало да пропише црногорски језик као службени („Дан” – Тањуг, пренео „Курир” 1. јула 2006). У том контексту званичног тумачења, да постоје два различита језика, црногорски и српски, језик српске мањине потпада под одредбе Европске повеље о регионалним и мањинским језицима.

У преамбули Повеље, државе чланице Савета Европе износе „да је право на употребу регионалних и мањинских језика у приватном и јавном животу неотуђиво право које је у сагласности са начелима Међународног пакта о грађанским и политичким правима, и у складу са духом Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода Савета Европе, имајући на уму (...) Хелсиншки завршни акт из 1975. године и документа састанка у Копенхагену” (цитати према www.coe.ba/pdf/Ес).

У првом делу Повеље, у члану 1 се даје дефиниција регионалних или мањинских језика. То су они језици који су „традиционално у употреби на одређеној територији (...) једне државе од стране држављана те државе који чине бројчано мању групу од остатка становника те државе и који су различити од званичног језика те државе...” Дакле, српски језик и српска мањина у Црној Гори потпадају под одредбе Повеље.

У члану 7 Повеље, став 1, прописује се да треба унапредити „проучавање и истраживање регионалних или мањинских језика на универзитетима или сличним установама” и „доношење одредаба путем којих би се на одговарајући начин и одговарајућим средствима обезбедило проучавање регионалних или мањинских језика на свим ступњевима”. У ставу 2. истог члана се истиче да је потребно усвајање „посебних мера у корист регионалних или мањинских језика”, а у ставу 3. да треба установити „одговарајућа тела која би се бавила саветовањем власти о свим питањима која се тичу регионалних или мањинских језика”. Из овога члана произлази да су власти у Црној Гори дужне да омогуће постојање специјализованих саветодавних тела која би се бавила питањима српског језика у Црној Гори.

У другом делу Повеље, у члану 8, став 1, прописује се да државне власти треба да омогуће предшколско, основно, и средње образовање на регионалном или мањинском језику, такође и да омогуће „универзитетско или друго високо образовање на регионалном или мањинском језику”. Власти треба да омогуће и сталне курсеве образовања одраслих у циљу упознавања са регионалним или мањинским језиком, као и обезбеђивање учења историје и културе. Државни органи треба да омогуће оспособљавање наставника потребних за примену претходних одредаба, као и да успоставе надзорно тело које ће пратити примену одредаба Повеље. Надзорно тело би требало да буде одговорно за примену мера у пракси, и дужно би било да подноси периодичне извештаје”. Дакле, власти у Црној Гори би требало да омогуће постојање једног надзорног тела које би се бавило питањима српског језика, као и оспособљавање наставника за српски језик. У том контексту, власти би требало да омогуће и образовање на српском језику од предшколског узраста па до факултета.

У члану 9, став 1, прописује се да су државне власти дужне да у кривичном поступку обезбеде да судови на захтев једне од страна „спроводе поступак на регионалном или мањинском језику”. Гарантује се и право окривљеног да употребљава регионални или мањински језик, и да докази, документа и захтеви буду на његовом језику, без икаквих трошкова по припадника националне мањине. Слично се прописује и у грађанским парницама и у судовима који „се тичу управних ствари”. У ставу 2. се прописује да државне власти „не доводе у питање ваљаност правних докумената само зато што су донета на регионалном или мањинском језику”. Све ово треба применити и на припаднике српске мањине у Црној Гори.

У члану 10, став 1, захтева се да власти обезбеде да „административне власти користе регионалне или мањинске језике” као и да се поднесци, усмени и писмени, могу подносити на регионалном или мањинском језику. Потребно је осигурати и двојезичне обрасце. У ставу 2. пише да треба

одобрити и „употребу регионалног или мањинског језика у расправама у локалним парламентима” као и означавању традиционалних имена места. Такође, у јавним службама је потребно одобрити употребу језика националних мањина. За ове претходне одредбе треба обезбедити „превођење и тумачење”. Дакле, у локалним парламентима у општинама, где су припадници српске мањине у знатном броју или су већина, треба омогућити употребу српског језика.

У члану 11 се прописује да државне власти треба да обезбеде „стварање макар једне радио станице и једног телевизијског канала на регионалним или мањинским језицима” и да „олакшају” штампање једних новина на мањинском језику. Такође, требало би да „помогну образовање новинара и осталих запослених у средствима јавног информисања која користе регионалне или мањинске језике”. Јасно је да по стандардима Савета Европе српска мањина у Црној Гори има право на најмање једну телевизијску и радио станицу.

У ставу 2. се прописује да су државне власти дужне да преузму обавезу да „гарантују слободу директног пријема радио и телевизијског програма из суседних земаља на језику који је исти” као језик националних мањина.

Државне власти не смеју да се „супротстављају реемитовању радио и телевизијских програма из суседних земаља” на језику националних мањина. Дакле, српска мањина има право да гледа телевизијске емисије и слуша радио програме из Србије или РС (БиХ).

Такође, власти су дужне да омогуће слободу изражавања припадника националних мањина. Државне власти би требало и да оснивају одговарајућа тела која ће пратити примену ових одредаба.

У члану 12, став 1, позивају се државне власти да омогуће превод и титловање уметничких дела на мањинским језицима, као и да обезбеде услове за културне активности.

У члану 13, став 1, прописује се да се користе мањински језици у уговорима о запошљавању и техничким упутствима. У ставу 2. пише да треба користити мањинске језике и у финансијским документима, као и приликом коришћења погодности социјалног осигурања. Све то треба применити и у случају српске мањине у Црној Гори.

У члану 14 се поново указује на неопходност прекограничне сарадње са оним државама у којима се користи исти језик, као што је језик мањине.

У члану 15 се прецизира да државне власти морају да достављају извештаје генералном секретару Савета Европе о примени Повеље.

Закључак

Права српске мањине у Црној Гори су загарантована и другим међународним пактовима и конвенцијама, као и историјским развојем мањинских права. На пример:

„Неки теоретичари везују настајање ове установе за сам Вестфалски мир 1648, који је прокламовао начело *Cuius regio illius religio...* Завршни акт Бечког конгреса 1815. године гарантовао је пољском народу национална обележја и политичке установе на територијима подељеним између великих сила... Турска је преузела обавезу да заштити хришћане у Турској на бази недискриминације у верском, расном и етничком погледу... Од посебног је значаја члан 27 Пакта о грађанским и политичким правима који гласи:

„У државама где постоје етничке, верске или језичке мањине лица која припадају тим мањинама не могу бити лишена права да имају у заједници са другим члановима групе свој сопствени културни живот, да исповедају своју сопствену вероисповест и обављају верске дужности, или да употребљавају свој сопствени језик“. Завршни документ Бечког састанка КЕБС-а из 1989. године у члану 19 обавезује државе „да створе услове за унапређење етничког, културног, језичког идентитета националних мањина на својој територији“ (Аврамом С. Крећа М. „Међународно јавно право“, Савремена администрација, Београд, 2003. стр. 338-341).

Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода (Рим, 4. новембар 1950), коју је ратификовало преко четрдесет земаља, прописује у члану 6, став 3, да свако има право „да добије бесплатну помоћ преводиоца ако не разуме или не говори језик који се употребљава на суду“ (цитати према „Заступник Србије и Црне Горе пред Европским судом за људска права“, Министарство за људска и мањинска права, Београд, 2005. стр. 32-64).

Протокол уз Конвенцију за заштиту људских права и основних слобода (Париз, 20. март 1952) у члану 2 прописује: „Нико не може бити лишан права на образовање. У вршењу свих својих функција у области образовања и наставе држава поштује право родитеља да обезбеди образовање и наставу који су у складу са њиховим верским и филозофским уверењима“.

У члану 14 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода пише: „Уживање права и слобода предвиђених у овој Конвенцији обезбеђује се без дискриминације по било ком основу, као што су пол, раса, боја коже, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, национално или социјално порекло, веза са неком националном мањином...“

Дакле, српска мањина у Црној Гори не сме бити дискриминисана и мора имати права као и све друге мањине у Црној Гори. На пример, хрватска мањина која чини само 1,10 посто укупног становништва или 6.811 становника (према www.monstat.cg.yu/popis), што је око 29 пута мање од удела српске мањине у укупном становништву Црне Горе, има право на двојно држављанство, слично је и са припадницима албанске мањине којих има око 6 пута мање него припадника српске мањине у Црној Гори, али и они имају могућност да поседују двојно држављанство (према „Политика“, 5. јули 2006; у чланку под насловом „Домовница важи али не и 'орлови'“ се наводи да, упркос закону који то забрањује, хрватска и албанска мањина имају могућност да поседују двоструко држављанство, али српска мањина то не може да оствари. Хрватска мањина из Црне Горе има чак и право гласа у Хрватској – Папић Г. НИИ, 22. јун 2006).

Такође, Протокол број 12 уз Конвенцију за заштиту људских права и основних слобода (Рим, 4. новембар 2000) у члану 1 прописује: „Свако право које закон предвиђа оствариваће се без дискриминације по било ком основу као нпр. полу, раси, боји коже, језику, вероисповести, политичком и другом уверењу, националном или друштвеном пореклу, повезаности са националном мањином...“

Ова анализа показује да бројни међународни извори гарантују мањинска права српској мањини у Црној Гори. Српска заједница има право на двоструко држављанство, двоје-

зичне формуларе, економску равноправност, културну аутономију, образовање на свом језику, проучавање сопствене историје, слободу вероисповести, слободу изражавања, најмање једну телевизијску и радио станицу, своје новине, образовање и оспособљавање новинара, преводиоце, невладине организације, реемитовање телевизијског и радио програма из Србије и РС (БиХ), употребу српског језика у локалним парламентима, пред правосудним органима, приликом финансијских трансакција и запошљавања, означавања назива градова, сарадњу са сународницима из суседних земаља, оспособљавање наставника, запошљавање у државним службама, посебне часове српског језика у оквиру државног образовања и слично.

Председник Српске радикалне странке др Војислав Шешел

Заменик председника Српске радикалне странке Томислав Николић

Потпредседници Централне отаџбинске управе: Драган Тодоровић, Гордана Поп-Лазивић, Милорад Мирчић, Горан Цветановић, генерални секретар Српске радикалне странке Александар Вучић

Чланови Централне отаџбинске управе: Војислав Шешел, Томислав Николић, Маја Гојковић, Гордана Поп-Лазивић, Радислав Кањерић, Душко Секулић, Александар Вучић, Драган Тодоровић, Мирко Благојевић, Петар Аксић, Зоран Антић, Верољуб Арсић, Мита Аврамов, Татомир Баковић, Бранислав Блажић, Елена Божић-Талијан, Милорад Буха, Саша Вальаревић, Небојша Величковић, Милан Веселиновић, Слободан Видановић, Бобан Војиновић, Драган Вукадиновић, Јадранко Вуковић, Живота Вуксановић, Гордана Гајић, Дарко Глушић, Јован Даја, Јован Дамјановић, Божидар Делић, Момчило Дувњак, Бранимир Ђокић, Горан Ђуковић, Драган Жикић, Србољуб Живановић, Стефан Занков, Велимир Зејак, Милија Јанићијевић, Радисав Јекић, Петар Јојић, Наташа Јовановић, Златан Јовановић, Стеван Кесејић, Ото Кишмартон, Срђо Комазец, Божидар Копривица, Драгиша Костић, Љубомир Краговић, Зоран Красић, Милорад Крстин, Никола Лалић, Милан Лазивић, Миодраг Луковић, Зоран Машшић, Милидраг Мајдов, Лазар Марјански, Предраг Маркочевећ, Момир Марковић, Раде Мишић, Амцад Мигати, Огњен Михајловић, Марко Миленковић, Влада Милојковић, Маја Миловановић, Милорад Мирчић, Дејан Мирковић, Игор Мирковић, Паја Момчилов, Станислав Момчиловић, Рајко Мрђа, Предраг Панћић, Драган Павловић, Горан Павловић, Томислав Пенезић, Срето Перић, Витомир Плужаревић, Зоран Поповић, Томислав Пртић, Томислав Љубеновић, Вјерица Радета, Гојко Радић, Милован Радовановић, Марина Рагуш, Бранислав Ранкић, Бранко Ранковић, Југослава Родић-Соколовић, Мићо Роговић, Сулејман Спахо, Драгиша Станојчић, Светислав Стојменовић, Мирослав Ступар, Јоргованка Табаковић, Милун Терзић, Миленко Тодоровић, Марина Томан, Горан Цветановић, Мирко Цветићанин, Миле Чавић, Миљко Четровић, Драган Чолић, Немања Шаровић.

За „Велику Србију” говори
апсолвент Академије уметности у Новом Саду Драгана Милошевић

Путоказ за будућност

- *Јаке државе и здраве нације нема без високообразованих и обучених кадрова који су у сваком ипринуику спреми да одговоре на изазове које нам доноси савремени свеи и ипрогрес садашњеи друиштва. Млади ипреба да размишљају о ииоме како да усиеино заврше школовање, нађу добар иосоа и за себе изграде здраву будућности, као и будућим нараишијаима. Ученик ипреба да учи, радник да ради, а иолишћар да се бави иолишћком. Чињеница, да је на младима будућности ове земље, усло- вљава нас да свакодневно дајемо суђесиије које би доириделе квалииетиијем начину живоиа и образовања – исииче Драгана Милошевић*

Разговарао: Иван Нинић

Шармантна, речита и амбициозна, двадесетчетворогодишња Новосађанка Драгана Милошевић, студент је четврте године Академије уметности у Новом Саду на Одсеку за виолину. Увек је сматрала да ће себе најбоље представити кроз музику, јер је она њено животно опредељење. Протеклих осамнаест година интензивног рада и усавршавања условиле су низ успеха постигнутих на пољу музике. Овом приликом издвајамо само неке од њих, који су јој најдражи: освојила је специјалну награду на Републичком такмичењу у Котору са гудачким оркестром Основне музичке школе „Исидор Бајић” – Нови Сад; другу награду из солфеђа на Републичком такмичењу у Београду; освојено треће место на Интернационалном такмичењу из виолине у италијанском граду Вићенци. Свирала је многобројне концерте и похађала семинаре широм наше земље. У разговору за „Велику Србију” истиче да су јој „сва досадашња признања и стицање професионалног искуства пружила још већи подстрек да истраје у ономе што највише воли”.

- **Јавности си постала позната недавно, као учесник у кампањи Српске радикалне странке, па нам реци нешто више о томе.**

– Због чињенице да сам успешан студент и одлучан поборник за права младих, који ће једнога дана наследити и водити нашу земљу, из самог врха Градског одбора Српске радикалне странке предложено ми је да се појавим на првом предизборном митингу, који је одржан у Новом Саду. Превасходно ми је представљало велику част да се појавим на митингу, али у исто време и велику одговорност, јер сам ипак ја била та која треба да буде узор и пример свим младим људима и будућим генерацијама у томе колико је важно вредно радити и бити истрајан у својим идеалима.

Речи које сам изговарала на митингу представљају све оно што најискреније осећам, мислим и желим за све нас. Искрено говорећи, оног тренутка када сам стала пред све оне људе те вечери, знала сам и осетила сам велику снагу и олакшање да у својим стремљењима и борби за једнака права свих нас нисам сама и да имам небројано много истомишљеника. Како то код нас иде, након митинга наш кућни телефон није престајао да звони. Наравно, прве честитке ми је упутила најближа родбина и широк круг мојих најоданијих пријатеља. Мени је, на крају, најважније било од свега то да, ако сам иједној особи која ме је гледала те вечери дала исправне смернице и путоказ за будућност, мој говор је тада имао смисла.

- **Како пријатељи и колеге коментаришу твоје ставове које си износила у току предизборне кампање и да ли су те подржавали?**

– Људи у мом окружењу упознати су са чињеницом да сам ја активан члан Српске радикалне странке. У многобројним сусретима и дружењима често смо разговарали о политици која је у претходном периоду неминовно била у центру свих дешавања у нашој земљи. Након митинга у Новом Саду, који је био и почетак кампање Српске радикалне странке, а уједно и мој први наступ на политичкој сцени, разговарала сам са својим пријатељима који су ми свесрдно честитали, подржавајући мој целокупан говор. Тиме сам схватила да није истина да млади не желе да узму учешће у по-

литици и да се гласно изјасне о томе који су њихови реални проблеми, већ једноставно, нико им до сада није пружио шансу за то.

• **Какви су данас услови за извођење наставе и стицање нових знања и вештина на факултетима у нашој земљи? Шта је то што не ваља и што би требало мењати?**

– Морамо схватити једну веома важну чињеницу која практично представља камен темељац наше државе и будућности нас самих. Јаке државе и здраве нације нема без високообразованих и обучених кадрова који су у сваком тренутку спремни да одговоре на изазове које нам доноси савремени свет и прогрес садашњег друштва. Ако погледамо мало уназад, наш кадар и наши стручњаци су годинама у свету представљали синоним за људе који су свестрано образовани и обучени, које чак и данас траже најјаче светске институције и компаније. Лично мислим да је тај тренд последњих година почео да бледи, а то ни у ком случају не сме да постане пракса.

Држава мора много више времена и новца да уложи у образовни кадар на институционалном нивоу, да се нашим професорима и факултетима обезбеде сва неопходна средства са циљем да се богато знање и искуство наших професора у што већој мери пренесе на нас младе који ће то знање оплемењивати и развијати у складу са развојем целокупног друштва

• **Какав је однос власти и државе према младима?**

– Сви смо свесни тога да се налазимо у тешким временима и да нам тек предстоје многи изазови и раскрснице на којима наше друштво треба да пронађе прави и сигуран пут не само за данас, већ за дуги низ година. Наравно, сви проблеми и питања која се постављају пред људе који воде ову земљу не могу се решити преко ноћи, али мислим да је већ прошао један изванредан период, а да се ни на један од проблема није адекватно одговорило, имајући на уму једно дугорочно решење. Између осталог, једно од важних питања је и школство. Наша земља и људи који је воде морају на изванредан начин да буду визионари једног будућег и лепшег времена. Не могу се правити планови и политика од избора до из-

бора, треба се свакодневно бавити решавањем проблема једног по једног, ићи степеник по степеник, почевши од оних најважнијих.

Врхунско школство и високообразовани кадар треба да нам представља један од најважнијих циљева и смерница за дужи рок, што ће, наравно, условити и све већи углед наше земље у свету. Зато је држава ту да професору и студенту обезбеди све оно што им је потребно, да могу, не размишљајући о томе у каквим се условима тренутно живи, да у миру посвете себе раду и стваралаштву.

• **Који су данас проблеми са којима се млади свакодневно сусрећу?**

– Да се разумемо, проблеми који нас окружују су заједнички проблеми, а не само нас младих. Још што је можда горе од свега је то да се и млади баве оним проблемима којима не би требало и које треба да решавају људи чији је то посао. Млади треба да размишљају о томе како да успешно заврше школовање, нађу добар посао и за себе изграде здраву будућност, као и будућим нараштајима.

Свако од нас треба да ради свој посао што је најбоље могуће и да се не замара питањима која нису на њему да их решава. Ученик треба да учи, радник да ради, а политичар да се бави политиком. Још једна ствар која је можда и најважнија је то да нам нација стари и да млада особа са страхом улази у брак и оснивање породице, стрепећи од тога да једног дана неће моћи својим радом да је издржава. Зато, створите нама младима окружење и амбијент у коме можемо несметано да радимо и градимемо велике породице.

• **Да ли млади данас треба активније да учествују у политичком и друштвеном животу?**

– Својим појављивањима на митинзима Српске радикалне странке у Новом Саду и Београду сматрам да сам отворила врата младима у овој земљи како би и они, вођени мојим примером, постали активни у политичком, а самим тим и у друштвеном развоју и напретку наше државе. Чињеница, да је на младима будућност ове земље, условљава нас да свакодневно дајемо сугестије које би допринеле квалитетнијем начину живота и образовања.

Млади у великој мери током школовања подносе суштинске проблеме ове државе. И стога, сматрам да не постоји већи разлог од овог, како би млади коначно схватили да је право време да се изјасне о будућности коју желе и да на прави начин укажу на важност решавања проблема младих.

• **Пошто си сада апсолвент, где у скорој будућности видиш себе и да ли планираш да живиш и радиш у Србији?**

– С обзиром на то да ћу за неколико месеци дипломираати на Академији уметности у Новом Саду, интензивно размишљам о својој даљој будућности. Оно што заиста планирам јесте да наставим са школовањем, како бих се још више усавршила у својој професији и надам се да ћу испунити своја очекивања уписом на постдипломске студије. Имала сам много понуда да наставим специјализацију у многим страним земљама у окружењу. Међутим, своје прве кораке сам направила у овој земљи. Овде је моја породица и људи које волим. Овде сам се школовала читав живот и овде хоћу да живим, радим и стекнем своју породицу, јер ово је земља у којој сам се родила и у којој су моји корени.

• **Шта би за крај овог разговора поручила својим колегама са факултета и грађанима Србије?**

– До сада сам говорила искључиво са становишта једног студента и о условима школовања и образовања у Србији. Навела сам многобројне недостатке и проблеме са којима се свакодневно сусрећем, међутим, то је само један од низа проблема које грађани ове земље сваки даном осете. Сматрам да не постоје боље речи које ће дочарати оно што заиста осећам и што бих поручила свим грађанима Србије, а то је да је заиста крајње време за промене!

Финансије, чворна тачка здравствене (ре)форме

И после Томице — Томица!

Прођоше и избори! Колико ћемо чекати док се не састави нова влада, у земљи Србији, на брдовитом Балкану, ни „нај“ аналитичари не усуђују се да прогнозирају. Али – кладонице, кажу, раде пуном паром! Све се променило.

Некада су кладонице биле стециште хазардерски настројених заљубљеника спорта, данас – спорт устукнуо пред политиком.

На дневном реду нова клађења - ко ће бити премијер, ко министар ког ресора... Протеклих дана, у стручним круговима и по чаршији се прича да Г17 плус очекује да у новој подели, уколико до ње уопште дође, задржи ресор здравства!?

Био би то трећи по реду мандат за проф. др Томицу Милосављевића!

Од гусенице до лептира

Они који боље памте сетиће се да је проф. др Томица Милосављевић својевремено прилежни члан Савеза комуниста (чак и функционер те партије) након 5. октобра 2000. године, када је прелетање брзином светлости у долазеће снаге било веома популарно међу белим мантилима, опрезно проценио да је ореол „експерта“ згодан кишобран док се страсти не смире. Постао је члан невладине организације Г 17 плус.

Када су га Динкић и Лабус препоручили премијеру Зорану Ђинђићу, у широј јавности, лета 2002. године мало ко је чуо за проф. Милосављевића. На чело важног ресора дошао је, бар се тако веровало, стручњак, а не политичар.

Али, не лежи, враже. Изненада, Г 17 плус „еволуира“ у политичку партију, нешто као метаморфоза гусенице у лептира. Министар здравља од непартијског експерта постаје војник у строју своје партије, члан Извршног одбора, а након одласка Мирољуба Лабуса, потпредседник странке.

У време владе Зорана Живковића, оптужујући јуришнике Демократске странке да га опструишу у спровођењу реформи (републичка здравствена каса тада још није била под ингеренцијом министра – пр. нов.), проф. Милосављевић под необичним околностима подноси оставку и напушта Владу. Већ у пролеће 2004. године тријумфално се враћа у исту министарску фотељу. Он је једини министар који је два пута имао шансу да нешто конкретно уради у свом ресору.

Очекује и трећу?

Паре, паре....

Шта је урадио „експерт“ невладине организације, потом високи функционер партије са енигматичним, шифрованим називом?

Одмах је свој ангажман условио изменама - републичка здравствена каса мора бити у рукама Г 17 плус! На кормило Републичког завода здравственог осигурања, на предлог министра, долази Светлана Вукајловић, наравно, претходно напушта добродостојеће „Делта осигурање“.

Легалистима је промакло да је на чело Републичког завода за здравствено осигурање дошла правница, а Статут те установе изричито прописује да директор мора да буде лекар или економиста. Да ли су сви потези и одлуке данас неважећи?

Добро упућени знају да је републичка здравствена каса највећа банка живог новца у земљи. Годишње кроз њу прође око две милијарде евра!

Њена заводљивост није само у количини новца који кроз њу пролази, већ пре свега у чињеници да је то једина банка

у земљи, вероватно и у Европи, можда и у свету, ко зна, у 21. веку која нема интегрисан информациони систем! Другим речима, још увек ради „одокативно“!

Неуким осигураницима, који сваког месеца у ту касу издвајају 12 одсто свог личног дохотка, а да не знају како се те паре троше, ко о томе одлучује, протеклих неколико месеци директорка Републичког завода за здравствено осигурање трудила се да објасни да све има на сајту, сви биланси, сви трошкови здравственог фонда. Новинарима је објаснила да су осигураницима враћене неке силне паре које су им за услуге у државном здравству незаконски наплаћене. Какав племенит гест!

Благо пацијентима. Вратили им новац. Баш пред изборе. Али... директорка Републичког завода за здравствено осигурање не рече са ког су то рачуна вратили нелегално узете паре. Где се тај новац без ПДВ-а сакупио?

Изгледа да је дошло до неке збрке с парам.

Је ли то та реформа здравства?

Шта то беше фискални рачун?

Онолико су нам причали о благодетима фискалног рачуна. Буквално нас убијали са ТВ екрана. Ко нам све није претио, министри, глумци у плаћеним рекламама, инспектори... Чегу ту све није било – те тужите комшију бакалина ако вам није издао рачун, добићете награду, новчану.... Па онда, уколико вас ухвати са кесом, у њој хлеб и млеко, немате рачун, фискални, наравно, одузеће вам тај хлеб и то млеко и наплатити казну поприличну! Богами, озбиљно смо то схватили. Добро памтим, продавци за нама истрчавали из радње и гурали нам рачун у руке да не кажемо да нам га нису дали.

Прошле зиме деци пала напамет каурма. Навалили да идемо у ресторан „Дача“, тамо праве домаћу. Ми дошли, а на вратима натпис – „Ресторан затворен, неће радити 15 дана“. Инспекција их казнила због неиздавања фискалног рачуна. Строго. Тако и треба! Остадосмо без каурме.

Протеклих месеци слушам од пријатеља, родбине, комшилука, где год су отишли код лекара, зубара, у лаборато-

рију, на контролу, на дијагностику разноразну – свуда им наплаћују некакве „нестандардне“ услуге и за то им дају неке блок-рачуна из књижаре, без ПДВ-а. Инспектори ништа. Ђуте. Као то је ок. Никога не кажњавају, не затварају...

„Кеш услуге“ и „сопствени рачун“ – изуми експерата?

Од октобра 2000. године наовамо слушамо о промени система. Бришемо све што је државно и друштвено, претварамо га у приватно. Ок.

Е, сада. Покушавам да се сетим да ли је неки министар током протеклих година толико пута јавно убеђивао грађане како је транзиција болан процес као проф. Томица Милосављевић, экс-министар здравља. Чини ми се да није.

Шта је учинио да се приватни сектор интегрише у систем и стави под контролу? Готово ништа. Да ли је уведен јединствени информациони систем у здравство? Није.

Друго име ИТЦ технологија (информациони системи + интернет) – „до more secrets“ изгледа, када је здравство у питању, није баш популарно.

Зато је экс-министар остао код старог, провереног система наплате – блок рачун из књижаре! Као у време мог деде.

Екс-министар финансија Млађан Динкић, претендент на ресор који је већ водио у ранијем саставу, просто је невероватно да није обавештен да се милијарде динара, а богами и евра, обрћу ван пореског система и то у ресору његовог партијског колеге. Каква заборавност!

Све су то потанко објаснили и омбудсмани (заштитници права пацијената) у дневним новинама „Курир“.

Кеш услуге (ванстандардне здравствене услуге) не уплаћују се на буџетски рачун установе који су дужни да контролишу инспектори РЗЗО, већ на посебан „сопствени рачун“ са кога директори те установе (читај – подобан партијски кадар) дискреционо одлучују, заједно са Управним одбором, где ће га и како трошити. Грађани добију блок рачун који нема никакав књиговодствени значај и којем се не може ући у траг!

Ценовник „ванстандардних“ услуга, према закону, свака установа има право да „кроји“ сама! У Министарству финансија тврде да је свака установа, па и здравствена, „порески обвезник“ као и сви остали. На питање, како контроли-

сати „сопствене рачуне“ на које се уплаћује новац од „нестандардних“ услуга – нема одговора.

Зрно по зрно... Камен по камен ...

Како нема званичних података о томе колико се „нестандардних“ услуга пружа дневно, месечно, годишње, колико се новца слива на „сопствене рачуне“ у 300 државних здравствених установа, остаје само да нагађамо о коликој суми се новца ради.

Под претпоставком да се дневно обави око 25.000 ванстандардних услуга и да грађани у просеку сваку од њих плате 10 евра, реч је о суми од 250.000 евра! Када се то помножи са 300 дана у години, реч је о суми од око 75 милиона евра! Притом, реч је о минималистичком обрачуна.

Министар финансија Млађан Динкић је сазвао прес конференцију када су нам одобравали кредит од 60 милиона евра. „Societe General“ банка имала је 2005. године промет од 40 милиона евра, хвалила се одличним резултатом пословања. У здравству дневно толико нетрагом нестане.

Солидан резултат.

Без обзира ко буде дошао на место министра здравља, али и министра финансија, време је да се сви финансијски токови у тој делатности ставе под строгу контролу, како нам здравство не би и даље личило на црну рупу.

Зар је могуће да наши славни хакери нису у стању да, уз сву силу информационих технологија, сваког осигураника воде под посебном ставком, као што је то већ учињено у пензионем систему где, када вам уплате нису редовне, имате проблем да остварите пензију, јер се све региструје.

Дакле – сваки осигураник, сваки корисник здравственог система, без обзира где иде на лечење, морао би када изађе из здравствене установе, државне или приватне свеједно, да добије фискални рачун! Неважно је да ли га плаћа из свога џепа или га плаћа његово здравствено осигурање (државно или приватно неважно). Тако ће корисник знати не само колико месечно уплаћује за здравство, већ и колико он кошта заједничку здравствену касу.

Једноставно. Тако то одавно функционише у већини европских земаља.

Покушајте било где у Швајцарској или Немачкој да изађете из неке здравствене установе, без рачуна. Нема шансе. Немогућа мисија.

Р. В. С.

Политичка сцена Србије

Суноврат банкарског система

- *Најпогубнија чињеница је да монетарна политика, коју креира и води НБС и њен гувернер, доводи до тога да се пословне банке баве кредитирањем становништва и трговином хартијама од вредности са НБС уместо да се баве делатношћу кредитирања привреде*
- *Искреност бриге гувернера за грађане преба оцењивајући кроз висину камата које, због мера монетарне политике, уместо да падају расту, а наводне кришке упућене банкама, које се неколективно понашају према клијентима, зарачунавајући недозвољене или ненајављене трошкове за вришавају доношењем мера које иду у прилог њим истим банкама*

Пише: мр Јоргованка Табаковић

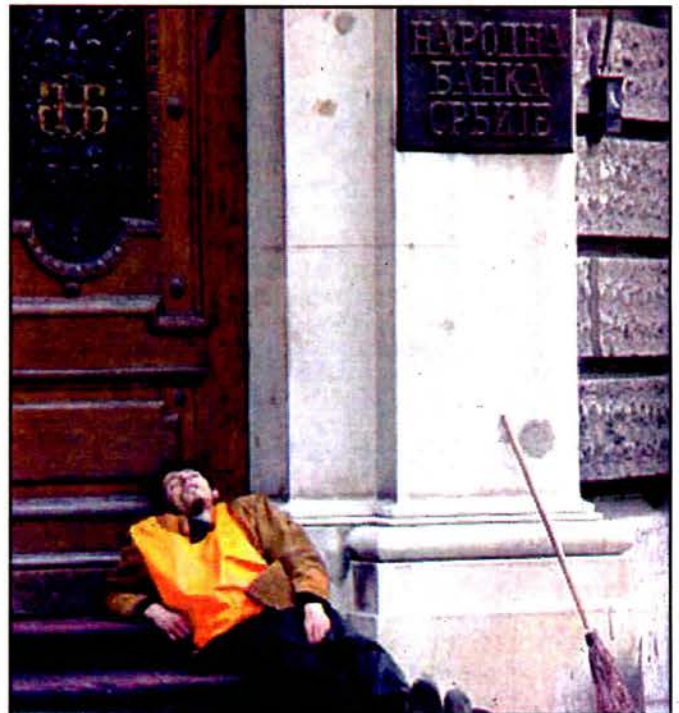
Реформа банкарског система урађена је по нарудби међународних финансијских институција системом затварања четири развојне банке које су покривале више од 90 одсто привреде Србије.

Почетком 2002. године следила је темељна деструкција банкарског система. Уместо најављиване санације, која се по рачуницама (експерата) показала као сувише скупа, извршена је ликвидација четири велике банке, не водећи рачуна да су трошкови ликвидације били (ако се тачно израчунају) можда и већи од трошкова санације неких од тих банака. Ти су трошкови, међутим, пребачени на леђа пореских обвезника у Србији, а привредне организације су остале без потенцијалних гараната и кредитора за веће пословне подухвате. Рашчишћен је простор на финансијском тржишту за нове банке, са страним капиталом, а неки мањи колективи (читај „мали колектив“) из земље и иностранства успешно су, у историјама ликвидираних банака, организовали банкарску активност, уз малу помоћ пријатеља који су им обезбедили не само средства, него и уносне послове. У међувремену, јавност је замајавана дискусијом о проблемима поновног запошљавања отпуштених банкарских чиновника, као да је то била највећа штета од уништавања домаћег банкарског система.

Преостале домаће банке убрзо су доживеле нови удар. На преговорима у Паризу је договорено да се отпише десетогодишња камата (из периода санкција) на дугове Париског клуба (66 одсто дуга), за које је гарант била држава. Обавезе банака, међутим, нису смањене, него су претворене у својински улог Републике Србије. Тако су, после дужег периода, неке банке опет постале државне, а у наредној фази продате су страним банкама.

Домаћи финансијски систем тиме још није био потпуно дотучен. Због тога су, у следећем налету, вршени појединачни удари на приватне банке, које нису могле да се спасу ни пуноважним судским одлукама.

Начете су и друге финансијске институције: промет неких хартија од вредности практично је „измештен“ са берзе, а неке друге организације (нпр. Централни регистар ХоВ), које по својој природи не би требало да се баве прометом, добиле су ту функцију. Промет акција (због којих је берза основана), неспутано се одвија мимо берзе, директним нагодбама купаца и продаваца. **Зашто је од Централног регистра направљена платформа за трговање обвезницама, а Берза гурнута у задњи план? – Ово је било неопходно како би се од јавности сакрили подаци о томе ко гомила обвезнице у свом портфељу, јер Берза мора да обезбеди јавности**

податак о трговању, а Централни регистар, напротив, има обавезу чувања пословних тајни! Тако се ни до данас не може документовано доказати ко су највећи власници обвезница старе девизне штедње и коме држава плаћа највеће износе на име камата. (Ова чињеница је позната домаћој стручној јавности, бројним консултантима Светске банке и ММФ-а).

Транзициона превара

Чином затварања развојних банака је започета и велика транзициона превара, која се наставила распродајом српских предузећа по багателним ценама, при чему је странцима уступљено и домаће тржиште. Тиме је отворен пут и за преузимање домаћег банкарског сектора од стране иностранних банака. Оне су ушле у нашу земљу са капиталом од само пет милиона евра да би сада многе од њих имале активиу и више од 800 милиона евра.

Процес затварања домаћих банака се наставља. А правна држава нигде у свету не би смела да се ослони само на стране банке, јер држе у својим рукама крвоток привреде и економије.

Реформа банкарског система није довела до конкуренције која би за резултат имала квалитетнију и јефтинију

услугу. Просечне каматне стопе у Србији знатно су веће него у земљама непосредног окружења. Кредитна активност банака је углавном усмерена на кредитирање становништва и највећи део те кредитне експанзије завршава растом увоза. Раст тражње за кредитима утиче на раст цена. Трговински дефицит за 2006. годину је сличан трговинском дефициту за 2005. годину и износи више од 5 милијарди евра (за пет година кумулативно износи више од 25 милијарди евра).

Значајан део девизних резерви је стерилисани капитал пословних банака.

У последње две године задуживање у иностранству расло је брже од страних директних инвестиција.

Форсирање пријатељских банака

Банкарским системом мора управљати кредибилна централна монетарна власт, а не она оптужена за корупцију. Корупција се не доказује лако, поготово ако је реч о људима довољно опрезним да не остављају трагове. Међутим, у раду НБС има толико дискреционих права у доношењу одлука да је лако бранити се тим правом и кад је готово очигледно да је таква одлука била мотивисана личним интересима. Такав пример је давање одобрења за преузимање власништва над банком. Руска група „Конверс“ је аутоматски одбијена у случају преузимања Кулске банке са образложењем да има низак кредитни рејтинг. А њихов кредитни рејтинг од ББ минус је исти као и међународни рејтинг Србије.

Јеласић је на положај гувернера дошао као најављени директор „ХВБ банке“ о којој је касније требало да непристрасно одлучује. Управо тој банци дао је сагласност за обављање кастоди послова, односно чувања и салдирања хартија од вредности, иако је НБС месец дана раније тој истој банци ускратила то вредно овлашћење, јер није задовољавала услове јасно предвиђене регулативом.

Гувернер таквих квалитета дозволио је „Еуроаксис банци“ да без икаквих последица прекрши уговор о враћању 28 милиона долара девизних резерви и без одлуке Монетарног одбора самостално одлучио да се тој банци не поставе додатни услови.

Најпогубнија чињеница је да монетарна политика, коју креира и води НБС и њен гувернер, доводи до тога да се пословне банке баве кредитирањем становништва и трговином хартијама од вредности са НБС уместо делатношћу кредитирања привреде.

Девизне резерве су последњих година забележиле импресиван раст. Са некадашњих 250 милиона до данашњих око 11,3 милијарде долара. Када би се такав раст остварио у привреди која нормално функционише, прва асоцијација би била да се ради о снажној експанзији извоза. Нажалост, стварност је да имамо експанзију увоза, смањење извоза и брз раст девизних резерви. Да би се боље разумео овај економски парадокс, треба завирити у структуру наших девизних резерви. У њој доминирају донације, дознаке наших исељеника, приватизациони приходи остварени продајом предузећа, већа продаја од куповине девиза сектора становништва, које њиховом продајом обезбеђује елементарну егзистенцију. Девизе зарађене извозом имају релативно мали значај. С обзиром да су сви набројани извори девизних резерви на дуги рок несигурни, већ сада треба култивисати свест да без повећања извоза нема нема ни потребног обима девизних резерви.

„Ноћно покриће“

„Ноћно покриће“ као репо операција НБС била је предмет коментара 3. новембра 2006. године на другом програму РТС-а, са објашњењем да ноћно чување новца код НБС је сте начин којим НБС покрива губитке банкама које имају проблем пласирања новца који је скуп (изузетно висока обавезна резерва) и јер га има много због приватизационих прихода.

Занимљива је била „подршка“ тој мери НБС од стране представника „Ерсте банке“ који је признао да је **реч о мери неуобичајеној у свету.**

Право питање је зашто продајемо предузећа без било каквог (а камоли дугорочног) плана, а онда примењујемо изнуђене мере због створених вишкова новца у општицу.

Међутим, никаква информација о обиму репо операција ове врсте не може се наћи ни у НБС, као ни у штампи, стручним часописима, а о њој не можете наћи саговорнике ни у пословним банкама, о НБС да и не говорим.

Готово исту чувану тајну представљају и двонедељне репо операције – трговина благајничким записима НБС. Предмет трговине су, иначе, и обвезнице старе девизне штедне и обвезнице Трезора Србије, рочности од две недеље за записе и до шест месеци за обвезнице.

Трговина се обавља на аукцијама у НБС, мимо берзе, са образложењем да је то олакшица, јер нема провизије Берзе и берзанских посредника, али нема ни информација о томе ко је у одабраном клубу купаца у директној електронској трансакцији.

Подаци из НБС изгледају овако:

– НБС саопштила је да је јуче (15. новембар 2006. године) први пут организовала репо аукцију на којој је продала обвезнице државе Србије номиналне вредности 88,9 милиона динара, уз обавезу да их откупи за 14 дана. У саопштењу се наводи да су државне обвезнице продате за 89,87 милиона динара на репо аукцији на којој је учествовало **девет банака** и додаје да ће након две седмице те обвезнице бити откупљене по цени од 90,49 милиона динара.

Репо аукција је продаја хартија од вредности по методу „репо операција“, која подразумева обавезу да продавац обвезница, односно централна банка, одређеног датума, по цени прецизно утврђеној на аукцији, **откупи те** вредносне хартије од купца.

У саопштењима се наводи број учесника који се креће од девет до наводно 24 банке учеснице. Појединачна имена учесника – банака и обим промета по сваком учеснику су најчуванија тајна.

У статистичким прегледима такође стоје збирне цифре, укупни дневни прегледи који прикривају купце, али самим тим и изворе средстава за куповину, али и откуп тих хартија.

Аутори такве преваре у којој је примењена злоупотреба берзанског посредника сада реализују аукције у директној комуникацији НБС – пословне банке, јер је њихов систем „дроваљен“; могао би га применити неко други, а изнад свега је потребно обезбедити потпуну затвореност података за учеснике из одабраног круга где у игри великих бројева и камате на годишњем нивоу доносе изузетне зараде.

Незанигтересованост за кредитирање привреде

Динкићева превара око Националне штедионице је привремено затворена продајом банци „ЕФГ“.

Исти сценарио са припрема и за Поштанску штедионицу чијом продајом страног банци (после докапитализације од

Стечај затворених банака још није окончан. Извештај са билансима за сваку банку појединачно мора садржати податке о средствима, која су се налазила на рачунима у иностранству, и где се и под којим условима налазе депонована та средства. Где се сливају средства од продаје имовине тих банака?

Свако ко је заменио половином 2006. године један милион евра могао је добити 87 милиона динара. Ако их је улагао у записе, за период од шест месеци зарадио је на камати између девет и десет милиона динара. Ако је после купио девизе по курсу 1 према 78 динара, коначно је зарадио 200.000 евра. Прецизније речено, то је више од 20 одсто зараде коју му плаћају порески обвезници земље.

По неким подацима укупни губитак у 2006. години Народне банке Србије је око 67 милиона евра на име плаћених камата за издате благајничке записе! Ко је замислио читаву превару, ко је знао информације о кретању курса, ко је зарадио – не крију ли се ту и одговори на питања о висини курса и јаком динару?

стране државе и спајања са Српском банком) се елиминисале или умањује кривица актера стечајне мафије, која је нераскидиво везана за претходну владу али, пре свега, и за појединце из актуелне владе. Банка Поштанска штедионица успешно је завршила продају треће емисије од 133.650 акција држави Србији у вредности од 1,34 милијарде динара, објављено је 10. јануара на сајту Београдске берзе. Продаја акција је обављена без јавне понуде, а на тај начин је основни капитал банке повећан за **17 милиона евра**, наводи се у извештају Извршног одбора Поштанске штедионице. Поштанска штедионица је у губицима од око 1,4 милијарде динара, а бивши генерални директор те банке Јелица Живковић је око девет месеци у притвору због сумње да је злоупотребом положаја оштетила банку?!

Најпогубнија је чињеница да оваква монетарна политика доводи до тога да се пословне банке баве кредитирањем становништва и трговином хартијама од вредности са НБС кроз репо операције где имају повластице (необрачување обавезне резерве на та средства) и сигурну зараду без ризика, уместо да се баве делатностима због које су основане, а то је кредитирање привреде. Банкарски систем је по дефиницији крвоток привреде и економије уопште.

Вицегувернер НБС Диана Драгутиновић изјављује да банкарски сектор не прихвата на прави начин повећање стопе обавезне резерве, којом централна банка поручује да кредити треба да поскупе како би опала тражња за њима.

Како то изгледа у пракси: гувернер објављује одлуку о смањењу стопе обавезне резерве са 15 на 10 одсто на динарску основицу и прећуткује да је стопа на девизну основицу са 40 повећана на 45 одсто. Резултат такве политике је сигурно смањење понуде кредита привреди. Једна од последица је

повећање каматних стопа, иако су они за већину корисника и без тога прескупии.

Вероване да у банкарском сектору Србије постоји простор за додатно снижење каматних стопа и код кредита за становништво и код кредита за привреду и да ће на то утицати долазак стране конкуренције, која ће се у борби за клијенте надметати нижим каматама и атрактивним новим кредитним производима, испоставило се као неосновано.

У стварности постоји неразумна и готово синхронизована политика централне банке и највећег броја пословних банака које кредитирају уредне платише – сектор становништва, који углавном купује робу широке потрошње, најчешће страног порекла, кредитирајући привреду земаља из којих та роба води порекло. Кредити су доступни и малобројним јаким предузећима, али по каматама вишеструко већим од камата које важе у земљама у окружењу. По расположивим подацима, од 100 поднетих захтева малих и средњих предузећа 70 буде одбијено у иначе врло компликованој и захтевној процедури!

Генерално, сектор домаће привреде није циљна група банкарског сектора, о стратешким секторима да и не говоримо.

Све то иде у прилог залагању Српске радикалне странке да се оснују две домаће развојне банке које би се бавиле кредитирањем пољопривреде и извозно оријентисаних грана, које су основни предуслов за стабилан и одржив развој земље.

Мере централне банке нису случајно „погрешне“. А искреност бриге гувернера за грађане треба оцењивати кроз висину камата, које због мера монетарне политике, уместо да падају расту, а наводне критике упућене банкама које се некоректно понашају према клијентима, зарачунавајући недозвољене или ненајављене трошкове, завршавају доношењем мера које иду у прилог тим истим банкама.

Машкара

Приватизација у заседи

- *Директор Управе за ветерину најављује да ће прве јавне ветеринарске станице бити приватизоване почевшиком 2007. године. Од 124 јавне ветеринарске станице, колико их има у Србији, у две трећине случајева нису решени имовинско-правни односи. Свињска куга, бесило и бруцелоза харају Србијом, а када је око 1000 оваца уишло након нестручног обележавања, надлежни су убеђивали грађане да су овце доживле стрес!*

Приватизација јавних ветеринарских станица већ дужи период је топ-тема у стручним круговима ветеринарске струке, не само због промене власничке структуре ове мреже, која је задужена да брине о здравственој заштити животиња, већ и зато што није сасвим јасно на који начин ће се то спровести, по ком моделу, који законски акт ће то регулисати, ко ће бити носилац посла, постоји ли анализа крајњих ефеката – како економских тако и здравствених, како на стање здравље животиња тако и људи.

На већину ових питања тешко је добити прецизан одговор од надлежних и струка с разлогом страхује од могућих последица.

Директор Управе за ветерину Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Владе Републике Србије доц. др Дејан Крњајић, приликом недавне посете јавној ветеринарској станици у Обреновцу, најавио је да ће прве јавне ветеринарске станице бити приватизоване већ у првом кварталу 2007. године. Том приликом је прецизирао да од 124 јавне ветеринарске станице, колико их у Србији има, 25 одсто могу бити приватизоване одмах, јер, како је рекао – “имају решене имовинско-правне односе”.

Дакле, како ствари стоје, две трећине (75 одсто) јавних ветеринарских станица у Србији нема решене имовинско-правне односе!

Др Крањајић је навео да већина ветеринарских станица у Србији користи објекте који нису заведени као власништво државе, што је требало да буде учињено још пре 15 година, када је друштвена својина законски претворена у јавну, односно државну.

Ко је власник ветеринарских станица? У њих су улагали многи - локална управа, разне друштвене фирме, задруге, запослени, а многе од њих су смештене у објекте који су одузети бившим власницима.

Недоречени закони

Чак и да је Управа за ветерину урадила претходну анализу власничке структуре мреже ветеринарских станица, а требало је, био би то тек први корак у овом веома озбиљном и обимном послу за који, упозоравају стручњаци, не постоји одговарајући законски основ!

У недавно емитованој емисији „Фокус” на ТВ Политика, учесници – проф. др Зоран Машкић, председник Одбора за пољопривреду Скупштине Србије и др Босиљка Ђуричић, председница Српског ветеринарског друштва и директор Управе за ветерину доц. др Дејан Крњајић, изнели су низ проблема који притискају ветеринарску струку.

Закон о здравственој заштити животиња, како га популарно зову Закон о ветеринарству, који је с муком и на једвите јаде усвојен у новембру 2005. године (никада није добио позитивну оцену Европске уније), приватизацију ветеринарске мреже помиње само у једном члану, у којем стоји да ће се ветеринарске станице приватизовати. И то је све!

Да ли је то правни основ потребан за спровођење приватизације у ветеринарској струци? Они који дуже памте ће се сетити да су Министарство пољопривреде и Управа за ветерину били дужни да до 2. новембра 2006. доставе Скупштини Републике Србије предлог Плана приватизације мреже ветеринарских станица.

Нажалост, то се није догодило.

Свему је требало да претходи и усвајање Стратегије развоја службе за здравствену заштиту животиња, односно ветеринарске струке, међутим, и то је изостало.

„Црногорски модел” као узор

Приватизација ветеринарских станица, на недавно одржаном 18. саветовању ветеринара Србије (21-24. септембар, Златибор) била је тема која је привукла највећу пажњу учесника. На завршну расправу о приватизацији, дошло је око 800 ветеринара из целе Србије, готово трећина струке.

Заговорници брзе и хитне приватизације и друге стране која сматра да, уколико се тај посао одради брзоплето, можемо имати далекосежне лоше последице по развој ветеринарске струке и заштите животиња, имали су прилику да свако са свог становишта, сучеле одговарајуће аргументе.

Др Крњајић је рекао да у случајевима, када имовинско-правни односи нису јасни, неопходно је пре приватизације утврдити шта је чије, оценивши да би тај посао могао трајати две до три године, али је и упозорио да би током његовог решавања могле настати различите компликације. Он је оценио да је модел по коме ће бити спроведена приватизација ветеринарских станица, чији аутор је Агенција за приватизацију Републике Србије, добар, као и да – „начин и критеријуме продаје треба додатно дефинисати у циљу очувања континуитета ветеринарске делатности”.

Процена вредности јавних ветеринарских станица биће, како је тада најавио др Крњајић, урађена на два начина. За станице које добро послују параметар ће бити књиговодствена вредност, док ће вредност оних које су у лошем материјалном положају процењивати овлашћене ревизорске куће. Такође, додао је Крњајић, с обзиром на то да је реч о установама од јавног интереса, Влада би требало да пропише услове продаје којима би се одредило да купац не може бити неко ван струке, као ни да се станицама не може променити намена у периоду од пет до десет година. Такође, Крњајић је најавио да ће велики број станица пре приватизације бити подељен на више мањих јединица, јер тренутно покривају од две до пет општина, а јавне ветеринарске станице за које не буде заинтересованих купаца остаће под ингеренцијом државе, како би се очувао ниво здравствене заштите животиња.

Све то не звучи лоше, међутим, кључно питање на које директор Управе за ветерину није дао договор је – који је то модел приватизације? Аукцијска или тендерска продаја?

Представник Агенције за приватизацију је на Саветовању ветеринара на Златибору рекао да ће то бити аукција. Уследило је гласно негодовање ветеринара. Др Крњајић је потом објаснио да ће бити примењен, како је рекао – „дрногорски модел“!?

Мало ко је разумео о чему је ту реч. Да подсетимо - Црна Гора има укупно 92 ветеринара, 16 државних ветеринарских станица. Аукцијска продаја тако мале службе изведена је уз минимум потреса. Може ли се то извести у Србији која има десет пута већи апарат, разуђену територију, тешку и сложјену епизоотиолошку слику (распрострањеност болести) на терену?

Уосталом, постоји ли „дрногорски“ модел у нашем закону? Колико знамо – не.

На терену хаос!

У Министарству за пољопривреду, водопривреду и шумарство, на кључним местима у Управи за ветерину, нажа-

лост, налазе се људи са скромним искуством, или без њега, дакле, почетници, могло се чути у кулоарима скупа на Златибору. На сесији посвећеној кретању заразних болести код животиња, према излагању учесника, слика распрострањености животињских зараза у Србији није нимало охрабрујућа.

– Ситуација у Србији, када говоримо о кретању зараза код животиња, веома је неповољна, тачније речено, на нивоу је оне коју смо имали 1948. године, упозорила је у ТВ емисији „Фокус“ др Босиљка Ђуричић, професорка на Катедри за заразне болести Ветеринарског факултета и председник Српског ветеринарског друштва.

Она је указала да је класична куга свиња тренутно присутна на две трећине територије Србије и подсетила да нема ниједне једине општине која није заражена беснилом и бруцелозом. Остале заразе, такође се шире.

Шта је са применом Закона о сузбијању заразних болести, који се односи како на рад здравствене службе, лекара и медицинског особља, тако и ветеринарске, ветеринара и техничара? Наиме, Управа за ветерину, према поменутом Закону, у обавези је да редовно издаје билтен о кретању заразних болести код животиња на сваких 15 дана. Званични извештај о броју заражених животиња, врстама обољења, мерама које се спроводе, требало би да се редовно доставља и надлежним међународним организацијама и институцијама. Нажалост, такав документ у земљи Србији последњих година је нетрагом нестао. Не постоји!

Како да се ветеринарска служба у таквим околностима на терену избори са свим што је чека?

Протеклих дана видимо како то у пракси изгледа. Медији су били препуни написа о овцама, које су угинуле након обележавања ушним маркицама. Помињу се бројке од 100, 200, 300, чак и 1000! Недовољно обучени људи на терену, који су спроводили ову меру, према сведочењу сељака, нису то урадили како треба. Уместо минималне уводне ране, како је то требало да се уради како би се овци маркица фиксирала на уво, биле су то, како тврде очевици, праве расекотине које су касније биле подложне инфекцијама. Надлежни тврде

— одговорна је бактерија „кlostридија“. Ко је одговоран што су нестручним поступањем са животињама, бактерији „отворена врата“? Одговора нема.

Било је и тумачења да су неке од оваца доживеле наводно стрес и то је разлог њиховог угиноћа. Ако је неко могао да провери снагу стреса, могли смо то сви заједно, укључујући и овце, током НАТО бомбардовања. Ипак, овце тада нису страдале. Биће да је стрес изазван „блиским“ сусретом са „стручњацима“, које је на терен послала Управа за ветерину, надмашно НАТО бомбе.

Протекле године панично су спровођене мере заштите од могућег налета птичјег грипа (aviata influenza). Спровођила их је Управа за ветерину. Већина возача добро памти да је морала да плаћа дезинфекцију точкова и аутомобила, палаћала се такса за такозвану ДЕЗ (дезинфекција) баријеру.

Где су и како завршиле те паре? Шта Закон каже на све то? Званичних информација нема.

Где је излаз?

Уколико је, како тврде надлежни, Закон о приватизацији основно упориште у којем треба потражити основ за приватизацију мреже јавних ветеринарских станица, ваљда није спорно да би требало уважити и глас струке, због специфичности саме службе. Позитивна искуства из окружења којих, упркос свему, има, такође нису на одмет.

Према подацима које је изнео проф. др Милан Тешић са Ветеринарског факултета у Београду, тренутно у Србији регистроване су 94 приватне ветеринарске станице и 339 приватних ветеринарских амбуланти. У њима ради 747 ветеринара и 171 ветеринарски техничар. И у јавним станицама такође ради 747 ветеринара, али је техничара знатно више - 910. Према овим подацима, петина укупног броја ветеринара (има их више од 3.500) ради у приватној пракси.

У погледу стручних ресурса, приватни и јавни сектор у ветерини готово су изједначени. У делу који се односи на техничаре, постоји превага у јавном сектору. Могу ли се ова два система интегрисати кроз приватизацију?

У стручној јавности постоји бојазан, уколико се приватизација спроведе како се најављује, без јасног концепта, аукцијском продајом, да се ветеринари запослени у јавним станицама нађу у ситуацији у којој су принуђени да изнајмљују објекат који ће остати у државном власништву.

Шта је, у том случају, приватизовано?

Питање на које такође нема јасног одговора је — ко ће то спровести у пракси? Директори садашњих јавних станица? Није ли то еклекантан пример сукоба интереса?

Најуспешнија приватизација ветеринарске службе међу земаљама у окружењу, према оцени ветеринара, спроведена је 2004. године у Републици Српској и то тендерском продајом ветеринарских станица.

Запослени су кроз удруживање и формирање конзорцијума, могли да учествују у јавном надметању. Уз то, закон је регулисао да се намена објекта не може мењати у наредних 10 година, чиме је обезбеђена одговарајућа мрежа за здравствену заштиту животиња на територији РС, истовремено, ветеринарске станице су добиле стабилне услове за пословање.

Било како било, најављена приватизација ветеринарских јавних станица морала би проћи, као и све делатности, далеко ширу јавну расправу од ове о коју смо досад имали, како би се пажљиво одмерили могући позитивни и негативни ефекти њене примене у пракси; такође, неопходна је израда законске регулативе у коју би требало унети позитивна искуства других. Јер, како често воле да кажу ветеринари, а у томе још како има истине — док лекари брину о здрављу појединца, ветеринари брину о здрављу целе нације.

Након оставки

— Министарство пољопривреде полупразно!

Из Министарства пољопривреде, након оставки које је поднела странка Г 17 плус, које је Влада усвојила 9. новембра, кабинет је напустио министар Горан Живков, а у том „лакет-аранжману“ су и други функционери — државни секретар за пољопривреду Данило Голубовић, члан ДСС-а. Осим министра, исто Министарство морало је да напусти и пет помоћника — Жива Жебелјан, помоћник министра за аграрну оперативу, Александар Тодоровић, помоћник за правне и опште послове, Сузана Ђорђевић-Милошевић, помоћник за развој села, Дејан Крњајић, директор Управе за ветерину, и Никола Марјановић, директор Републичке дирекције за воде. У администрацији има још доста симпатизера и припадника Г17 плус, а да ли ће неко од њих напустити радно место, зависи од инструкција Владе.

Р. В. С.

Колико кошта улазак у ЕУ

- Учлањење у Европску унију доноси много више негативних ефеката него позитивних. Европска унија је корисна за њен бољи део, али није за онај сиромашнији, источноевропски. Уосталом, што чак и не крију европске бирократије. Бивши комесар Европске уније задужен за њено проширење Гинијер Ферхојген каже: „Економски јаке, сире државе ЕУ проширирају много више од рата и изражје из нових држава ЕУ”

Пише: мр Дејан Мирковић

Да ли Србија треба да уђе у ЕУ? Носи ли приступање овој наднационалној организацији више предности, или су негативни ефекти преовлађујући? Важност ових питања захтева да се одбаци демагошки, патетични и лажни метод који примењују власти ДОС-а и медији под њиховом контролом. Они без икаквих аргумената говоре о некаквом европском путу. На пример, Војислав Коштуница је изјавио за време посете Британији и премијеру Тонију Блеру у јуну 2006. године да „сви виде да је будућност Србије у ЕУ”. Ко су то „сви”? Да ли је то већинско мишљење грађана Србије изражено на референдуму, Коштуница није објаснио. Нешто касније, у децембру 2006. године, Борис Тадић је у драматично-патетичном тону поручио, приликом сусрета са амбасадорима ЕУ, да је „јако важно да наставимо европски пут”. Наравно, ни Тадић није објаснио какав је то „пут” и где води, јер се ми већ, колико је познато, географски налазимо у Европи. Дакле, због оваквих нејасноћа, употребићемо упоредни метод, тј. размотрићемо како је учлањење у ЕУ деловало на земље Источне Европе

ЕУ и спољни дуг источноевропских земаља

Следећа табела показује раст спољног дуга 10 источноевропских земаља у периоду 2000-2005. године. Подсетимо се, државе које се наводе у табели су у том периоду примењивале такозване европске стандарде. Али, њихов укупан спољни дуг је у том периоду порастао за невероватних 201,9 милијарди долара. И појединачни примери показују шта у

практици доноси примена такозваних европских стандарда. На пример, Мађарска је дуговала 2000. године 29,6 милијарди долара, а већ 2005. године спољни дуг ове земље је достигао 66,2 милијарди долара. Чешка је 2000. године дуговала 21,3 милијарде долара, а 2005. године се дуг више него удвостручио, тј. достигао је 49,1 милијарду долара. У „европској” Румунији, коју политичари ДОС-а наводе као некакав позитиван пример (присетимо се само патетичних позива и честитки упућених бугарском и румунском председнику од стране Бориса Тадића у време уласка Бугарске и Румуније у ЕУ јануара 2007. године), дуг је порастао са 9,3 милијарде долара у 2000. години, на 35,6 милијарди долара у 2005. години. Пољска је апсолутни рекордер у овој неславној категорији.

Раст спољног дуга источноевропских земаља у периоду 2000-2005. године.

Земља	2000. година (у милијард. дол.)	2003. година (у милијард.дол.)	2005. година (у милијард. дол.)
Чешка Република	21,3	28	49,1
Република Мађарска	29,6	42	66,2
Република Пољска	57	86	101,5
Република Словенија	6,2	11,3	18,9
Република Словачка	10,3	14,4	26,9
Република Литванија	2,5	7,6	12,5
Република Летонија	0,8	6,7	13,9
Република Естонија	1,6	7,0	11,0
Република Румунија	9,3	18,3	35,6
Република Бугарска	10,4	12,5	15,3
Укупно	149	233,8	350,9

Извор : www.cia.gov/cia/publications/factbook/; *напомена* – подаци су са службеног сајта америчких државних органа.

Године 2000. њен спољни дуг је износио 57 милијарди долара, а 2005. године дуг је достигао вртоглавих 101,5 милијарди долара.

Дакле, такозвани европски пут би нашој земљи донео само огроман пораст спољног дуга. Додајмо и да у нашој јавности постоји и лажно уверење да улазак у ЕУ доноси прилив новчаних средстава у Србију, али подаци наводе на супротан закључак. Свих десет источноевропских земаља је у 2004. години имало спољнотрговински дефицит, а године 2005. године из десет источноевропских земаља је укупно изашло 35 милијарди долара више него што је ушло.¹⁾

„Инвестиције”

Нико иоле разуман не може бити против прихватања модерне технологије и унапређења наше економије и производње. Али, велико је питање да ли баш све инвестиције из богатог дела ЕУ (Запада уопште), доносе бољитак источноевропским економијама. Треба истаћи да је основни разлог за ову дилему непрецизан или обманљивачки појам – „инвестиција”, који се данас користи у нашој и страниј јавности. Ево шта о том лажном појму мисли Јоже Менцингер, бивши словеначки министар и ректор Љубљанског универзитета, иначе човек који је осмислио програм словеначког економског развоја: „Стране инвестиције у финансијском сектору нису потребне, односно, више су штетне него корисне. (...) Стране инвестиције коче привредни раст. (...) Стране инвестиције су, у ствари, махом продаја домаћих фирми. Ти продајеш, а они купују најбоље фирме. Иако купљена фирма прелази у мултинационалну и постаје ефикаснија, истовремено се прекидају њене везе са осталом домаћом производњом. И сам сам био изненађен када сам анализом осам земаља у периоду од 1994. до 2003. године (чак сам сад све прорачуне поновио) утврдио да стране инвестиције нису допринеле, него одмогле раст. Онда сам тражио објашњење зашто је то тако. И утврдио сам да страна инвестиција и није инвестиција, него куповина фабрике. Па тај новац којим је фабрика плаћена није потрошен на повећање капитала него је обично потрошен на повећање увоза. Погледајте, она земља која има највише страних инвестиција има и највећи дефицит. (...) Релација да је земља све задуженија што има више страних инвестиција јасно се може показати...” Интересантно је и запажање др Менцингера о ефектима страних инвестиција на повећање конкуренције: „Тврдим да је у малој земљи тешко рећи да то повећава конкуренцију. Погледајте источноевропске земље. (...) Сви ти велики ланци уништили су мале трговине. (...) Сматра се да је један трговац у великом ланцу узима посао седморици у малим продавницама”²⁾

Пољопривреда

Не постоје ни докази да би улазак у ЕУ допринео развоју наше пољопривреде. На пример, аустријски професор економије и социјалне историје Ханес Хофбауер пише о утицају такозваних европских стандарда на пољопривреду земаља Источне Европе: „Да никоме од кандидата за учлањење не би пало на памет да у предстојећој деценији до 2013. године обезбеди подршку пољопривредницима из националних средстава, донета је једноставно забрана. Они морају гарантовати да ће њихова тржишта бити отворена за пољопривредне производе из Европске уније, иако неће добити никакву адекватну подршку за пољопривредну структуру. Националне субвенције не смеју бити веће од 25 до 30 одсто ЕУ субвенција, тако да неједнакост остаје загарантована”.

Хофбауер пише и о пропасти Мађарске пољопривреде: „Док је у деветнаестом и двадесетом веку Мађарска била извозник жита, млека, меса, дувана итд. последњих година веома расте увоз пољопривредних производа (од 25 до 44 одсто). (...) Тамо где у пољопривреди може да се заради новац, одавно су се усидриле велике фирме из Западне Европе. У производњи јестивог уља дувана и пива удео страних власника статистички се попео на више од 90 одсто (...) према проценама Пољопривредне коморе у Градишчу. (...) У 2001. години 60.000 хектара пољопривреде де факто се налазило под плутовима аустријских сељака. Унија из Брисела настоји да легализује ове противзаконите уговоре о закупу”³⁾

Хофбауер пише и да је слична ситуација и у Пољској. Он наводи пример о „јефтиној конкуренцији из Западне Европе, која наставља своју интензивну политику субвенционисања извоза пољопривредних производа”. Хофбауер истиче и да због тога „расте очај међу сељацима. (...) Ситни сеоски приватни посед, на којем живи између четири и осам милиона људи, налази се на нишану ЕУ комисије. Подршка и субвенције које француски, шпански, немачки или аустријски сељаци већ годинама примају из Брисела, за периферију ЕУ неће постојати. Јер, и даље ће аграрни вишкови, које производе велике западноевропске компаније, бити пласирани на тржиштима на Истоку, што значи да пољски сељаци немају шансу за опстанак. Ако су комунистичку колективизацију пољски пољопривредници и преживели, капиталистичку конкуренцију која, наравно, следи субвенционистички план из Брисела, тешко да ће преживети...”. Хофбауер наводи и какве то друштвене потресе у Пољској изазива пољопривредна политика ЕУ: „У лето 1999. године хиљаде пољопривредника су блокирале граничне прелазе између Пољске и Немачке да би на тај начин више него симболично протестовали против увоза који за њих значи уништење. Њихове вође Анджеј Лепер и Роман Вјежбицки су осуђени годину дана на тромесечне затворске казне касније због наводно илегалних демонстрација. (...) Упркос томе што је више пута Лепер, због организовања блокада и пружања отпора државној сили, осуђиван на затворске казне, његова популарност није ништа мања, ни када је у августу 2000. године поводом још једне осуде највио да ће, у случају потребе, отићи у изгнанство у Белорусију. Од када је његова ‘Самоодбрана’ заступљена у Сејму једном јаком фракцијом, нерасположене због аграрне политике Брисела испољава се и у парламенту. Средином септембра 2002. године комесар ЕУ за аграр Франц Фишлер морао је ову околност да прими к знању када је био на турнеји добре воље у Пољској. Његово излагање пред одбором оба дома у парламенту скоро да се опште није могло чути због непрекидних звиждука према ЕУ критичких настројених посланика из редова ‘Самоодбране’ и ‘Лиге пољских породица’. Ожалошћен и осрамоћен, отпутовао је овај највиши бриселски сељак из Варшаве”⁴⁾ Колико незадовољство влада у Пољској због пољопривредне политике ЕУ, говори и чињеница да је само две године након уласка ове земље у ЕУ, у мају 2006. године,

потпредседник владе и министар пољопривреде постао управо евроексперт, лидер „Самоодбране“ Анджеј Лепер.⁵⁾ Дакле, док у источноевропским земљама чланицама ЕУ расте расположење против Брисела, власт ДОС-а у Београду острашћено инсистира на некомом европском путу без обзира на цену коју ће платити наше становништво.

Корупција

Нема никаквих доказа да ће улазак наше земље у ЕУ смањити ниво корупције. На пример, 16. марта 1999. године цела Европска комисија је била приморана на колективну оставку због извештаја о финансијским проноверима. Бечки дневник „Prese“ је 2006. године објавио студију аустријског посланика у Европском парламенту Хербета Беша о корупцији у ЕУ. Према тој студији, само у 2004. години је због различитих нерегуларности у земљама ЕУ нестало 982,3 милиона евра средстава из Фонда за дотацију (Беш сматра да се може радити о административно-техничким грешкама, али и о намерним преварама). Беш је истакао да су нерегуларности нарочито порасле код структурних фондова са 482,2 милиона евра у 2003. години на 694,5 милиона евра у 2004. години. Аустријски посланик је изнео и да постоје велике нерегуларности код такозваних средстава за приближавање, или помоћи за земље кандидате. У тој области је само у периоду од 2002. до 2004. године нестало 2,3 милијарде евра. Аустријски професор Хофбауер пише о „помоћи“ која наводно долази из ЕУ у земље Источне Европе: „Као најважнији инструмент финансирања мера за стварање услова за проширење одмах је оцењен програм ФАП (‘Pfare’) Овај финансијски фонд, који је првобитно био намењен за подршку пројектима за транзицију у Пољској и Мађарској, касније је отворен за све источноевропске земље у транзицији. Финансијским средствима из фонда ‘Pfare’ образловане су, у другој половини деведесетих, хиљаде руководећих лидера чији је задатак био да транзицију у Источној Европи учине неповратном, како када је реч о тржишној привреди, тако и у административном смислу. (...) Није ништа чудно што је највећи део новца ‘Pfare’ отишао за логистичку подршку инвестицијама ‘Фолксвагена’ у Чешкој и ‘Фиата’ у Пољској.”⁶⁾

Визе

Укидање виза и могућност за путовања се у нашој јавности често износе као кључни аргумент за приступање ЕУ. Али, ради истине, треба истаћи и отежавајуће чињенице везане за та путовања, које износи Хофбауер: „Од 1. јануара 2002. године и Румуни и Румунке могу без визе да путују ухваљену Европу; једини услов је да у целу имају најмање 500 евра за излаз из земље и још који евро за бакшиш румунским и мађарским цариницима који ће их контролисати.”⁷⁾ (Такође, нешто касније, Словенија је захтевала да Бугари који долазе у ову земљу имају оригинални позив за долазак у земљу, радни уговор, јасан циљ посете, најмање 70 евра за један дан боравка, резервације хотела и слично).

Сиромаштво-незапосленост

Какво сиромаштво и незапосленост владају у појединим земљама Источне Европе (које су наводно испред нас) показују следећи подаци. Након приступања Румуније шен-

генском визном режиму, број Румуна који су тражили наше визе био је за 14 пута већи од броја наших грађана.⁸⁾ Године 2006. је објављено да у Поморавском округу месечно ради и до 2.000 Румуна и Бугара, углавном на пољопривредним пословима (за надницу од 15 до 20 евра)⁹⁾. Мушкарци копају канале и раде грађевинске послове, а жене раде пољопривредне послове, копају кукуруз, сакупљају сено. Председник немачког савезника пољопривредника Герд Зоненлајтер је изјавио 2005. године: „Већина од око 300.000 радника, потребних за брање шпрагли које ће потрајати до краја јуна, доћи ће из Пољске и Чешке.”¹⁰⁾ Након уласка у ЕУ, око 300.000¹¹⁾ Пољака је отишло у Велику Британију, где раде најтеже послове. Чак је и 50.000 пољских лекара отишло у В. Британију¹²⁾ иако је у Пољској највећа незапосленост у ЕУ.

Главни град – региони

„Европски пут” доноси неке позитивне ефекте главном граду државе, али и велике негативне ефекте за провинцију. На пример, 2006. године је објављено да ће уз помоћ ЕБРА почети рестаурација Старог града у Букурешту (предвиђа се обнављање више од 300 зграда у том делу румунске престонице).¹³⁾ С друге стране, Хофбауер пише како сиромаштво влада у румунским провинцијама: „Када је у јануару 1999. године више од 10.000 рудара из Шлиске долине кренуло у Букурешт да обори владу због затварања рудника и отпуштања 150.000 рудара, Румунија се недељама налазила на ивици грађанског рата. (...) Дупке пуни возови, који саобраћају између Инстанбула и Букурешта, у ствари, су пуни киоск-капиталиста који се снабдевају јефтиним робом на Босфору да би затим, продајом те робе у малим трговинским радњама, прехранивали и обезбеђивали опстанак својих породица негде у Влашкој.”¹⁴⁾ Сличан контраст између провинције и главног града (Праг, Будимпешта, Братислава) постоји и у другим земљама Источне Европе.

Алтернатива – Русија

Дакле, када саберемо све ове показатеље, увидећемо да уклањање у ЕУ доноси много више негативних ефеката него позитивних. ЕУ је корисна за њен богати део, али није за онај сиромашнији, источноевропски. Уосталом, то чак и не крију европске бирократе. Бивши комесар ЕУ задужен за њено проширење Гинтер Ферхојген каже: „Економски јаке, старе државе ЕУ профитирају много више од раста потражње из нових држава ЕУ него супротно.”¹⁵⁾

Ипак, наша земља, за разлику од других источноевропских држава (које су принуђене да трпе ово слабо скривено економско израбљивање од стране богатог дела ЕУ), има реалну економску алтернативу. То је Уговор о слободној трговини између наше земље и Руске Федерације, закључен 28. августа 2000. године. Огроман број производа из наше земље је ослобођен царине приликом извоза на велико руско тржиште. Нажалост, острашћене власти ДОС-а безглаво хрле ка ЕУ, иако чак и њене нове чланице схватају да тамо не могу продати своје производе и окрећу се Русији. Тако је дошло до парадоксалне и жалосне ситуације, још невиђене у нашој историји. Хрвати и Словенци преко Србије улазе на руско тржиште, а власти ДОС-а безуспешно покушавају да уђу у ЕУ на тржиште где ни словеначке фирме не могу да се изборе са конкуренцијом.

Напомене:

- 1) www.cia.gov/cia/publications/factbook/.
- 2) Ђирковић, Р. „НИН”, 30. 9. 2006.
- 3) Хофбауер, Х. „Проширење ЕУ на Исток”, Филип Вишњић, Београд 2004, стр. 117-118.
- 4) Исто, стр. 145.
- 5) www.slobodnaevropa.org, 9. 6. 2006.
- 6) Хофбауер, Х. „Проширење ЕУ на Исток”, Филип Вишњић, Београд 2004, стр. 91-92.
- 7) Хофбауер, Х. „Проширење ЕУ на Исток”, Филип Вишњић, Београд 2004, стр. 123.

8) Петровић, М. „Политика”, 17. 7. 2004.

9) „Привредни преглед”, 25. 7. 2006.

10) „Привредни преглед”, 8. 5. 2005.

11) Исто, 26. 10. 2006.

12) www.bbc.co.uk/serbian -“Гардијан”, 21. 7. 2006.

13) Кикоу, П. „Привредни преглед”, 4. 9. 2006.

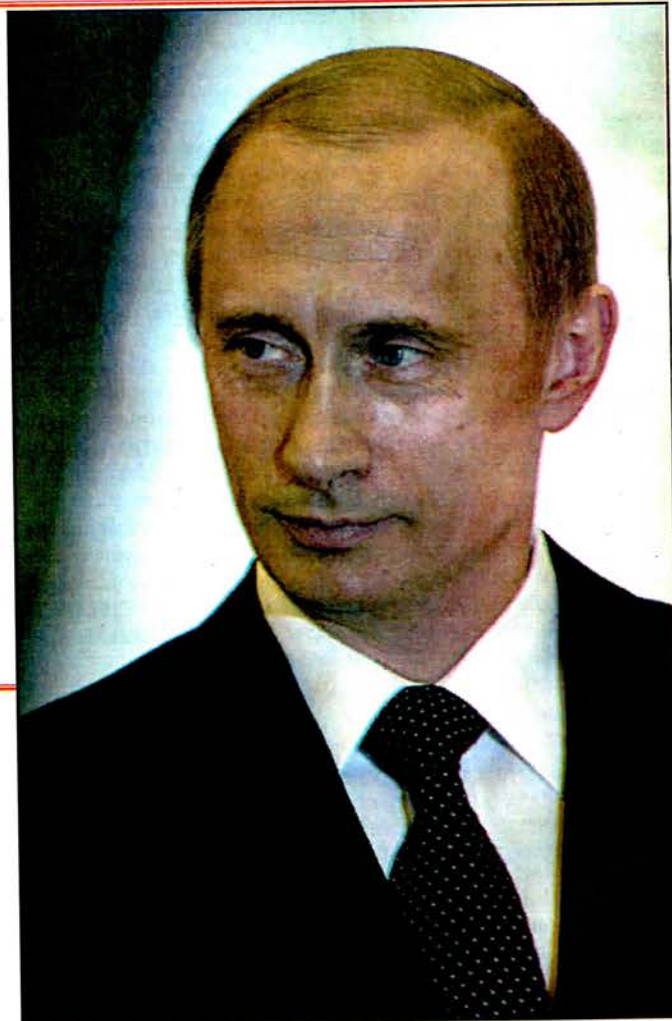
14) Хофбауер, Х. „Проширење ЕУ на Исток”, Филип Вишњић, Београд 2004, стр. 199-201 и 119.

15) „НИН”, 3. 6. 2005.

Формула

демократског суверенитета

• Једна од кључних вредности на којој се заснива пољитичка председника Путина јесте суверенитет, тј. могућност самостално (унутар своје државе) решавања питања власти. Овде је важно нагласити да је питање власти тесно повезано са демократским процедурама. Проблем са демократијом за Русе је највише се монопол на демократски дискурс налази на месту које може укинути (Русима и сваком другом) право на самостално решавање питања власти. Другим речима, демократија у оквирима глобалних демократских револуција постаје универзални начин за ликвидацију суверенитета. У том смислу, идеја „норанциске револуције“ (од Србије до Украјине) представља класичан „договор са ђаволом“: ми ћемо вама помоћи да смените власти, а ви ћете се одрећи суверенитета

Пише: проф. др Зоран Милошевић

Владимир Путин је дуго избегавао да се изјасни о својој политичкој позицији и политичким вредностима. Године 1999. Путин је једноставно наводио редослед потеза: говорио је о себи као и председнику који треба да спасе Русију од катастрофе и распада и **уведе је у еру стабилности**.

Недефинисаност политичке доктрине за Путина, по ступању на функцију председника Руске Федерације, била је, заправо, заштитни знак. Наиме, политичар који не исказује своју доктрину (идеологију) нема шта ни да примењује у пракси, а самим тим не привлачи пажњу критичара. Политичке вредности које заступа политички слаб „власник“ морају се скривати. У том случају тајна је главни заштитник вредности. Путин је, дакле, био приморан да користи стратегију слабог.

Овакву политичку праксу Путину је наметнуло време у коме је ступио на дужност председника, затим људи и сопствени ресурси. Познато је да је Путин на власт дошао када се Руска Федерација распадала, када државна власт није функционисала као, уосталом, ни привреда... Задуженост је била знатна, а непријатељи Русије су избили на њене границе из више праваца. Кадрови које је затекао у државној администрацији већ су стекли крајње сумњиву и политички неприхватљиву репутацију...

Ипак, после сређивања стања у привреди и државној администрацији, Путин је почео да у последње три године износи и елементе своје политичке доктрине. Њене кључне

вредности су: демократија и суверенитет (стабилност, те квалитет живота). Овде се мора запазити опречност истакнутих вредности. **Демократија је, с једне стране, интернационална вредност којом се сламају туђи суверенитети** (у циљу њихове демократизације). Са друге стране, истицање суверенитета као вредности значи да њен заговорник не следи „светске стандарде демократских процедура“. У овоме је, дакле, главна противуречност Путинових политичких вредности.

Идеје Путина

Идеја **стабилности** у Путиновој доктрини претпоставља стабилност привредног раста, једнаке услове за учеснике у политичко-економским пословима, као и немешање власти у ове процесе. Прво што је Путин урадио доласком на председничку функцију је прекид праксе задржавања плата и пензија које се исплаћују из буџета. Затим се усмерио на

увршћивање стабилности кроз формирање „вертикале власти”, тј. стављање губернатора и федералне бирократије под своју власт. То је дало жељене ефекте.

Године 2004. Путин је много говорио о економији, тражећи да **циљ развоја економије буде повећање квалитета живота становништва** (образовања, медицинске помоћи, исхране итд.). То је наставио да развија и 2005. године. Наиме, за разлику од „економизма” Кудрина и Иларионова, Путин није заинтересован за стварање услова за развој економије која је сама себи циљ, већ за економију која ће **допринети побољшању квалитета живота становништва до нивоа европског стандарда**.

Што се тиче **политике стабилности**, и сам Путин је схватио да је она имала своје домете, али да је „себе већ исцрпела”. Прве ударце стабилности Руске Федерације зададе су САД када су 2003. године донеле одобрења Савета безбедности ОУН-а напале Ирак, а истовремено су преко нафтне компаније ЈУКОС покушале да дестабилизују ситуацију унутар земље. Затим следе „револуција ружа” у Грузији, која је на власт довела људе антируске вокације, а потом се сценарио поновио у још неколико држава на границама Русије. На тај начин, доктрина стабилности је трпела удар за ударом (ЈУКОС, Грузија, Украјина, Беслан, обнављање пропагандног рата САД и ЕУ против Русије и пропагирање „наранџасте” Украјине као обрасца за Русију)...

И сам Путин је овоме допринео одређеним потезима на унутрашњем плану, пре свега захтевом да се бруто национални доходак удвостручи, што није могуће без „нестабилности”. Наиме, ако се стабилност дуго спроводи, води до својеврсног паразитизма. Спроводићи политику стабилности, држава конзервира ситуацију која дозвољава развој невероватног броја паразита. У том смислу, развој догађаја у свету, али и код куће, омогућио је лагани раскид са доктринарним стабилности. **Овим је Путин створио нову климу – климу неопходних промена**.

Једна од кључних вредности на којој се заснива политика председника Путина јесте **суверенитет**, тј. могућност самосталног (унутар своје државе) решавања питања власти. Овде је важно нагласити да је питање власти тесно повезано са демократским процедурама. **Проблем са демократијом за Русе је тај што се монопол на демократски дискурс налази на месту које може укинути (Русима и сваком другом) право на самостално решавање питања власти**. Другим речима, демократија у оквирима глобалних демократских револуција постаје универзални начин за ликвидацију суверенитета. У том смислу, **идеја „наранџасте револуције” (од Србије до Украјине) представља класичан „договор са ђаволом”: ми ћемо вама помоћи да смените власт, а ви ћете се одрећи суверенитета**. На тај начин **национални лидери не могу предузимати самостална решења**, односно спроводити свој (национални) политички програм. Ко то чини, самостално или кроз политичку странку, бива етикетиран различитим негативним вредностима, али и онемогућаван да дође на власт.

Путин је себи поставио задатак да формира такав систем у чијем ће оквиру **руски народ сам моћи да решава питања (избора и смене) власти и политичког програма**. Решење овог питања може да искључи могућност смене власти по сваку цену сваке четврте године или ротацију партија у власти и у опозицији. Но, принципијелно је важно да се са решењем сагласи већина грађана Руске Федерације. Воља ове већине била би основна и јединствена основа политичког режима, безусловни носилац сваке унутрашње и спољашње легитимизације, пролаз тестова на основу „сопствених стандарда” итд. У овоме је Путинова **формула демократског суверенитета**.

Путин, дакле, свој курс заснива на трима основним вредностима: **суверенитету, демократији и квалитету живота**.

Идеја суверенитета подразумева онемогућавање смене власти у држави од стране других држава (споља). Став да само ми можемо решавати питања смене власти, значи да забарњујемо свима осталим да учествују у решавању овог проблема, тј. ми се плашимо да препустимо ово питање другима, пошто би то радили у своју, а не у нашу корист.

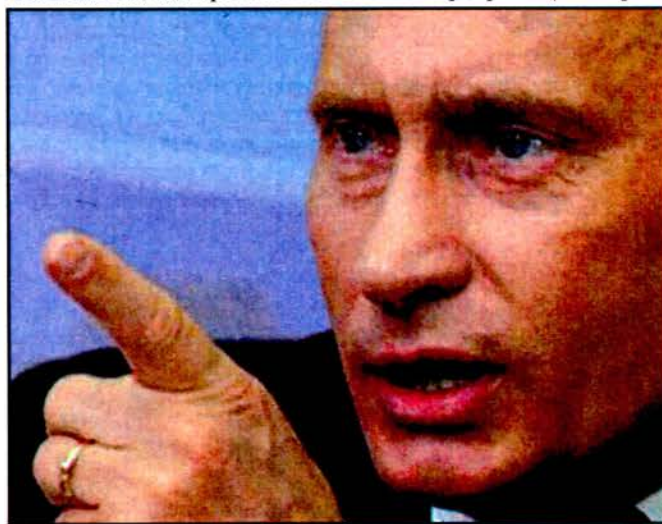
Реални суверенитет претпоставља стварање процедуре која омогућава становништву да само, без утицаја споља, у оквирима одређених интервала политичких циклуса решава питање власти. Да би ово постало могуће, неопходна је гигантска апаратура демократије – партије, парламент, средства за масовну комуникацију, „трећи сектор” итд. У том смислу, формирање реалног суверенитета и реалне демократије – то су две стране једног истог задатка. Једна од њих се односи на заштиту политичког система од ометања споља, а друга изнутра.

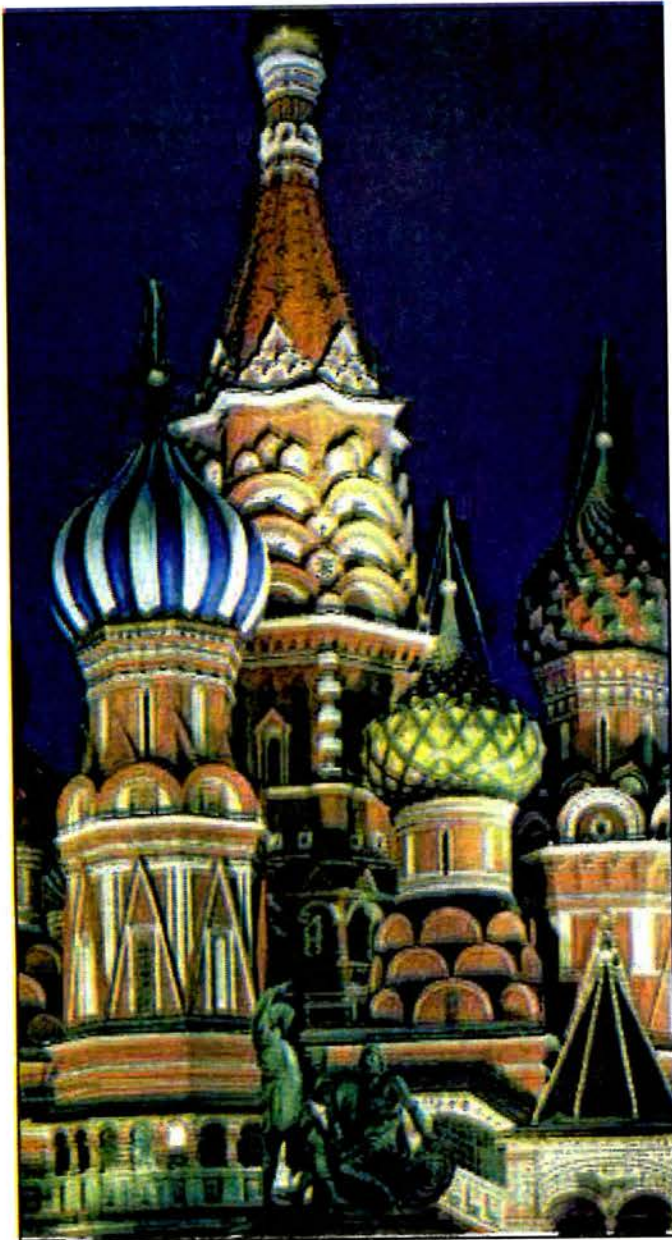
Нуклеарно оружје и суверенитет

Раст броја суверених држава до краја Другог светског рата био је знатан, посебно током антиколонијалне револуције. Међутим, после Другог светског рата опада. **Иако се, на име, број држава у свету повећава, све је мање суверених држава**. Реални, тј. апсолутни суверенитет – то је **нуклеарни суверенитет**. Ако држава има нуклеарно оружје, онда је она суверена не само по форми, већ и по суштини. Уколико држава нема нуклеарно оружје, њен суверенитет је могуће оспоравати. Међутим, и овде има нијанси. На пример, француски нуклеарни суверенитет је само француски, а нуклеарни суверенитет САД је извор суверенитета за десетине држава, непосредно укључених у амерички систем. Са друге стране, суверенитет Јапана или Шпаније опстаје само уколико је обезбеђен америчким нуклеарним штитом. Овакав суверенитет није сопствени, него делегиран. Из овога следи да данас постоје **три типа суверености: делегирани** (ненуклеарни), **сопствени** (нуклеарни) и **апсолутни** (тј. поседовање права делегирања суверенитета другима). Да би ојачао руски суверенитет, Путин подстиче стварање нових нуклеарних ракета („топуз”, „булава”, „топољ-м”). Наиме, **ненуклеарна држава „у преводу” на савремени политички језик суверенитета значи табла са огласом „Продаје се – јефтино!”**.

Сопствени модел демократије

Путин сматра да САД и ЕУ (Запад) организују „демократију” у којој нема промена. Наиме, смена партија на власти не доводи до промене политичког програма (све парти-

је спроводе исти програм), а у том смислу је посебно заштићен систем који санкционише процедуру доласка на власт. Да би се ово избегло, Путин сматра нужним стварање сопственог уникатног обрасца демократије, а што споменути образац одмах изводи на тржиште. Наиме, формирање обрасца демократије за себе је, истовремено, стварање модела за друге, а то је оно што Запад жели да избегне по сваку цену (укидање његовог монопола на демократску процедуру). Аргументацији Путина доприноси и проглашавање неких држава у руском окружењу демократским, а та друштва су оличење беде. Такву демократију, сматра Путин, треба гасити као пожар. Путин се критички односи и према политичким партијама које за њега нису инструмент демократије, него манипулације, а слично се посматрају и медији (као инструмент терора). Путин заговара социјалне институције као инструмент антитерора.

Политика националних пројеката уместо политичких реформи

Да би обезбедио европски квалитет живота, Путин је прекинуо са „политиком реформи“ по западном обрасцу,

пошто су све реформе на којима је инсистирао Запад пропале. Уместо „политике реформи“, Путин је покренуо **политику националних пројеката**. Ова политика је дала резултате, а за њу је задужен Медвједев, који се, иначе, спомиње као један од два могућа Путинова наследника.

За Путина сиромаштво представља неприхватљиву политичку чињеницу са којом се све социјалне институције морају борити и изборити. Да би се сиромаштво превазишло, Путин је истакао **шест приоритета**: стварање стабилног система обраде земље, затим производња оруђа и инструмената за земљорадњу, производња сложених машина, производња средстава за производњу, производња технологија и образовање вишег и највишег новца.

Начин на који Путин мисли да се избори је веома логичан, а у пракси даје изузетне резултате, те Русија и Руси имају све квалитетнији живот. Оно што нас, међутим, у овој Путиновој доктрини интересује јесте образовање као начин борбе против сиромаштва.

Образовањем против сиромаштва

Као прво, Путин захтева да се очува систем образовања од основних школа до високог образовања, пошто то, поред осталог, обезбеђује контролу над територијом, односно чува постојећу структуру сеоба. Наиме, прилично развијен образовни систем (на свим нивоима) доводи до тога да сада трећине омладине Руске Федерације иде на факултете, а што са 20 одсто факултетски образованог становништва убраја Русе међу најобразованије нације. Оно што је интересантно јесте став Путина да **приватни универзитети дају неквалитетно образовање и, заправо, служе за образовање масе за револуције сваке врсте, пошто дају дипломе без знања**. Ни Болоњски систем образовања за Путина није боготана категорија која се мора безусловно примењивати. Према његовом мишљењу **систем образовања по Болоњи представља међународни стандард који Руска Федерација треба да уважи, али само у оним областима где се не ствара друштвена елита**. Они универзитети и факултети који стварају друштвену елиту (војна и полицијска академија, дипломатска академија, филозофски, социолошки, правни и слични факултети) морају наставити образовни процес по руском систему.

Драма породице Крстић

Општински булдожер разорио будућност

- Иако је њемел са њрвом њлочом морао бићи на орѡфоѡосимку, Крстићев захѡев за леѓализацију из 2006. године оѡиѡина одбила
- Кућу „заѡиѡићеноѡ сведока” сруѡили без милосѡи и на ѡревару, насѡављајући хајку из Лоѡара
- Помоћ од оних који разумеју људску муку

Пиѡе: Јана Живаљевић

Када је грађевинска инспекција Општине Звездара, обезбеђена малим одредом полиције, 6. децембра минуле 2006. године изашла да сруѡи фамилијарни дом Крстића у Стражарској коси без броја у Великом Мокром Лугу, по ову породицу су по трећи пут дошле авети зла.

Максим и Радмила, шестогодишња Хелена и њени браћу Младен и Петар Крстић криви су што су живи – другог разлога за Голготу кроз коју пролазе – нема. Страдање њихове породице се наставља, а пристигли догађаји само додатно продубљују незацељене ране из прошлости.

Радмила се са болом и тугом присећа дана када су ствари по ову породицу кренуле по злу: први пут када су муѡахедини Атифа Дудаковића одвели њеног оца Перу Боромиса из Лоѡара; други пут када су преко ТВ „Мост” на снимку филма Српске радикалне странке „Истина” препознали чемерног родитеља измасакрираног и опростили се од једанаестогодишњих нада да ће га икада више угледати на капији; трећи пут, рушењем започете куће у Великом Мокром Лугу у Београду. А успели су на једвите јаде да је ставе под кров.

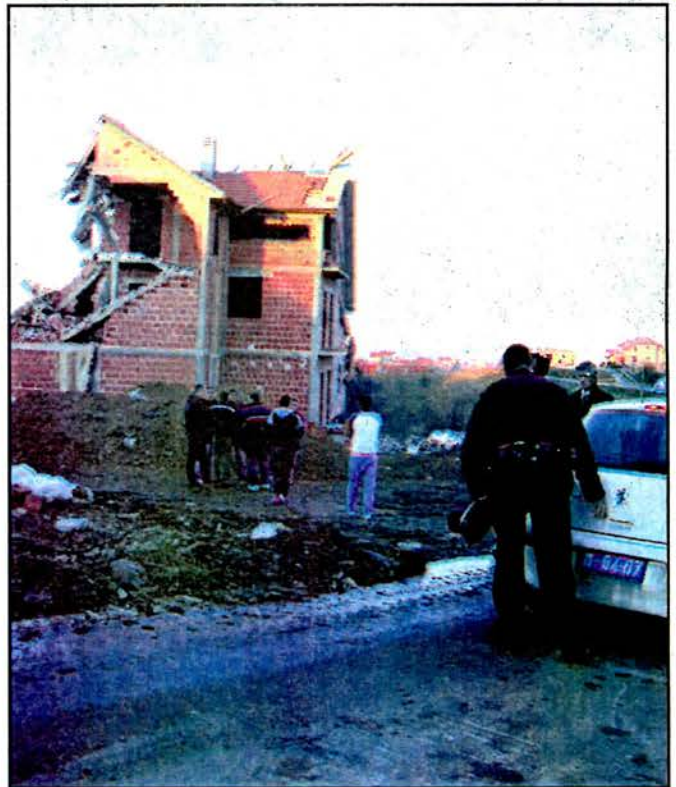
У Србији су се настанили након мирнодопског бекства на које су били принуђени, након што је Радмила „Веритасу” потврдила идентитет убијеног оца – јер им опстанка у завичају од претњи и цена није било.

Сада су им општинске и градске власти, бездушно и, како су Крстићи све то доживели, без милости и с мераком ускратили сваку веру у будућност са троје малолетне деце под породичним кровом.

Као да је слутио

Максим је професионални возач, радио је годинама у Швајцарској, долазио често у завичај и, током рата у Босни, наравно, помагао свој народ да издржи тешко време и бреме. Зарађивао је и могао да одвоји велике новце за лекове, храну, возио хуманитарну помоћ од Книна до Мајевице. Униформу, вели, облачио није, нити је с пушком петљао. Није стигао да ушпара, док није упознао Радмилу и с њоме Хелену, Младена, па Петра изродио. Живели су скромно на свом сеоском имању у Лоѡарима, близу муслиманских места Теочака, Тузле и Челића. Обрађивали земљу, превезли који товар, од камата на „швајцарце”.

Максим је тада – како нам тужно прича још млад човек у пуној снази, али као пребијен, утучен; с неверицом да му се ово што преживљава догађа – мислио на будућност. Претицало је, па је концем 1999. године, сасвим случајно, пазарио на ободу Београда плаћ од непуних шест ари. Ни слутио није да ће му он, као и васцелој жениној фамилији, бити камен – стамен.

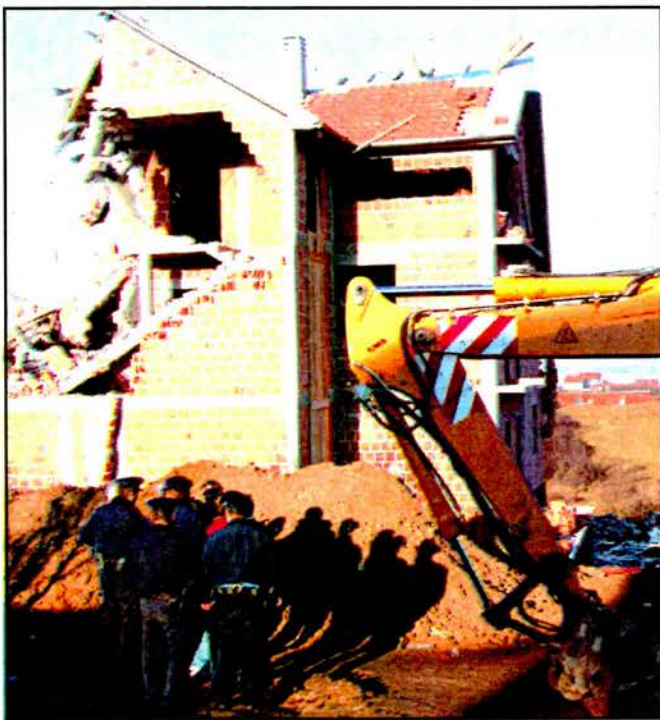

И тада, вртоглава судбина почиње да чара.

Спас у бекству у Србију

Максимова супруга Радмила, девојачки Боромиса, бежећи пред усташком камом из Хрватске у „Олуји”, стиже у Србију са старом, болесном мајком. Породица се полако окупља, тешко стаје на ноге без игде ичега, без помоћи, без наде.

Утом, Радмила упознаје будућег супруга и с њим одлази на породично имање Крстићевих у Лоѡарима. Живе како живе, далеко од добра, али мирним животом, све док на новосадској телевизији „Мост” није приказан документарни филм о злочинима почињеним над Србима. Радмила у једној секвенци – где муѡахедини и плаћеници озлоглашеног Петог муслиманског корпуса предвођени Атифом Дудаковићем – међу једанаесторо ухваћених крајишких бораца препознаје своје мештане и рођеног оца Пера. Крв јој се леђи у жилама, не може да верује, у њој копне једанаест година потхрањиване наде да ће се честити сељак вратити своме дому и челади и – већ у следећем кадру, живи људи су гомиле меса, костију, крви, одрани, искасапљени, измасакрирани.

Ионако начетог здравља, Радмила, сада већ мајка троје малолетне деце, хоће да свисне од туге и жалости за својим тако несрећним, свирепо усмрћеним оцем. Максим прича како се од овог ударца никада није опоравила.

А Радмила приватно, за своју душу, бележи: „6. 12. 2006. године, среда... (Породична) Срећа је трајала кратко. На приказаном филму Српске радикалне странке у 'Сава-центру' угледала сам оца и њих једанаест, које сам знала и са неким сам била и у роду. Хаос почиње. Мој бол. Знам само ја. А оно што су им урадили знате и ви.”

Марта 2006. године позивају је у „Веритас” у Бањалуку, где приказују снимак, а Радмила потврђује идентитет жртва које је препознала и, наравно, свога јаднога оца. Добија статус заштићеног сведока, јер сведочи против крвника, кога су власти намерене да хапсе. Радмила, у ствари, постаје сведок без заштите, безбедна само у полицији.

Кад се вратила у Лопаре, нема мира. Комишије прете, узнемиравају, уцењују, терају, непрестано зову телефоном – нико се од надлежних, да Крстиће са троје нејаке деце заштити, не одазива.

Максим размишља трезвено, даје кућу под хипотеку, подиже кредит, пакује најнеопходније и скоро инкогнито бежи у Србију. Од 1. јуна прошле године Крстићи имају српско држављанство.

Сви „народни” одрођени

Како је пазарио плац са започетим темељем, Максим са још три рођака са женине стране гради у Стражарској коси без броја у Великом Мокром Лугу на Звездари четири стана, односно приземље, два спрата, које на једвите јаде стављају под кров и пријављује за легализацију 19. октобра 2006. године под бројем 351–1648. Почиње да прикупља неопходну документацију, али га 10. новембра Татјана Ђукић, шеф Одељења за комуналне и грађевинске послове општинске Звездара, писмено обавештава „да не постоје услови за издавање одобрења за изградњу”.

Видевши да је ђаво однео шалу, Радмила моли за пријем код заменика градоначелника Београда Радмиле Хрустановић, као и Драгана Ђиласа, директора Народне канцеларије,

**Помоћ породици Крстић
можете уплатити на рачун
Војвођанска банка а.д. Нови Сад
број текућег рачуна 35500000546774772**

је, 24. новембра. Никада јој није удовољено. У својим дописима несрећна жена прича Голготу кроз коју је прошла за претходних осам месеци. „Речено ми је да само градоначелник и заменица могу из моралних разлога да спрече рушење, односно породичну трагедију” – пише у својим вапајима Радмила.

Имењакиња, наравно, не чита пошту, њој је супер. А Ђилас и Народна канцеларија!? Шта рећи, коме су то они погли?

Није их „подмазо” – срушили му кућу

Суза на сузу – море није никога умилоствило. Иако је на потезу где граде Крстићи девет кућа у општинском плану за рушење, коцка је пала на ове већ начете људе, који треба да изведу троје нејачи у живот.

Поштар је 5. децембра укуцао на објекат обавештење општинске инспекције о рушењу; наредног дана су позвали Максима да се јави у општину, а у међувремену, на превару, довели машину са тешком куглом која разбија зидове. Док се хидраулика пореметила и позвана друга да изађе на терен, без обзира на шест наоружаних полицајаца који су обезбеђивали интервенцију од комшија, у Стражарску косу су пристигли српски радикали Звездаре Душан Ступар и из Земуна Дамир Ковачевић са активистима, и својим телима бранили кућу од кугле. Зидови су ипак попуцали, кров се срушио, а Максим, скрхан призором, завапио до неба – једва су га савладали да не одробија лопове, који су му ово урадили јер није прихватио нагодбу, како каже.

„Хвала им што су ме спречили да робирам за ништарије без душе и срца. Срушили су ме, успели су. Не могу да спавам, а здравствени проблеми муче и Радмилу. Зар је то чудно? Плаћамо стан, а не радимо. Трудимо се да од деце сакријемо трагедију која нас је снашла. Уместо да се спремамо за уселење у један собичак и преживимо, станемо на ноге, праве од нас социјалу, због мита који не да нисам хтео, него нисам имао да им платим. А имена им памтим, и знаће их и јавност кад тад” – прети, љут као рис, Максим.

Ко разуме очај, помоћи ће!

Потпуно клонуо, депримиран, разочаран, овај крупни високи човек не зна куд би се део. „Сваку сам циглу уграђену у породичну кућу преко своје руке претурио” – јауче, бојећи се себе и гнева који расте, трујући му душу. Кућа му је срушена, а остао дужан мајсторима, газди за крију, само невоље расту.

На имање у родним Лопарима повратка му нема. Максим мора даље.

Узда се и верује у добре људе који још могу да одвоје од уста да ће му помоћи да дом поново стави под кров и у једну собицу усели Хелену, која би идућег лета требало да крене у школу, Младена и Петра.

Значи би му и посао, да могу да се прехране и преживе. Јер, све што су донели уложили су у тужну гомилу цигле, црепа и бетона, коју нема ко да рашчисти.

Звездара је показала своје лице. Једнако наказно, као и лице оних који су их отерали из завичаја. „Ој, Србијо, ма-ти...”

Писмо житеља општине Бачка Топола који живи у непрестаном страху,
с осећањем неравноправности и неправде

На северу Србије Срби грађани другог реда

Редакцији часописа „Велика Србија“ недавно је стигло писмо житеља општине Бачка Топола који од страха са којим свакодневно живи није смео ни да се потпише. Редакцији је доставио број телефона и замолио за разумевање. Писмо преносимо у целини:

„Давно сам чуо за Ваш лист, али тек недавно сам имао прилику да га држим у рукама и прочитам. Квалитет, избор тема, начин на који обрађујете теме и уопште сама концепција листа заслужују само похвале.

Не знам да ли сте се до сада бавили темом коју ћу вам сада изложити. Нажалост, нисам имао прилику пратити ваш рад, али пратећи друге медије, могуће је да се у изобиљу других важних догађаја ова тема некако запоставља. Волео бих да сте ви ту изузетак.

Живим на северу Србије, у општини Бачка Топола, где је од 1990. године на власти Савез Војвођанских Мађара и у зависности од тренутка њихови коалициони партнери.

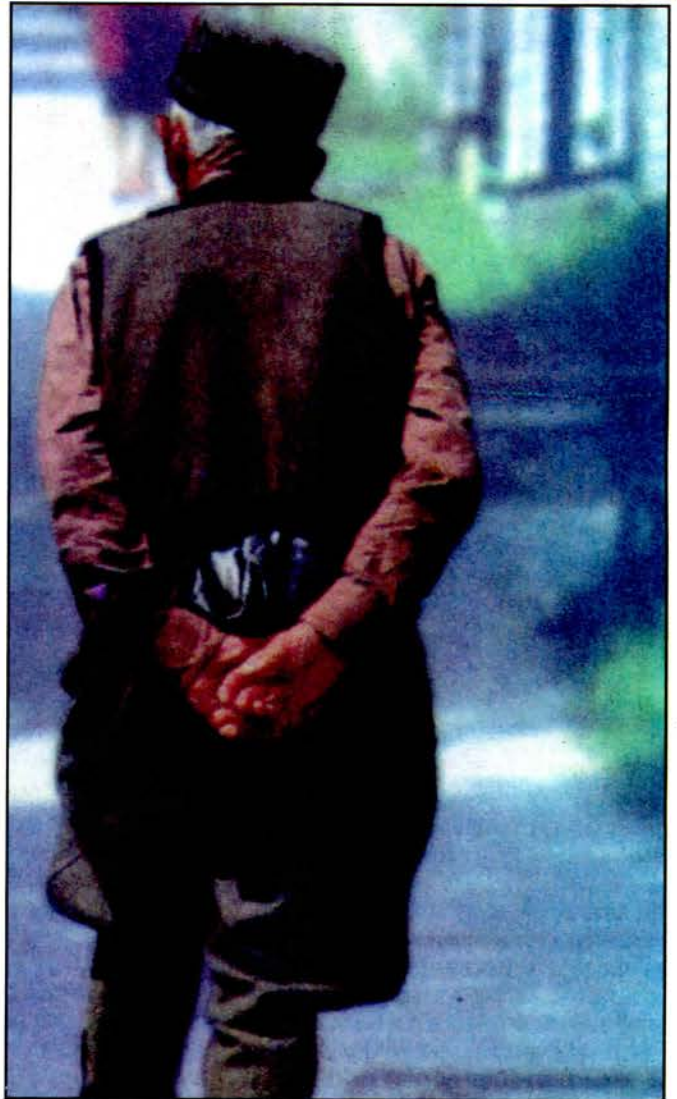
Отуда толико тешко ваше новине долазе до грађана ове општине, отуда и мој лични страх. И немојте ми замерити што се нећу потписати, знам да је јако непристојно, али живим овде толике године и мој страх није неоправдан. Људи који овде живе јако добро то знају. На жалост и срамоту.

И због свега што сам досад рекао, због страха, осећања неравноправности, неправде, мајоризације и свега лошег одлучио сам да вам се јавим, да проговорим, да упозорим на то шта се ради и шта би све могло да се изроди из тога. Писао сам другим медијима, јављао се у ТВ емисије, остајао без одговора – нигде ништа није објављено. Уздам се у вас.

А све ово о чему би требало одговорити неким грађанима је познато, све се то објављује у медијима које сви плаћамо, чију производњу и емитовање ми плаћамо, а само неки разумеју. (ТВ Нови Сад – Редакција на мађарском језику, у чијим се емисијама посебно у емисији „Narjaink“ или у преводу „Наши дани“, то презентује својим потенцијалним бирачима као позитивну тековину политичког ангажмана политичких представника војвођанских Мађара.

Да вас обавестим шта су њихове „позитивне тековине“. Промена топонима са мађарским изговором у Војводини, а који, јавно је речено, „морају бити што Мађарскији“. Пример је Стара Моравица која је упркос томе што су се грађани на референдуму са 87 процената гласова изјаснили против, добила назив „Bácskosuthfalva“. Такав назив носила је само у периоду регента Хортија 1941-1945. Месна заједница штампа и бесплатно дели лист „Kisújság“ који се и штампа само на мађарском језику у којем је објављено да на предлог професора из Будимпеште планирају да се промене сви српски називи улица, а уместо њих за главне улице би се прогласиле улице Lajósa Košuta, грофа Rákocsi Szécsenyija, Mátyás Királya итд. Какву поруку тим једностраним предлогом шаљу грађанима?

У месту Мол подигнут је монументални споменик првом мађарском светом краљу Иштвану са мађарским грбом. Неки чланови и посланици у Скупштини Војводине јавно су се хвалили да су им деца у Покрету 64 жупаније (64 varmegye) који за циљ има ревизију Трианонског уговора о ми-

ру и припајање Војводине Великој Мађарској. Па због чега другог тај назив? У Суботици је приказан филм „Трианон“ који је због свог ревизионистичког и антисемитског садржаја забрањен у Републици Мађарској. У Мађарској забрањен, код нас не.

У неким градовима на северу Србије дељене су новине „Délmagyarország“ – јужна Мађарска на којем је мапа Угарске пре Првог светског рата и великим насловом са поруком „за 20 година све то ће бити наше“.

О графитима, где се позива на ревизију граница, не треба ни говорити; то је свакодневни угођај на овим просторима.

Сама чињеница да лидери војвођанских Мађара за Војводину користе назив „Délvidék“, у преводу „јужна земља“, „јужни крај“, много говори о правим, сада већ не толико скриваним циљевима тих странака.

Када Јожеф Каса изјави да се и не улазећи у кућу, већ пројекцијом уређености и уредности може видети ко у њој живи, то изазива страх од времена које је још увек свеже у сећању ових људи из времена Мађарске окупације, када су Срби, Јевреји и Роми бацани под лед, понижавани, мађаризовани до те мере да су им мењана лична имена итд.

Када је о тим догађајима реч, подижу се спомен обележја људима (мађарским фашистичким злочинцима), стрељаним после ослобођења. Полажу се венци, одржавају опела. А шта је са новосадском рацијом? Да ли је неко од нас видео неког од представника политичких или било којих организација војвођанских Мађара? Нисмо. Нажалост. Видели смо сломљену таблу на улазу у Србобран са претећим датумом новосадске рације. Чија је то порука и коме?

Недавно је у једној суботичкој школи деци у нижим разредима као тема за литерарни рад дата „Моја домовина délvidek”.

Позовите месне заједнице у Délvidéku, државни службеници ће вам се јавити на мађарском језику. Погледајте обавештења, плакате, све је на мађарском. Да будем јасан, немам ништа против мађарског језика и сам га знам, али зашто тако нападно избегавање српског?

Заставе су посебна прича. Државних застава у неким местима нема! Никад! Ни за државне празнике Републике Србије, док се заставе Републике Мађарске, поготово у неким местима за државне празнике (15. март и 20. август) увек истичу.

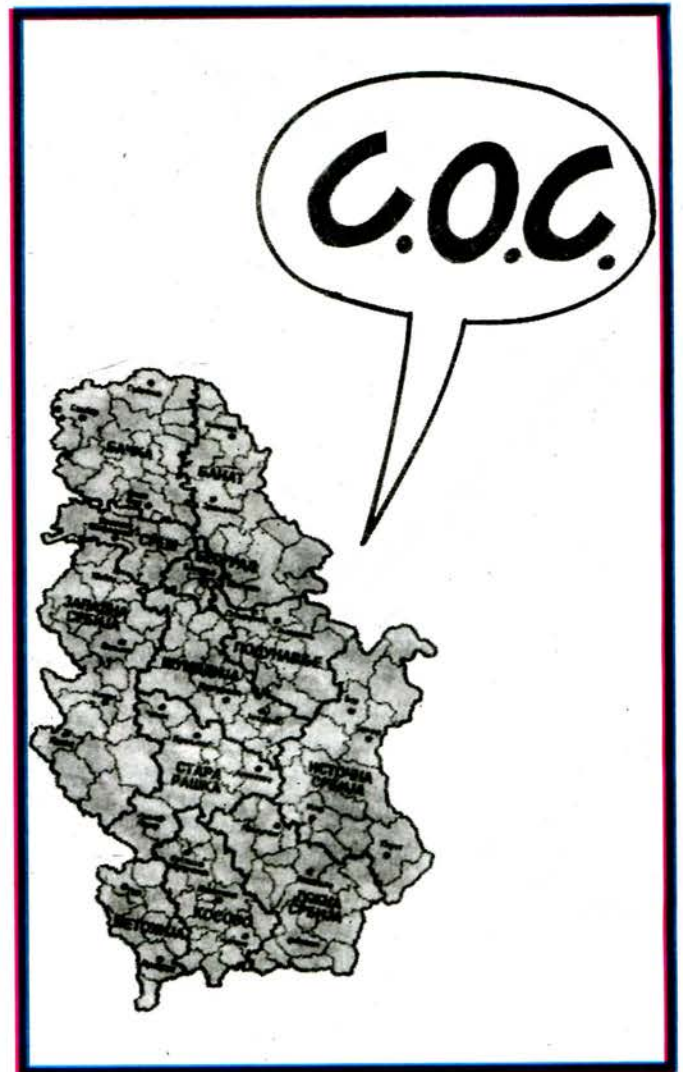
Организују се прославе, полагају венци, држе се политички говори, транспарентима се прекривају споменици жртвама Првог светског рата, подижу се споменици личностима из Мађарске револуције, певају песме попут „Живела мађарска слобода, живео дом” итд.

Ишло се тако далеко да је у месту Бачко Петрово Село у организацији Омладинског покрета 64 жупаније јавно назначено да је на ту манифестацију немађарима улаз забрањен. Реакција? Никаква! Замислите да је неко са српске стране нешто тако урадио! Какве би биле реакције? Сећамо се и митинга у Суботици са претећим транспарентом „Не дирај Мађара”.

Све се ово објављује у тим емисијама, све се зна. Али само неки грађани који не говоре мађарски језик не знају ни да је покрајински секретар за прописе и националне мањине Тамаш Корхец изјавио да ће Војводина имати своја министарства и свога председника. Да ли грађани знају за ту изјаву? Да ли је неко реаговао на њу?

Захтевајмо да се, као и свугде у Европи, такве емисије титлују на српском језику како би грађани из прве руке сазнали које су стварне намере тих странака. Све ово бих завршио поруком да се краде онда кад нико не види и да се зло рађа онда када добри људи не чине ништа.

Не треба сумњати у избор грађана, али им све информације морају бити на располагању. Многи о овоме не знају ништа. Када сазнају истину, направиће прави избор. А ми знамо ко је то!”

Тадићево понижавање и разарање српске војске

Настављено фамилијарно уништавање војске

Пише: Угљеша Мрдић

Након што је Борис Тадић, председник Србије, постављајући Здравка Поноша на место начелника Генералштаба, прекршио Устав и низ процедура и начела која важе у свим војскама, наставио је да својим изјавама и потезима понижава и разара српску војску.

На коментаре стручних лица да се до сада у нашој војсци није могло десити да човек који не припада копненој војсци преузме контролу над комплетном војском, као и да су функције које је Понош прошао у војсци неспојиве са функцијом начелника Генералштаба (командир у јединицама за електронско извиђање и противелектронска дејства, референт за развој и опремање у Управи за електронско извиђање и противелектронска дејства, начелник Одсека за везу са међународним организацијама, начелник Одељења за интеграције у Управи за међународну војну сарадњу), Тадић се не обазире.

У интервјуу „Политици“ (6. јануар 2007. године) Тадић изјављује да га не брине то што се на његове одлуке о пензионисањима и кадрованој у српској војсци жале многи пензионисани генерали, као и они из генералског клуба.

Своју причу о пензионисаним генералима Тадић употпуњује следећом изјавом: „Они су својевремено тражили да се употреби војска против грађана на улицама. Ти генерали су били инструмент унутрашње политике, а не у функцији одбране државе. Та врста генерала више никада неће бити у Војсци Србије док сам ја председник“.

Тадићева изјава наишла је на осуду у војним круговима, јер већина генерала, који су радили у ЈНА, касније у Војсци Југославије и СЦГ, одговорно су обављали своје дужности. Како се може чути у овим круговима, садашња војска се прави тако да служи НАТО, а Тадић никога не пита да ли ова војска жели у ту светску организацију, која нас је бомбардовала 1999. године. Нажалост, овакви ставови ретко доспевају у јавност, јер су непожељни и налазе се на путу реформе војске.

Пензионисани генерал Божидар Делић сматра да је Тадићева изјава таква да не заслужује коментар. Генерал, као и његове колеге, заузима став да је уместо полемисања довољно направити поређење генерала из неког ранијег периода и генерала из Тадићевог периода. Каже да војска никада није била толико партијска него што је данас. Из тога узима старешине нижег нивоа.

Тадићевим општубама, упућеним пензионисаним официрима, придружио се и начелник Генералштаба Здравко Понош.

У интервјуу за недељник „Време“ (14. децембар 2006. године, бр. 832) Понош наводи: „Војска је у последње време заиста показала да има и тај потенцијал и још увек ужива релативно велики углед у јавности. С друге стране, постоји и тежак терет који вучемо из деведесетих година, зато што је била доста злоупотребљавана, а у неким периодима су је водили људи који нису представљали српску војничку традицију у најбољем смислу те речи“.

Тадићев играч: Здравко Понош

Стање у српској војсци је тако доведено до апсурда. У војним круговима се зна да немамо ниједног активног генерала који није партијски опредељен и кога Тадић лично није поставио на ту функцију. Делић се присећа ранијих времена када се о свим унапређењима у војсци питао Колегијум начелника Генералштаба. Сада је ситуација другачија: председник Србије и председник Демократске странке Тадић сам пензионисао, смењује, уз игнорисање свих других институција. Намеће се питање: коме одговара овакво стање у нашој војсци? Одговор треба потражити код актера у реформи.

Како сазнајемо, у Милошевићево време предлог је до председника стизао после вишенедељног или вишемесечног разматрања на нивоу војске и Генералштаба и стизао је увек од Колегијума начелника Генералштаба. Некадашњи председник СР Југославије и Србије Слободан Милошевић је само у појединачним случајевима реаговао, јер је уважавао Колегијум начелника Генералштаба, а сада имамо потпуну Тадићеву самовољу и игнорисање свих других институција. Он у војсци ради шта хоће и зато је она доведена на ниво на којем се данас налази. Тадић и његови сарадници су добили инструкције какву војску треба да направе.

Нестручни Тадићеви кандидати за војног министра

- Ако Тадић, осим контроле над Генералштабом, преузме и контролу над Министарством одбране, имаће мо један велики јавашлук. Црно се пише нашој војсци.

Његови кадрови за функцију министра одбране Вук Јеремић и Драган Шутановац нису за то место. Јеремић, Тадићев саветник за спољну политику, из војске је дошао пре око две године. Није хтео цивилно да служи војску, што би било много поштеније и коректније са његове стране, имајући у виду начин на који је редовно служио војску. У његовој књижици пише да је одслужио војску, а он је свој рок провео у цивилном одељу, пратећи Тадића по иностранству.

И они који су после Тадића били министри су потпуно нестручни људи за те функције. Пракса у већини земаља је да се министар одбране поставља по политичкој основи, али само је код нас пракса да се по политичкој основи постављају и други кадрови у војсци. Ако су сви професионалци, а министар политичар, онда није ни толико важно што он нема искуство. Ово су људи, који никада у животу ништа нису радили и немају никакве резултате ни успехе ни у фирмама нити игде, а од њих се не очекује да ураде нешто добро у војсци – сматра Делић.

Несумњиво је да Борис Тадић Војску Србије припрема да уђе у НАТО и да учествује у различитим операцијама. То се лако да видети када се сагледају основне функције здружене оперативне команде наше војске.

Могли би и без војске – сматрају неки

У покушајима да објасни и оправда своју улогу у реформисању војске Тадић се у јавности појављује и са ставовима да наша војска не треба да служи за рат, подмећући на тај начин тезу о сврси постојања војске.

„Рат је продужење политике војним средствима и ја се свакако слажем да у Србији никада не треба да буде рата. Али рата неће бити и уколико наша војска, добро опремљена и високе борбене готовости, делује превентивно на оне који би евентуално да угрозе безбедност наше земље. Војска увек постоји да би се припремала за рат, иако су војни професионалци последњи који би били за рат, јер знају какве материјалне и људске губитке рат доноси“, појашњава за „Велику Србију“ генерал Божидар Делић.

Делић објашњава да је доласком Тадића на место министра одбране, а посебно његовим доласком на место председника почело пропадање војске. „Пензионисан је велики број изузетно стручних кадрова у војсци, како старешина, тако и цивилних лица. Он није ништа урадио како би се решио стамбени проблем наше војске, а многи од њих живе и умиру у касарнама. У војсци никада раније нису биле такве привилегије о којима Тадић прича, већ се у њој градио отаџбински идеал“, закључује Делић.

О стручности Здравка Поноша каже: „Он није припреман кроз цео свој радни век да може да заузме ту функцију и није се ни по чему истакао у војсци. Пензионисани генерали и старешине су огорчени овом одлуком, јер то што је урадио Тадић је понижавање војничке традиције. Тадић од Војске Србије прави неку своју војску. Према томе, он вероватно има у виду неке генерале који одговарају његовој војсци. Надам се да Србија неће имати ту несрећу да јој Тадић дуго буде председник и да дуго опстане војска којој је он врховни командант. Велики је проблем што војска, коју ствара Тадић, кида континуитет и традицију и сву везу са претходним војскама“ – категоричан је генерал Делић.

Последице НАТО агресије осиромашеним уранијумом на Југославију (1)

Убијање са задршком

- *Запањујућа је чињеница да су након две и по године дејективне радиоактивне честичке и у ваздуху. Овакав налаз ствара под велику сумњу закључке Извештаја за Косово и Метохију, али и закључке Извештаја на југу Србије и у Црној Гори. То значи да се радиоактивне честичке још увек преносе на велике даљине путем ваздуха, угрожавајући животној средину и здравље становништва*
- *Код људи најчешће и по специфична стања настају као последица мутиrogenих, тератогених и канцерогених дејстава*
- *Од бројних соматских поремећаја највећи значај имају оштећења бубрега, тубуларних паренхиматозних органа, надбубрега, поремећаји хематопоетске, респирааторног и неуролошког система и имунолошког система*

Пише: др Радомир Ковачевић

П рилком агресије на Југославију у периоду од 24. марта до 10. јуна 1999. године НАТО је, уз бројне типове оружја, применио и муницију са радиоактивним примесима. НАТО авиони „А-10А” су већ 30. марта 1999. године на територији СР Југославије користили муницију са осиромашеним уранијумом („У-238”) из топова калибра 30 мм бомбардовањем ширег рејона Призрена. Касније су били у ваздухопловним формацијама које су бомбардовале објекте у зони јужно од 44. паралеле.

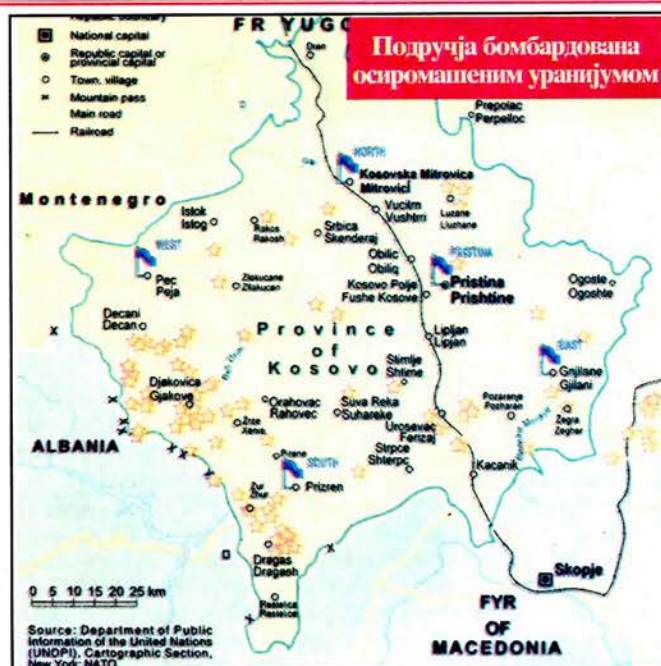
Имајући у виду чињеницу да је НАТО користио муницију са осиромашеним уранијумом при ранијим дејствима у Заливском рату током 1991. године и у Босни и Херцеговини током 1995. године, надлежни органи Савезне Републике Југославије су још пре бомбардовања упозоравали међународну јавност да постоји опасност да буде коришћена и на простору СР Југославије.

Руски експерти који су боравили у оквиру међународне мисије ФОКУС, организације коју су основали Швајцарска, Русија и Грчка, којима се касније придружила и Аустрија, у августу 1999. године су потврдили налазе југословенских експерата да је на Пљачкавици изнад Врања и у Прешевској долини коришћена муниција са осиромашеним уранијумом.

Експерти Програма Уједињених нација за животну средину – УНЕП (United Nations Environment Programme – UNEP), одмах након НАТО бомбардовања СР Југославије, обавили су мисију за процену угрожености животне средине услед агресије. Извештај под називом „Косовски конфликт – последице на животну средину и људска насеља”, који је УНЕП публиковао у новембру 1999. године, више се односио на хронологију бомбардовања и политичке оцене него на експертску оцену стања животне средине.

У поменутом извештају ипак је призната угроженост животне средине у четири „вруће тачке”: у Новом Саду, Панчеву, Крагујевцу и Бору. Проблем коришћења муниције са осиромашеним уранијумом се свео углавном на препоруке припадницима међународних снага на Косову и Метохији како да се понашају уколико бораве у потенцијално угроженим подручјима.

Узмиреност међународне јавности због појаве такозваног „балканског синдрома” у лето 2000. године приморала је представнике УНЕП-а да се поново позабаве последицама коришћења муниције са осиромашеним уранијумом по животну средину.

У новембру 2000. године експерти УНЕП-а су обавили мисију за процену угрожености животне средине на 11 локалитета на Косову и Метохији. Извештај је публикован у априлу 2001. године. У поменутој мисији нису учествовали југословенски експерти. Истраживање је обављено на око 12 одсто локалитета, а у закључцима је умањена угроженост животне средине. Ипак, евидентирано је коришћење муниције са осиромашеним уранијумом, а у неким узорцима пронађен је чак и плутонијум, што уноси додатну забринутост о степену угрожености животне средине у локалитетима у којима је коришћена муниција са осиромашеним уранијумом.

У периоду од 27. октобра до 5. новембра 2001. године експерти УНЕП-а и југословенски експерти обавили су мисију за процену угрожености животне средине на локалитетима на југу Србије и у Црној Гори. Извештај УНЕП-а објављен је у априлу 2002. године.

Осим представника УНЕП-а, у мисији су учествовали експерти референтних институција Финске, Шведске, Швајцарске, Италије, Норвешке, Русије и Сједињених Америчких Држава, као и представници Светске здравствене организације и Међународне агенције за атомску енергију.

У мисији су учествовали и представници најважнијих референтних југословенских институција: Институт нуклеарних наука „Винча“, Екотоксиколошки центар Црне Горе, Војска Југославије – Сектор копнене војске – Управа АБХО, Војно-медицинска академија, КЦС – Институт за медицину рада и радиолошку заштиту „Др Драгомир Карајовић“, Завод за заштиту здравља Врање.

Извештај УНЕП-а о осиромашеном уранијуму на југу Србије и Рту Арза у Црној Гори који је објављен у априлу 2002. године је у основи доста сличан претходном УНЕП-овом извештају за Косово и Метохију из 2001. године; и у једном и у другом извештају недвосмислено је потврђено да је муниција са осиромашеним уранијумом коришћена.

Резултати на југу Србије и у Црној Гори су егзактнији зато што су узорци узимани на раније идентификованим локацијама. У овој мисији коришћена је и опрема за узорковање ваздуха, која на Косову и Метохији није коришћена. Запањујућа је чињеница да су након две и по године детектоване радиоактивне честице и у ваздуху. Овакав налаз ставља под велику сумњу закључке Извештаја за Косово и Метохију, али и закључке Извештаја на југу Србије и у Црној Гори. То значи да се радиоактивне честице још увек преносе на велике даљине путем ваздуха угрожавајући животну средину и здравље становништва. Овакав налаз је аргумент више да се деконтаминација, која је још увек могућа у великој мери, обави што пре.

Крајем 2003. године УНЕП је обавио мисију процене угрожености животне средине у Босни и Херцеговини, на неким локалитетима, где је 1995. године коришћена муниција са осиромашеним уранијумом. Такође, и овде су детектоване радиоактивне честице у ваздуху пуних осам година након бомбардовања.

То се објашњава чињеницом да при удару уранијумског језгра у тврду подлогу долази до самозапаљивања, услед високих температура и стварања велике количине аеросола од уранијумских оксида који могу веома дуго да егзистирају у ваздуху, па самим тим доводе и до дуготрајне контаминације животне средине високог нивоа и то на ширем простору.

Забрињава чињеница да нема потребних средстава за стални мониторинг угрожености здравља барем ризичних група становништва, као ни за мониторинг подземних вода и мониторинг угрожености биљног и животињског света.

Уношење осиромашеног уранијума у ланац исхране је реална опасност. Такође, нема средстава ни за адекватно складиштење контаминираниог земљишта и прикупљену неексплодирану муницију.

Подршка међународне заједнице је изостала.

Лажне су дилеме да ли осиромашени уранијум може да има негативне последице по животну средину и здравље људи. Досадашња експериментална научна истраживања недвосмислено показују да осиромашени уранијум има негативне утицаје на биљни и животињски свет, па самим тим и на људе.

Осиромашени уранијум разара организам

Уранијум је радиоактивни елеменат, сребрнастобели метал велике густине из групе тешких метала. У природи, иако је широко распрострањен, налази се у малој количини. У земљиној кори је заступљен са 0,0004 одсто у различитим облицима или у рудама (уранит, карнотит, касолит, кирит...). Мале количине се свакодневно уносе у организам путем органа за варење, инхалацијом или на други начин пошто се налази у свим рецепијентима екосистема (земља, ваздух, вода, храна).

Природни уранијум има три изотопа: „У-234“, „У-235“ и „У-238“ а код осиромашеног уранијума постоји још и „У-236“. У процесу обогаћивања уранијума сепарацијом изотопа се издваја „У-235“, а као споредни продукт настаје осиромашени уранијум који спада у нуклеарни отпад и који има редуковану активност.

Хемијска својства природног и осиромашеног уранијума су идентична и њихова хемијска токсичност, која је откривена још пре два века, не зависи од изотопског састава.

Као последица интерне контаминације организма уранијумом настају ризици и последице по здравље који зависе од 4 главна фактора: изотопског састава, хемијског састава, величине честице и растворљивости. У настајању патогенетских ефеката деловања уранијума истоветни значај имају хемијска нерадијациона токсичност и специфична радиоактивност претежно типа гама („У-235“) и алфа емисије („У-238“). Кинетика уранијума у организму је веома специфична. Крв је основни транспортни чинилац у дистрибуцији и редистрибуцији најтоксичнијих уранијумских (+6) и уранијумских (+4) јона. Активну улогу у транспорту имају еритроцити и протеини плазме. За 60 минута 95 одсто ресорбованог уранијума нестаје из крви, а биолошки полуживот уранијума у целом организму износи од 2 до 5.000 дана. Излучивање се обавља углавном урином, а врло мало се из јетре, преко жучи и црева, излучује фећесом. Критични орган за растворљива једињења уранијума је бубрег који је и предилекционо место депозиције. Количина од 0,05 до 12 одсто се накупља у бубрезима са полуживотом од 6-1.500 дана а приближно 80 одсто укупне количине уранијума се излучи у току 24 часа. Осим бубрега, уранијум се накупља у скелету, плућима, јетри, слезини, панкреасу, надбубрегу и хелијама РЕС-а.

За настајање патофизиолошких учинака одговорна су оба патогенетска механизма: хемијско-токсични и радиобиолошки, тј. јонизациони који се узајамно преплићу, интерпонирају и фаворизују. Као резултат интеракције уранијума и биомолекула у соматским хелијама и генетичком материјалу, настају бројни патолошки ефекти који клинички постају видљиви веома рано, или касни ефекти који се виде после дугогодишње латенције (и до 25 година) или се пак испољавају после неколико генерација након генетских експресија.

Најтежа и то специфична стања настају као последица мутагених, тератогених и канцерогених дејстава. Генотоксичност је последица алфа радиоактивне емисије осиромашеног уранијума, која ствара радијационе гроздове на хроматину у једру хелије. Пораст стопе учестлости малигних

оболења настаје 3 до 5 година после прве интерне контаминације храном и водом.

Од бројних соматских поремећаја највећу важност имају оштећења бубрега, трбушних паренхиматозних органа, надбубрега, поремећаји хематопоезе, респираторног и неуролошког система и имунолошког апарата.

Животна средина трајно контаминирана

Последице контаминације животне средине осиромашеним уранијумом по здравље људи огледају се у томе да честице осиромашеног уранијума унете у организам могу изазвати бројне штетне последице.

Детекција и утврђивање тих последица у становника који живе у околини контаминираних подручја и у њима била је предмет истраживања једног невеликог рада.

Истраживано подручје је јужни део Србије испод 44. паралеле, у ширем рејону Врања, на коме је утврђен висок ниво контаминације земљишта, воде, ваздуха и биосфере (флора и фауна) осиромашеним уранијумом („У-238“) и другим радионуклидима из трансуранског низа, а како је приказано у УНЕП-овом извештају од априла 2002. године. Хумани узорак је група од 29 житеља тог подручја просечне старости 39,5 година.

Високоспецифичним тестовима испитивана је интерна контаминација људи (маркери експозиције) и карактеристичне последице (маркери ефекта).

Резултати добијени гамаспектрометријском анализом 24-часовног урина показали су да нема повишене активности чиме би се указало на интерну контаминацију радионуклидима са гама емисијом.

Алфа спектрометријска анализа садржаја уранијумског изотопа у 24-часовном урину урађена је у 19 испитаника (10 испитаника није имало довољно урина). У свим анализираним узорцима урина концентрације уранијума се крећу у распону вредности од 36 нг/Л до 231 нг/Л, осим у једном случају где је нађено 3,759 нг/Л тј. 3,7 микрог/Л. У урину ове особе нађен је изотопски однос $U-234/U-238=0,21$ што указује на присуство осиромашеног уранијума у урину. У још једног испитаника овај однос изотопа је 0,6, али кад се узме у обзир висока мерна неизвесност (40 одсто), не може се са сигурношћу тврдити да је у урину присутан осиромашени уранијум. Типичан изотопски однос $U-234/U-238$ у питким водама је 0,8-1,0 а вредности које одступају од овог односа указују на присуство осиромашеног уранијума.

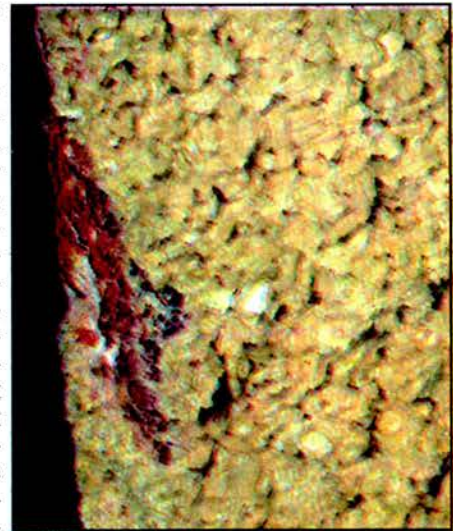
Анализом хематолошких параметара леукоцитне формуле нађена је само блага лимфоцитоза (0,37), нормално 0,21 до 0,35, док су просечне вредности осталих параметара у границама референтних вредности.

Анализом генетичког материјала у лимфоцитима периферне крви у 6 (20,7 одсто) испитаника нађена је повећана учесталост хромозомских аномалија, а констатоване су специфичне промене типа дицентрика, ринг хромозома и ацентричних фрагмената. Десет (34,5 одсто) испитаника имало је неспецифичне промене, а налаз се сматра толерантним с обзиром да су такве промене честе и у људи који нису изложени никаквом радиоактивном материјалу и сматрају се репарабилним аберацијама. Запажен је смањен митотски индекс у 6 (20,7 одсто) испитаника.

С обзиром да је уранијум изузетно токсичан метал, са посебним афинитетом за бубрежно ткиво, самим тим је нефротоксичан. Из тих разлога анализирани су специфични маркери поремећаја бубрежних функција и то бета-2 микроглобулин, као маркер оштећења гломеруларне функције, и ензим Н-ацетил-бета-Д-глукозаминидаза (НАГ), као маркер оштећења тубуларне функције. Резултати бета-2 микроглобулина, мање од 0,04 мг/Л, нису показали оштећење базалне мембране гломерула, а резултати НАГ-а указу-

ју на оштећење тубуларног епитела.

На основу анализираних података може се закључити да је на наведеном локалитету животна средина дуготрајно контаминирана осиромашеним уранијумом, да је утврђена и интерна контаминација становништва њиме и да су специфичним маркерима ефекта утврђене и ране последице код људи. Због тога је неопходно наставити покренуту деконтаминацију истраживаног подручја и континуирано пратити степен загађености животне средине и здравствено стање целокупног становништва.

Деконтаминација прекинута

Истраживања домаћих и међународних експерата су потврдила да је НАТО 1999. године користио муницију са осиромашеним уранијумом на простору СР Југославије, јужно од 44. паралеле.

Иако је НАТО потврдио коришћење муниције са осиромашеним уранијумом на 112 локалитета, тачан број и прецизне микролокације још увек нису утврђени, посебно на Косову и Метохији. Према подацима НАТО, на подручју јужно од 44. паралеле испале је око 31.000 пројектила, а према проценама Војске Југославије око 50.000.

Четири локалитета на југу Србије и један локалитет на Рту Арза у Црној Гори су ограђени, чиме је спречен приступ контаминираним земљишту.

Локалитети на Косову и Метохији нису прецизно утврђени ни ограђени, тако да није онемогућена употреба контаминираним земљишта за разне намене.

Припадници надлежних институција СР Југославије још су за време НАТО бомбардовања уклањали уочљиве неексплодираних пенетраторе (муниција) или њихове делове и на тај начин вршили делимичну деконтаминацију земљишта.

Потпунија деконтаминација локалитета Рта Арза у Црној Гори започета је 2001. године, али је због недостатка средстава привремено обустављена.

Деконтаминација контаминираним локалитета Братоселце је започета 2002. године, али је због метеоролошких услова, у једном моменту, и недостатка средстава привремено прекинута.

Искуства стечена у деконтаминацији локалитета Рта Арза и Братоселце указују да је деконтаминација земљишта осиромашеним уранијумом у великој мери још увек могућа, уколико су обезбеђена потребна средства.

Кретање честица насталих експлозијом муниције са осиромашеним уранијумом у животной средини је тешко контролисати или спречити што онемогућава потпуну деконтаминацију угрожених локалитета.

Имајући у виду да је век полураспада осиромашеног уранијума и уранијумових оксида јако дуг (скоро вечан), може се констатовати да се ради о трајном честичном радиоактивном и хемијском загађењу које се не може природно неутралисати.

Праћење угрожености животне средине (ваздух, вода, земљиште, биљни и животињски свет) хемијским и радиоактивним дејством осиромашеног уранијума до сада је обављано несистематски и од случаја до случаја.

Праћење угрожености здравља ризичних група становништва такође је обављано од случаја до случаја, углавном због недовољног издвајања средстава за ове намене.

Уношење осиромашеног уранијума у ланац исхране недовољно је истражено, али се може претпоставити да постоје реалне опасности са непредвидивим последицама по животну средину и људско здравље.

Неопходна помоћ државе и међународних институција

Имајући у виду расположиве податке о угрожености животне средине у подручјима у којима је НАТО користи муницију са осиромашеним уранијумом, потребно је хитно предузети следеће мере:

- изолација свих контаминираних подручја;
- израда програма за хитно оспособљавање система и постројења у функцији заштите животне средине;
- обезбедити потпуне податке о рејонима по којима је НАТО дејствовао муницијом са осиромашеним уранијумом – српским екипама стручњака морају се придружити међународне екипе у истраживању стања. Србија би требало да захтева да стручњаци неутралних земаља, које су имале искуство са радиоактивном контаминацијом (Украјина, Јапан, Индија, Руска Федерација), чине састав међународних експертских екипа;
- израдити програм и хитно приступити санирању последица контаминације терена осиромашеним уранијумом;
- успоставити мониторинг животне средине у зони утицаја бомбардованих локалитета који су означени као најугроженији;
- израдити пројекат за стално праћење, истраживања и утврђивање дугорочних последица бомбардовања по животну средину и здравље људи на најугроженијим деловима територије Србије;
- настали проблем, услед употребе муниције са осиромашеним уранијумом према међународним прописима у овој области, може се квалификовати као ратни злочин, те је неопходно да буде обрађен и са тог аспекта;

– израда ретроградне студије о ширењу честица радиоактивног уранијума са примарне локације на нове терене, а прорачунато на основу тадашњих атмосферских прилика које су остале забележене и других показатеља и установљивање њиховог даљег кретања (кроз воде, земљиште, храну и сл.) и дејства итд;

– да би се обезбедио систематски увид у здравствено стање ризичних група, треба израдити проспективне студије за праћење параметара утицаја на здравље, регистар за рак, организовати одговарајућа хематолошка и имунолошка испитивања, неуролошка и психолошка испитивања и обављати ултразвучне прегледе лимфних жлезда и слезине;

– код најугроженијих лица осиромашеним уранијумом потребно је спречити или одложити појаву болести, скратити време клиничких манифестација болести и убрзати постављање тачне дијагнозе болести, а код оболелих предузети адекватан медицински третман и продужити преживљавање;

– посебну пажњу треба посветити спречавању генетских аномалија код потомства адекватном заштитом деце и трудница и пренаталном дијагностиком;

– да би се разрешиле дилеме о последицама коришћења муниције са осиромашеним уранијумом на животну средину, а посебно на биљни и животињски свет, као и здравље људи, потребно је обавити одговарајућа експериментална испитивања на животињама;

– Србија има компетентне институције и експерте који могу да решавају проблеме угрожености животне средине и здравља људи у подручјима у којима је коришћена муниција са осиромашеним уранијумом, само је потребно обезбедити одговарајућа финансијска средства;

– ипак, у решавању проблема угрожености животне средине и здравља људи од осиромашеног уранијума потребна је помоћ и међународних институција и организација, јер је Србија једина земља у Европи којој је овај проблем наметнут.

(аутор је токсиколог, начелник Института за медицину рада и радиолошку заштиту „Др Драгомир Карајовић“, написао је више од 200 стручних и научних радова из области токсикологије)

На бранику отаџбине

Исповест жртава секти (2)

Трансцендентална медитација — велико зло!

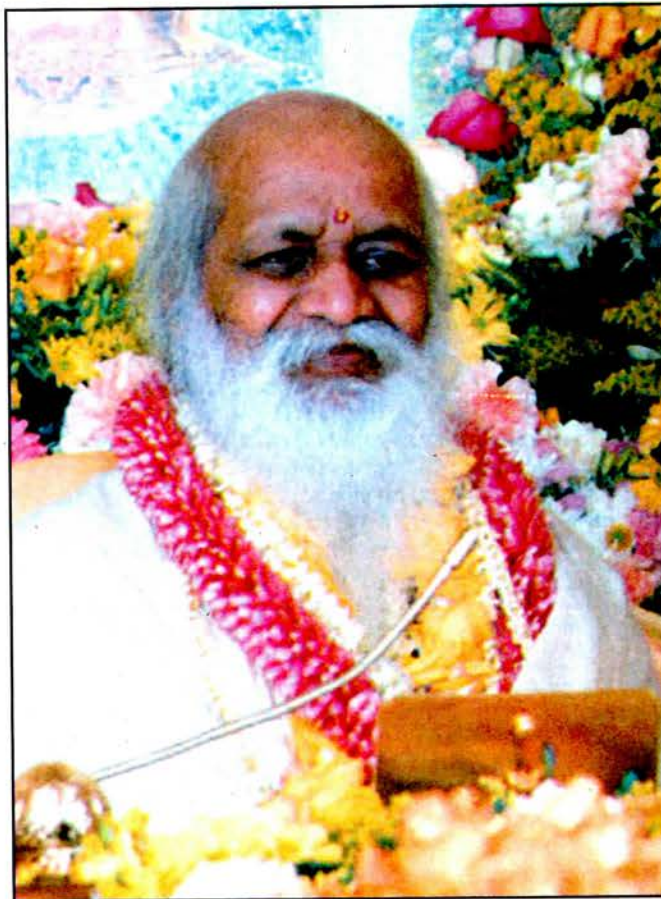
Пише: Слађан Мијаљевић

Трансцендентална медитација (ТМ), присутна на нашим просторима неких тридесетак година, не много позната нашем просечном грађанину, је, у суштини, велико зло, које нарушава духовно, телесно и физичко здравље човека. Ово би могла бити блага најава деловања псеудоиндуистичког „учења“, које и код нас све више шири корење, и веома штетно утиче на психичко, али и физичко здравље наших суграђана који су се дали преварити. Зашто тако мислимо, покушаћемо да објаснимо на основу неких чињеница, а и аутентичних сведочења жртава ове веома перфидне и опасне секте.

Оснивач ове далекоисточне (хиндуистичке) секте је Махариши Махеш Јоги, који је после монашења постао гуру, а затим оснивач секте и чак и Универзитета (наравно, у Америци), и сам је завршио Факултет за нуклеарну физику. Касније је добио неколико почасних титула доктора, углавном од својих „научничких“ истومیшљеника и од „својих“ факултета.

Позната је чињеница да је ЦИА (Централна обавештајна служба САД), Махаришија и Ото Шри Радниша директно подржавала у ширењу њиховог учења по САД („Империја зла - прљава Америка“), а касније и по целом свету, истовремено користећи њихове психоманипулативне методе за свој „обавештајни“ рад против сопственог народа. Светски позната музичка група „Битлси“, такође је, уз свесрдну помоћ (боље рећи, класичном психоманипулацијом) ЦИА, колективно постала верник ТМ, и тим приступањем, придобила милионе нових верника за ову секту. Касније, после неколико година, „Битлси“ су напустили Махаришија, рекавши за њега да је „један матори преварант“ („Изиравање космичког поверења“, аутор Џон Ален, један од учитеља учитеља ТМ-а), а само Џорџ Харисон је остао поборник учења псеудоиндуистичких секти, и после смрти, пре неку годину, оставио је организацијама које се баве ширењем хиндуистичке религије на Западу, 70 одсто своје имовине (око 70.000.000 \$). Податак да је спаљен, а његов pepeo је расут по Гангу (њиховој светој реци), говори колико је он био изманипулисан и преварен. На нашим географским просторима није забележен случај толико велике донације и „љубави“ према ТМ-у, али има на десетине жртава ове секте, који су на сву срећу изашли из ње, а који су имали снаге и храбрости да потраже помоћ стручних људи, и кажу по неку реч о последицама њиховог боравка у овој секти. Неки бивши припадници ТМ-а су, осим тога што су смогли снаге да напусте ову „организацију“ и потраже стручну помоћ, после тешког опоравка постали сарадници, па чак и водећи стручњаци у борби против далекоисточних психоманипулативних секти.

Просто је невероватно али истинито да ниједна државна институција није стала у заштиту жртава секти, а нарочито превентивом да други недужни и необавештени становници Србије не постану жртве тоталитарних и деструктивних организација, против којих савремене европске државе букувално воде рат. Врхунац неодговорности је доношење но-

вог Закона о црквама и верским заједницама где је владајућа већина признала све и свакога.

„Учење“ које разара човека

Млађи човек, стар око двадесет пет година (Ф. Р. – пуно име и адреса познати редакцији), бивши припадник и жртва ТМ, у својој исповести јасно каже: „Још увек сам студент више школе, при крају сам, пред дипломским. Ја сам до овог стања дошао пробајући много тога што пробају млади. Користио сам марихуану, а она уопште није безазлена као што о њој говоре неки промотери. Доста сам се информисао о разним духовним учењима. Пре ТМ-а, читао сам књиге оснивача 'Беле гностичке цркве' Живорада Михаиловића Славинског, који се иначе прогласио патријархом свих словенских земаља, а духовно име му је Михаило. Највећи утицај на мене је имала његова књига 'Практични курс гностичког окултизма'. Када сам је први пут прочитао, изгледала ми је као нека историјска књига (сазнајте нешто више о Атлантиди). Нисам био психички болестан пре уласка у ТМ, али сад јесам! У ТМ сам ушао почетком деведесетих, нисам био дуго, три, четири месеца, два-три месеца после иницијације. Затим сам неко време радио сам. Први негативни ефекти долазе тек 1998. године. Лекари су ми рекли

да је марихуана, коју сам неко време користио те 1998. године, била само окидач који је покренуо све оно што сам припремио и сакупио у психи, у подсвести. Затим сам поново, од 2002. до 2004. године, медитирао. Током лечења и у животу, упознао сам много људи који су били у ТМ-у, који кажу: 'Да, оболео сам од тога и тога'. Сви људи, да ли је могуће да нико не води озбиљније рачуна о том проблему, да се то забрани? Чак и мој учитељ у ТМ-у је болестан човек, он је јако болестан човек! Сви људи које сам упознао, а имају везе са трансценденталном медитацијом, нису нормални. Има их који на први поглед изгледају нормални, али кад уђеш дубље у причу са њима, констатујеш да нема нормалних.

Скоро осам година се лечим, имам свог психијатра. Пијем лекове сваки дан. Сваки дан пијем 'литијум', три пута дневно, и не смем да прескочим. Али, ништа се није променило. Знам да има више фактора који утичу на моје стање, али да се вратим на то зашто сам заправо дошао по савет и помоћ. Мени психијатар може тренутно да помогне са овом терапијом, да ублажи симптоме, али сада, док причам са вама, ја и даље осећам исте тегобе, као што је 'кидање' у грудима, неки ветар по рукама, иако знам да сам у затвореној просторији и да ветра нема. Тај 'ветар' или струјање се преноси и на леђа и на цело тело, и тај осећај је баш збуњујући, депримирајући и дезинтегришући. Поимање реалности, а и визуелна слика ми се мења, као да ми је пажња усмерена на више појава и предмета истовремено, посматрање ствари у две димензије. То је тако неугодно осећање да понекад губим осећај припадности физичком телу. Бојим се простора, бојим се људи, бојим се друштва. Имам неколико дијагноза, али седам и по година моје стање се не мења. Хвала Богу, никада нисам размишљао о самоубиству, али сам проживео пакао. Лежао сам и у душевним болницама, 2-3 месеца, због депресије. Речено ми је да ћу највероватније пити лекове до краја живота. Не могу да верујем да све те сензације и то лудило трају већ осам година и да никада неће престати".

Преваром се човек провери, преваром га уведу у другу веру. ТМ делује на основна три нивоа: на нивоу психе, на нивоу физиологије и на нивоу духовности. Симптоми које је бивши ТМ-овац описао јављају се у скоро 100 одсто описа стања осталих жртава (а то су само неки набројани и готово увек су истоветни), дешавају се на нивоу духовности, изазвани тзв. **пућари** техником, којом се током иницијације призову сви они демони који су окупљени око Шиве (Шива је највећи демон, односно највеће божанство свих јогина, њихов највећи заштитник), затим на нивоу физиологије, на-

равно у њиховом тумачењу (кршења природног закона у изобличеном представљању). Духовни криминалци, којих су ТМ-овци само део, не устежу се ни од једног облика духовног насиља у борби против хришћанства; прибегавају све више и физичком насиљу и злостављању оних који нису за њихово учење.

Енормно материјално (наравно, не духовно) богатство неких гуруа ТМ-овских школа, показује и доказује колико их је брига за духовну просвећеност својих 'следбеника' тиме што не само да им отимају душу, него их воле до последње паре (динара, евра...). Не може неко ко је толико заинтересован за благостање својих следбеника поклањати готово 100 кг злата свом полтрону, или поседовати 96 аутомобила 'ролс-ројс', палате од 50 спаваћих соба... Наш народ у својој народној пословици каже: 'Док је оваца, биће и вуне (шишпања)'!"

„Ја сам само после неколико часова разговора и уводних прича био инициран (примљен у ТМ)" – каже наш саговорник, и наставља: „Нисам могао да устанем сам док ми гуру није нешто шапнуо на уво, не сећам се шта. Ни након ових 7-8 година од напуштања ТМ и од почетка лечења код психијатра, сматрају да сам само 'изашао' из стања психозе, а ја се питам зашто се не осећам боље. Још увек осећам свакојак тегобе, растројеност. Не осећам понекад руке, тело. Недавно сам посетио манастир у Сланцима 'Св. Стефан', био сам два-три дана и прекинуо сам са узимањем 'литијума', мада нисам знао да не смем нагло да прекинем терапију. За време вечере, одједном сам се 'изгубио', лице је почело да се неконтролисано грчи и изобличује, што је вероватно била последица неузимања прописаних лекова. Извели су ме напоље, на ваздух, а ја свестан, све видим, ипак видим себе као духа, као да сам ван тела, као да то нисам ја. Тај осећај никад нећу заборавити, иако су ми се дешавале сличне ствари. Тада сам помислио да сам дух, а после тога моје стање је почело да се смирује".

Не бисмо могли да наведемо шта су овом младом човеку саветовали и рекли у манастиру, али знамо да му је у сваком случају данас много боље. У нашем саветовалишту је добио практичне савете и знамо да се данас много лакше сналази са дугогодишњим проблемом.

Као закључак, а и опомену онима који буду читали овај текст, рећи ћемо ово: „Немојте експериментисати са непознатим, страним и недореченим учењима, нарочито религијске садржине, јер се може десити да вам експерименти експлодирају право у лице!"

Америка против себе и света (4)

- Редакција „Велике Србије” објављује најзанимљивије делове из недавно објављене књиџе „Америка против себе и света” Момчила Пудара, познатог српског новинара. Реч је о теорији „свејског међународног поретка” који је лансирао председник Буш старији, а у међународним односима арогантно сироводи Буш млађи (уз претходника Клинтона). То представља огледало савременог американизма. Важно је и ауторово указивање на заоштрене односе са делом исламског света после најада на Њујорк
- Шансу за „ново доба” Пудар види у неслози „два Запада”, америчког и европског, која истој као могућности излаза из стања које назива „планетарна неизвесност”

Приредио: Душан Радовановић

Свађа у породици

Сада је јасно да на обалама Атлантика постоје две визије стварности нашег света: америчка и европска. Разумљиво је, онда, да се нуде два западна модела светског поретка. То стање је могуће пошто се свет више не дели идеолошки, друштвено и систематски на Исток и на Запад. Израњају два западна света, по много чему ривалска упркос томе што имају исти историјски и друштвено-економски извор. Сви данас знамо врхунску истину: свет се враћа у сучељавање водећих држава окошталог капитализма – „Запад против Запада”. У истину није реч о класичном сукобу западних империја, већ о упорном обликовању двеју цивилизација, као природан плод времена.

Вековима су се сукобљавале европске велесиле. Сукоб је увек био трагична ратна авантура. Исход сукоба је одлучивао колико о судбини Европе, толико и о судбини света. Данас је ситуација охрабрујућа: први пут се не најављује сукоб водећих држава Европе. Али, дешава се неочекивано: сукоб интереса Америке и Европе у капиталистичком издању. Додуше, не целе Европе, већ „старе Европе” са савезницима, међу којима нису, као што се зна, Британија, Холандија и остале земље са проамеричким владама, рецимо Пољска или Чешка. Сукоб је за водећу мисију у обликовању новог света, његове културе, социјалног модела, политике...

Данас је могуће рећи да „стара Европа” не жели да следи Америку. Она стрпљиво ствара нову стварност. Три су основна циља Европе: мир, развој и солидарност, али удружени у разнородности народа. Филозофи говоре о „хероизму разума” против „мржње светлости духа”. Европа би хтела да буде модел „капитализма хуманог лица”, као што се говорило о „хуманом социјализму”, приликом сукоба у болшевичкој породици. То је „држава благостања” у којој је квалитет живота испред себичног гомилања богатства, а трајни заједнички развој је важнији од материјализма без закона.

Америка приговара таквој Европи да је антитржишна, да има суперзаштићеног радника, да не признаје одлучујућу мисију силе, да трпи бирократизам немоћне државе итд... На све приговоре Старе Даме таласи с друге стране Атлантика доносе оштар одговор: ако је Америка против Европе, то против се налази у Европи. У основи, реч је о два модела националног бића: у САД појединци граде државу, у Европи нација гради државу; у САД држава гради демократију, у Европи је народ извор демократије; у САД се гради држава капитала, у Европи се жели држава „социјалног благостања”.

На тим битним разликама ничу сада две све чистије цивилизације. Непроменљива је истина, дотле, да амерички и европски табори припадају капитализму, истом друштвеном реду, истом систему власти, али нису исто, упркос њихо-

вом основном заједништву. Може се парафразирати источњачка мудрост: једна Кина, два система. Зато су Америка и Европа један систем, а два табора различитих интереса. То је камен-темељац у односима двају водећих језгара модерног капитализма. Наглашена пукотина у цивилизацији глобалног капитала не искључују кључну истину: ирачка криза је била узрок, а не повод разлика које су усковитлале идеолошке и политичке страсти у атлантској породици. Ипак, не сме се сметнути с ума да сви облици капитализма почивају на истим темељима: тржишној привреди, закону јачега, профиту...

А кључна истина не сме, упркос свему, да нас направи слепим да не видимо да се рашиљају капиталистички систем. Никада у историји Европа није била мирнодопски спокојнија и без ратних сукоба водећих сила. На хоризонтима Европе не види се узрок континенталног рата, што улива наду да ће бити решени преостали међудржавни проблеми, на пример, питање државних граница или етничких мањина, а што је узрок за оружане сукобе неких „племена”, посебно на проклетом Балкану, како је говорио Франсоа Митеран.

Распад истрошеног хладноратовског реда, омогућен нестанком СССР-а, сада изазива свађалачко стање у атлантској породици. Узрок је разграната енергија САД да очувају привилегован положај у Европи, њима нужен за доминацију суперсиле на просторима планете. Стога интереси САД, међу којима су главни стратешки интереси, нису обавезно истоветни са интересима Европе, која израста у савремено издање удруживања суверених народа. У жижи тог судара је дилема: свет ће бити унилатералан, дакле, амерички, или мултиполаран, заснован на вољи свих делова човечанства.

Заповеднички поглед Кондолизе Рајс

Амерички „јастребови“ истичу, претећи чак, да се не види крај планетарној хегемонији САД, јер она још јача и још се шири. Амерички систем следи древну стратегију Рима или Катарине Велике, која је рекла: „Ја немам друго средство за одбрану својих граница, осим да их стално проширујем“. Бушове САД следе руску императорку. Самим тим, неизбежна је милитаризација међународних односа.

Рат није политика

Европа се није одрекла оружја, али њен циљ није да разорном силом постиже неоколонијалистичке интересе. Зато се Европа удаљава од империјалне Америке, тврди се у редовима америчких геополитичара, рецимо, Чарлса Купчана који каже: „Европа ће се издићи неизбежно у главног конкурента Америке“. Он најављује да САД и ЕУ неће успети да спрече „међусобно продубљивање провалије“, да би изложио црне идеје, свакако у сфери маште: „Ако САД и ЕУ не успеју, упркос свему, да се припреме после Рах америсана, онда ће оне узроковати да сукоб цивилизација који долази, не буде између Запада и осталог света, већ између подељеног Запада, њега самог“.

Разлаз између Америке и Европе нарочито је испољен 2003. године, приликом Бушовог самовољног рата против Ирака, угрожавајући тако атлантско савезништво. Њихов светски положај је врло различит. Америка је у рату, Европа је у миру. „Стара Европа“ зна, свесна порука из историје, да рат данас није ефикасно средство спољне политике, и да изазива нестабилност и мржњу међу народима. Европа има још једну поруку историје: свет је свестан да неће бити стабилнији ако се Европа удружује против Америке, или ако Америка сумња у верност Европе. Баш у односима САД и ЕУ се крије умногоме неизвесност марша света у будућност.

Европски заговорници демократских вредности заступају политику јачања ЕУ, али не у корист американизације Европе, већ успона Европе у вредностима цивилизације Старог континента од Атлантика до Урала. Традиционалан прилаз је изражен у жељи да се Европа уједини и створи суперсилу, али не војну, која би била противтежа америчкој. Ипак, у светској арени се кристалишу све јасније, колико различите толико супарничке међународне политике – америчка и неамеричка. Америка се определила за стратегију: прво сила, а за њом демократија, док Европа сматра нужним то да је демократија на првом месту.

Робер Каган је срочио горке речи прекора суседима на другој страни Атлантика: „Деведесете године нису донеле успон Европе међу суперсиле, него разголићење њене релативне слабости“. Почетком деценије, сукоб у БиХ је открио војну неспособност Европе и њену политичку немоћ, а на крају деценије сукоб на Косову је указао на малу европску вредност у области војне технике и способности да води модеран рат... У најбољем случају, њена улога се сводила да шаље трупе за очување реда, пошто претходно САД, само сопственом снагом изврше одлучујуће војне операције и стабилизују ситуацију. Као што кажу неки у Европи: постоји подела посла између САД које „спремају вечеру“ и Европљана који после „перу судове“.

Већина европске елите не одобрава америчку силедијску ратоборност. Тако, филозофи Жак Дерида и Јирген Хабермас су оценили да отпор Европљана ратничком разметању САД побуђује „рађање истинског европског друштва и културе“. Европа је на Западу, али све мање у америчком издању Запада. Данас, бити „западњак“ значи бити – плод америчког кова. Европа сматра да доминација искључиво америчке суперсиле у иначе мултилатералном свету, није добра за међународну стабилност. Европа жели снажну Америку, она је потребна, али не као хегемонистички самовољни американизам, он је штетан. Европа не види себе као алтернативу традиционалној Америци, већ је она алтернатива ратничкој, милитаристичкој Америци.

Стање света потврђује две истине: САД су суперсила, запетљана у врлети мноштва несила; САД нису у стању да контролишу немирни свет, да постигну оно што обећавају – мир, стабилност, демократију и прогрес. Опасност је у чињеници да немоћ Америке оставља неспокојну светску заједницу. Утолико више, пошто Европа нема снагу да понуди оствариву алтернативу. Пројекат „Старе Европе“ је поштовање мултиполарности света, где места има за амерички и европски свет, за неамерички и неевропски свет. Екипа Буша млађег користи појам „субверзија“ у оцени такве структуре међународног поретка.

У Вашингтону је речено да је још Де Гол разбијао монолитност Запада, пошто је тврдоглавошћу слабо солидарност западног тора у јек хладног рата. Та тврдња је добила на снази када је Де Гол одлучио да Француска произведе атомску бомбу, да напусти војну структуру НАТО, када је отишао у званичну посету СССР-у да би заговарао и залагао се за Европу од Атлантика до Урала. У Белој кући су питали: „Да ли је Француска наш потенцијални непријатељ?“ Сву срџбу моћника у САД покушао је да прикрије председник Кенеди, када је рекао у Паризу: „Сваки народ има две отаџбине – своју земљу и Француску“.

Тумачења светских збивања често су супротна у Вашингтону и у Паризу. Када Француска заговара „европску Европу“, за САД је то антиамериканизам. За Французе, американизам и производња Буша млађег јесте „саботажа мира“ и суверенитета Европе. У САД оптужују француску левицу да је њен антиамериканизам допуна њеног антикапитализма.

Исти свет – илузија

О неслози у Атлантском савезу врло убедљиво сведочи изјава Тонија Блера у америчком Конгресу: „Европа само треба да се бори против свога антиамериканизма који је понекад присутан у њеном политичком наступу. А Америка треба да покаже да се њено партнерство засива на убеђивању, а не на командовању“.

Та оцена потврђује главну новост на Западу: да се разлилазе основни интереси и стремљења Америке и Европе. Ваљда је зато Хавијар Солана изјавио: „Ја сам се забринуо, када сам чуо први пут да се врло утицајне (америчке) личности питају, да ли распад Европе не би био у интересу САД“. О таквом интересу САД говори Кисинџер: „Подела Европе на националне државе служи интересима Америке која може устоличити своју доминацију искористићавајући европско ривалство“. Дакле, све је добро за САД што није добро за удружену Европу.

Нико, или скоро нико, више не брани тезу да су истоветни „стари свет“ и „нови свет“ Америке. Донедазни шеф кинеске дипломатије Чијен Чичен закључује да је „време да се напусте илузије да Европљани и Американци живе у истом свету“. Амерички геополитичар Чарлс Кунчан има занимљиву опску: „Историја се враћа на полазну тачку: после одвајања Британске империје, САД су се окупиле у уједињеној федерацији и изрониле као доминирајућа нација, да би изазвале помрачење великих европских сила. Сада је на Европу ред да се уздигне и одвоји од Америке која одбија да се одрекне њених првенствених привилегија“.

Томас Фридмен, уводничар „Њујорк тајмса“, није се устезао да све што се дешава у односима Америка-Европа сведе на шкрту реченицу: „Француска је непријатељ САД“. Ништа мање! Из тако ускогрудих погледа на Европу, тешко је препознати мудрост неопходну у данас узбурканој европско-америчкој стварности. У четири кључна врела државне воље САД: Белој кући, Конгресу, Стејт департемнту и Пентагону једнодушно је осуђен отпор америчкој политици, посебно изражен у „греху“ европске „тројке“ – Француске, Немачке и Русије, када су се супротставиле „превентивном ра-

ту” против Ирака. Гнев САД је испољила Кондолиза Рајс: „Русији грех заборавити, Немачку заобићи, а Француску казнити”.

Без сумње, иза званичног и јавно прокламованог савезништва Америке и Европе крију се задње мисли и намере на обема странама Атлантика. Разумљиво, Европа не сматра Америку непријатељем. Постоји замашан стратешки простор где су подударни интереси Америке и Европе. То никако не треба доводити у сумњу. Међутим, више не треба сумњати да Атлантски савез није то што је некада био: чврст темељ савезништва народа и држава Запада. Посебно добијају на важности економско-финансијски две највеће светске економске силе, које све теже налазе заједнички језик.

Врело неспоразума није, свакако, антиамериканизам „старе Европе”. Туторство у свету је престало да надире из Европе још пре целог века, када је светско туторство почело да надире из Америке. Изузев представничке демократије и тржишне привреде, које остају заједничке вредности и које нису озбиљно доведене у питање ни са једне ни са друге стране, еволуција америчког и европског друштва открива повећање провалије у њиховом поимању морала, културе и политике, чему треба додати битне разлике о рату, миру, социјалној солидарности, имиграцији или религији. У праву су они који тврде: „Објаснити Американцима стање духа Европљана задатак је такорећи безнадежан”.

СТИЖЕ СЕ ДО ЗАКЉУКА: Америка и Европа негују различите друштвене моделе и културу. Ништа не може одвратити САД да не следе дух милитаризма и „разум силе”, док вредност Европе није више моћ оружја. Ипак, не треба се заносити идеализмом Европе, што је потврдила НАТО агресија на Србију. Европа не брани искључиво светски мир, већ и те како брани своје интересе, а то су интереси земља у врху економског развоја. Свакако, Европа је капиталистичка. Али европски капитализам није истоветан америчком суперкапитализму.

САД су пример приватизације власти, приватизације државе, може се тврдити приватизације живота грађанина, што, наводно, „нема алтернативу”. У друштвеном и националном бићу Европе није могуће, упркос свему, уништити трагове животне филозофије саткане вековном умношћу плејаде неимара. Европа се не може одрећи социјалног богатства њене историје, већ на њој треба да гради будућност.

Слобода на бајонетима

Опредељење „старе Европе” не допада се Микаелу Игнатијеву, харвардском професору и аутору књиге „Кабул–Сарајево, нове границе империје”. Он је гневан: „Европа разочарава од рата у Југославији. Она је чекала четири године и 200.000 мртвих да би интересенисала. Тај скандал је извор разочарања многих америчких интелектуалаца”. Тај Канађанин, унук царског руског министра, замера и Француској: „Врло је чудно да Француска напушта веровање у универзалну ваљаност слободе управо због тога што је та слобода донесена америчким бајонетима”. По њему, Француска одмах треба да „опали пушку” на Балкану, као што је Буш „опалио” у Ираку. Трупе је требало упутити на лице места. За ратнички страствене „јастребове”, све треба разорити, булдожерима преорати и нова стабла посадити, у духу речи председника Џеферсона: „Стабло слободе треба да буде заливано крвљу тиранина”. Ваљда, зато, Игнатијев изусти: „Када се види, то што сам ја видео, да су ти примитивни народи (Босна, Косово, Авганистан) сувише поремећени ратом да би обавили своје право самоопредељење, уверен сам да стране трупе треба дугорочно тамо да остану”.

Ако не постоји данас један Запад, видљиво је да не постоји ни јединствена Европа. Постоје два табора на тлу Европе – европска Европа и америчка Европа. Зато је Стари Кон-

тинет попреште замашног стратешког сукоба. Додуше, не у репризи хладноратовског сукоба двају колоса – САД и СССР. На бојишту више нема европских империја. Сада се Европа буди без царевина. Али, САД стратешки контролише замашне европске просторе уз издашну подршку Енглеске и Холандије, Чешке и Пољске, Италије и Данске... Шефови тог шароликог мозаика су потписали заједничко писмо против „старе Европе” због њеног одбијања да следи САД у ирачкој авантури.

САД је неопходна, без сумње, „пета колона” американизма у Европи, у којој прворазредну улогу има Велика Британија. Савез Британије са Америком није ништа друго до продужење комонвелтске империје, сада срасле са целом англосаксонском империјом. Значи, свет се мења али англо-америчка доминација остаје: јуче под снагом колонијалне Британије, данас под вођством неколонијалне Америке. Тони Блер је блистав заговорник северноатлантског савезништва, па се ставио на чело „америчке Европе”. Блер устаје одлучно против тога да Европа буде самосталан и суверен савез на стратешкој шаховници света. По његовом мишљењу таква би Европа била неизбежно антиамеричка, она би разбила неопходно јединство Запада у данас и те како опасном свету, свету пуном ризика. За њега је неизбежан нераскидив савез Америка–Европа. То је, свакако, „осовина Добра”, нужна да човечанство буде очишћено од диктатура, тероризма верског фанатизма.

У Вашингтону се признаје да траје врло озбиљна неслога између САД и Европе. „Та неслога прети нашој солидарности у време када је јединство неопходно. Пораст антиамеричких осећања у Европи је оправдан узрок за забринутост”, јер се тако „саплиће или угрожава америчка способност да брани и шири своје вредности и интересе”. Та оцена је утврђена у „заједничкој декларацији” америчких демократа и републиканца. „Ми смо ушли у одлучујући период историје у односима Америке са Европом”, због чега, „никакав раздор не треба да доведе до раскида узајамних односа које треба да одржимо” каже се у документу. „Није тежња да САД постану члан Европске уније, већ да се успостави пракса удруживања, дијалога и партнерства пре усвајања свих одлука”.

Када се тако прецизирају међусобни односи, онда је потпуно уочљиво да САД хоће да појачају „тежину” водеће силе у Европи, која мора још чврстије да срасте са НАТО, прихвати америчку силу као одлучујуће мерило партнерских вредности, укључујући сада већ значајно присуство у механизму и одлукама ЕУ. Дакле, темељ је НАТО, а доградња ЕУ, Америка је челник, Европа верни следбеник. Све у свему, САД виде излаз из атлантске кризе у потврди и јачању њихове владајуће планетарне мисије. Стога им је потребна Европа у којој америчка „пета колона” са Блером на челу држи дизгине тројанског коња.

Американцима се упрошћује срж европске идеје: „Крајем четрдесетих година прошлог века, очеви оснивача Европе замислили су стварање уније међу Европљанима. Тај пројекат је црпео идеале тежње из поука историје, у жељи да никада више не буде могућ рат међу европским земљама. Сада, када су Европљани окупиле своје снаге у ЕУ и створили јединствено тржиште и јединствену монету, постоји свестрана сагласност да тај процес интеграције још напредује. Иако је свака европска земља посебна и поносна да то буде, чланице ЕУ имају заједничке интересе, вредности и начин живота. Европска конвенција је израз наше воље да идемо даље тим путем: она има задатак да утврди улогу Европе у 21. веку и да створи реалну политичку заједницу. То је подухват прворазредног значаја и ми смо уверени у успех, нарочито што се тиче утврђивања међународне улоге Европе, чији је циљ праведан и уравнотежен светски поредак”.

Великохрватска окупација југословенског Јадрана (1)

Пише: др Никола Жутић

„Поклонствена депутација“ избјеглих крајишких Срба, током прославе православних божићних благодана љета Господњег 2007. године, била је први пут у званичној посјети код врховника Републике Хрватске – председника Стјепана Месића и премијера Иве Санадера. У првом плану посјете „крајишке депутације“ било је рјешавање врло скромних захтјева везаних за проблем повраћаја отетих станова „хрватским Србима“. Пред запањеном делегацијом крајишких Срба премијер Санадер је, на њихова оправдана потраживања, и то у свечарској атмосфери пријема у Загребу, „гордијевски ријешило“ њихов проблем, те им лаконски одговорио да је проблем српских станова ријешила хрватска држава и да до даљњег остаје status quo. Ултимативним тоном Санадер је дословно изјавио слиједеће: „Питање и проблем станарских права и станарског збрињавања је ријешено. Нећемо га отварати, без обзира на то што тко о томе мислио. Оно је ријешено на најбољи могући начин“. (Кајжавци Загорци би рекли: „Јанкец у Загреб, Јанкец из Загреба“, без обављеног посла).

Избјегли Срби и њихове организације никако не могу бити задовољни таквим рјешењем, пошто су им станови, на које су имали легитимно станарско право, одузети само зато што су избјегли из ратног вихора, и тиме су дискриминисани, пошто се хрватска држава није на тај начин понашала и према избјеглицима хрватске националности. С друге стране, српска држава ниједан стан није незаконито одузела малобројним Хрватима у Србији. У спорадичним случајевима упадања очајних српских избјеглица у празне „хрватске станове“ у Србији, тзв. демократска јавност („Жене у црном“ или разни центри за „деконтаминацију“) би општом халабуком и медијском кампањом брзо избацивала несретнике из таквих станова.

Основни проблем српског народа и српске политике у захтјевима према „лукавим латинима“ је тај што увијек наступају са минималистичким захтјевима, па на крају не добију ништа. Није се ништа научило из стратегије хрватске политике кроз прохујали 20. вијек, која је увијек наступала са ултра-максималистичким захтјевима, па је увијек добијала више него што је и очекивала. Изгледа да се српска државна политика, али и саме поједине крајишке организације и крајишки Срби, помирила са садашњим незавидним положајем, положајем остракованог (прогоњеног) народа, народа без своје територије и било каквих националних и вјерских права у њиховој прапостојбини, која данас носи име Хрватска. Осим Српске радикалне странке, нико други не помиње враћање стања у садашњој „Држави злочина“ у вријеме изгласавања легитимног народног плебисцита о успостављању Републике Српске Крајине, о враћању статуса политичког народа Србима и брисања понижавајуће позиције националне мањине. Нема ни назнака да ће српска држава кренути са некаквим максималистичким захтјевима према Републици Хрватској.

Са гледишта међународног права, насилно успостављено државноправно стање у Републици Хрватској је у потпу-

ности нелегитимно: рат је завршен злочиначком окупацијом Републике Српске Крајине (државе под заштитом УН-а), без одржавања неопходне мировне конференције која би обезбиједила минимум права западних Срба. „Времените силе“ су једноставно одредиле да се озакони стање успостављено агресијом над српским народом. Умјесто мировне конференције, љубимица Запада (првенствено САД), Хрватска, за своје злочине убијања и протјеривања Срба награђена је међународном легализацијом силом успостављене Велике Хрватске на историјској српској земљи. Наиме, политика силе, уз благослов тзв. западних демократија, омогућила је да „Држава Хрватства“ окупира српске земље, али и југославенско море и отоке, који у историји никада нису били хрватски.

Источна обала Јадрана, са отоцима, превише је атрактивна да би дуже вријеме била у посједу одређене државе. Кроз историју су се мијењали господари: од грчких колонизатора, римских освајача, успостављања бизантских територија (тема); о господство над Јадраном вијековима су се гложили Млетачка република (Венеција) и „апостолска“ Аустрија. У другој половини 19. вијека и Угарска је полагала право на ријечко приморје успостављањем тзв. Ријечке државице. Од 1918. године па до грађанских ратова из деведесетих година 20. вијека, источна половина Јадранског мора била је у посједу Југославије.

Вољом глобалних колонизатора, унутрашње административне границе Југославије једноставно су проглашене државним. Тиме је и море, уз ненормално (за једну државу) уски континентални појас Хрватске, од Превлаке на југу до сјевера Истре, једнострано проглашено хрватским морем. Али и осим таквог накарадног државног изгледа (морски појас је далеко шири од копненог појаса у далматинском ди-

јелу) хрватска морска мегаломанија се не смирује. Наиме, хрватским политичарима није довољно што им је држава, вољом међународних фактора (читај: САД), присвојила готово цијелу обалу Јадрана, већ траже да Хрватска једнострано прогласи свој заштићени морски појас, како би сами у потпуности експлоатисали морско и исподморско благо и на тај начин спријечили да италијански и други рибари „пљачкају” тобожњу хрватску риболовну зону. Просто је смијешан бијес хрватских „праваша”, прије свих њиховог челника Тончија Тадића, због свих тобожњих неправди које се стално чине „ојађеном” и „мученичком” хрватском нареду.

Ипак, тзв. хрватска обала је и поред свега све мање хрватска, пошто међународни профитери бјесомучно откупљују и приватизују јадранску обалу. Слична ситуација је и са тзв. црногорском обалом коју, колико чујем, све више откупљују профитери разних националности. Скандалозно је што садашња српска држава пасивно и незаинтересовано само посматра новонасталу ситуацију. Она се једноставно чак и не пита да ли Србија има право на Јадранско море. Али је зато српска држава крајем деведесетих година великодушно и без већег отпора пристала да се новим државама бивше Југославије раздијели „југославенско злато”, које је тековина Краљевине Србије и да се експлоатишу борски и мајданпешки рудници (који су данас само јалова, безвриједна рудишта са упропаштеном еко-зоном и упропаштеним становништвом). По истом принципу требало је да српска држава (од 1992. године до данас) постави питање провођења сукцесије југославенског дијела Јадрана. У новонасталој ситуацији, послје стицања независности Црне Горе (опет вољом западних либерално-демократских држава), Србија мора поставити питање свога изласка на Јадранско море. Србија мора добити одређени дио јадранске обале и отока, и велико доларско обештећење за губитак великих територијалних и имовинских вриједности.

О неправедном великохрватском присвајању југославенског Јадрана проговорио је у љето 2003. године посланик у Скупштини Републике Словеније и предсједник Словеначке националне странке Змаго Јелинчић. Наиме, он је 24. августа 2003. године у интервјуу за лист „Дан” изјавио да Хрватска мора вратити Превлаку Црној Гори, којој такође дугује значајне територије”. Према Јелинчићевој изјави, Конавли припадају Србији, која је требало да их контролише преко коридора од Србије преко Републике Српске до мора. Змаго Јелинчић је даље изјавио да Хрватској треба одузети и предати Италији Истру и Задар, док Србија и Црна Гора, као побједнице над фашизмом, треба да добију оно што им припада, јер је „Хрватска у свим досадашњим ратовима профитирала” итд.

Овакве Јелинчићеве захтјеве Бранко Никач у подгоричком листу „Публика” (28. август 2003) назвао је сулудим и притом га прозвао „окорјелим фашистом”. Никач је Јелинчића назвао ратнохушкачким вампиром и великосрпским трабантом и плаћеником, па је притом потезао своје великохрватске „историјске” аргументе и наводио да су све те територије повијесно хрватске, јер је „Хрватска још прије половине 9. стољећа била посебна држава, са својим границама, својим народом, својим архонтима (кнежевима) и својим градовима”. Просто невјероватне митолошке хипотезе и конструкције представника црногорског „Црвеног хрватства”! Новинар Никач оптужује чак и краља Александра који је, у ствари, најзаслужнији што је источна обала Јадранског мора спашена од италијанске окупације која би услиједила реализацијом Лондонског уговора из 1915. године. Он оптужује краља Александра да је Истру и Задар предао

Италији заједно са Кварнером, Сушаком и Кварнерским отоцима, како би Италија „истјерала црногорску избјегличку војску”. Међутим, данашња Република Хрватска мора бити захвална краљу Александру који се, испред побједничке Србије, свим снагама залагао да се западна југославенска граница што више приближи Трсту.

Због провођења сукцесије југославенског дијела Јадранског мора Словеначка национална странка, на челу са Змагом Јелинчићем, организовала је 20. септембра 2003. године међународну конференцију. У вријеме припрема конференције Јелинчић је изјавио да и Србија треба да има излаз на отворено море, јер је таква солуција предвиђена Дејтоном. Он се није зауставио само на сукцесији Јадрана, већ је захтијевао да Хрватска, пошто је поражена у Другом свјетском рату, исплати ратну одштету југославенским народима, првенствено Србима: „Хрватска није дала свој дио дуговања за ратну штету, иако је ратовала на страни Њемачке и Италије” („Глас јавности”, 3. септембар 2003). У то вријеме Јелинчић је истицао да је Италија на име ратне одштете Југославији дала Истру, Задар и острва.

Љубљанско „Дело” је писало да Словенија покушава да придобије Србију и Црну Гору у рјешавању спорних „јадранских питања”. У Београду је, међутим, наишла на „неопређен став” у вези са хрватском најавом за проглашење искључиво своје економске зоне у Јадранском мору. Рјешавање тог питања, према писању словеначког листа, великодушно је препуштено Подгорици. С друге стране, Словенци су преко министра иностраних послова Димитрија Рупела

покушали да придобију државу Србију и Црну Гору да се заједнички боре, „у духу савремених правила у међународним и међусусједским односима, који не признају једнострано намећање одлука на штету другог“.

Тадашња српска „демократска власт“ је свој „неопредељен став“ према агресивном хрватском проглашењу искључиво хрватске економске зоне на Јадрану објаснила тиме да „проблем познаје само из јавних гласила, али не и службеним путем“. Поводом такве изјаве љубљанско „Дело“ је оцијенило да Београд Подгорици „препушта море, привређивање на њему и све остало што припада приобалној држави“. Лист је даље додао да је добро што прва посјета словеначког министра Димитрија Рупела није почела и завршила у Београду, већ у Подгорици. „Дело“ је позитивно оцијенивало изјаву српско-црногорског министра иностраних послова Свилановића у вези са хрватским захтјевима и препуштањем иницијативе Подгорици. „Дело“ је даље писало да српска политика и њена дипломатија, „упркос страшним посљедицама које је изазвала Милошевићева политика“, и даље показује ону специфичност коју је примјетио још Стане Кавчић („у своје време анатемисани словеначки политичар“), када је Србе сматрао „најопрезнијим и најразборитијим од свих других народа у бившој Југославији“. Ја бих додао најнаивнијим и најпростодушнијим народом у односу на подмуклу политику околних пигмејских народа који од својих мегаломанских захтјева нису никако одступали.

Конференција о сукцесији југославенског дијела Јадрана ипак је одржана 20. септембра 2003. године у Београду, али без било какве логистичке подршке српске државе, коју је у то вријеме водила Демократска странка. Учесници конференције дјеловали су као мала завјереничка група и реметилачки фактор политике „мирног“ и „праведног“ рјешавања спорних граничних питања између бивших југославених република.

У писму учесницима конференције, њен организатор Змаго Јелинчић је истакао да се посланичка група Словеначке националне странке у скупштини Републике Словеније залаже за стриктно поштивање националних интереса словенске државе и њезиних држављана, „јер су национални интереси Словеније, а и неких других држава насталих на подручју бивше Југославије, ускраћивани и поништавани“. Јелинчић се питао како је могуће да је Хрватска добила цјелокупно Јадранско море, које никад није било њезино, већ је било заједничка својина Социјалистичке Федеративне Републике Југославије. Због тога је тражио да се свим државама, насталим на подручју бивше СФРЈ, омогући директан излаз на отворено море. Циљ конференције о сукцесији Јад-

ранског мора био је да отвори, а затим и да осветли сва нагомилана питања, поготово због успјешних прикривања историјских чињеница од међународних и хрватских „чимбеника“.

Јелинчић је у писму нарочито подвукао да је Јадранско море послјије Другог свјетског рата поново добила Југославија (а не Хрватска), да је Хрватска на страни нацифашистичких сила изгубила Други свјетски рат, да се гранична питања морају договарати путем мировних споразума и друго. За учешће на конференцији позиве су добили проф. др Смирља Аврамов, проф. др Коста Чавошки, проф. др Чедомир Попов, проф. др Гавро Перацић, проф. др Мирко Зуровац, др Веселин Ђуретић, проф. др Миролуб Јевтић, проф. др Часлав Оцић, Предраг Драгић Кијук, др Никола Жутић и други. Већина набројаних је и учествовала на конференцији.

Конференцију су пратили новинари и медији из Словеније, Републике Српске и у мањој мјери из Републике Србије. Дакле, већег медијског одјека у Србији није било, па су резултати конференције брзо пали у заборав. У српској јавности су се могли углавном чути омаловажавајући коментари, са закључком да су идеје конференције сулуде и неоствариве.

У слиједећем наставку: Српски историјски аргументи

Српске електронске новине „Истина” су
31. децембра 2006. године у броју 90 објавиле текст новинара Грега Шиманског
о улози Ватикана у геноциду над Србима, Јеврејима и Ромима

Шта се дешавало у логору смрти Јасеновац

- Папа оправдава убијање
- Ужасна сведочења о убијању и мучењима

Приликом недавног саслушања у судском поступку Alperin vs Ватиканска банка, лични адвокат папе Бенедикта је признао да је Ватикан био умешан у геноцид који је починила Хрватска за време Другог светског рата, када је убијено више од 500.000 Срба и Јевреја.

Адвокат Џонатан Леви покушава да судским путем натера Ватикан да плати одштету жртвама геноцида. Тврди да је Ватикан са Нацистичком партијом учествовао у том страшном злочину и оптужује Ватиканску банку за послератно прање новца и профитирања од геноцида.

Запрепашћујуће је да све медијске куће, углавном, ћуте о овом судском поступку који се одвија у Савезном суду у Сан Франциску. Још је страшније да је папин адвокат имао храбрости да у свом новембарском наступу пред судом тврди да је Ватикан имао право да учествује у масовним убијањима, јер је то „дозвољавао међународни закон”.

Да би ствар била јаснија, јеретик према Канонском закону је особа која није одана папи или не следи црквена учења, што у очима црквених званичника оправдава убијање невиних људи, као што је био случај са Србима и Јеврејима за време Другог светског рата.

„Исти Канонски закон важи и данас”, каже писац књиге „Ватинске убице” Ерик Јон Фелпс. „Ватикан оправдава убиства тиме што се ставља изнад закона и користи постојећи Закон о инквизицији како би уништио све оне за које сматра да су неверници (јеретници) и који не указују потпуну оданост и послушност папи”.

Иако није део тужбе, видео-запис који се недавно појавио у јавности повезује Ватикан и нацисте са ужасима који су се догађали у логору смрти званом Јасеновац.

Ево шта аутори тог филма кажу шта се дешавало у Јасеновцу, иначе добро чуваној тајни на Западу.

„Запад никад није признао да се у логору смрти Јасеновцу спроводила невиђена свирепост над Србима, Јеврејима и Ромима, иако се логор није налазио иза 'гвоздене завесе'. Разлог за то је била жеља комунистичког председника Тита (Хрвата пореклом) да наметне идеологију 'братства и јединства' у бившој Југославији, а други разлог је био што Запад није био довољно обавештен о жртвама Српског народа у борби против фашизма, укључујући и борбу против најсвириплијих усташа (хрватских нациста), једине Хитлерове маршонетске државе, која је спроводила исте расистичке законне против Јевреја, Рома и Срба, као што је то чинила нацистичка Немачка”.

Ако погледате овај образовни документарни филм, сазнаћете коју је улогу Ватикан играо у геноциду. Грађани света дугују то убијеним жртвама чији је број 700.000.

Ево интернет странице на којој можете да видите филм:
<http://video.google.com/videoplay>

Што се тиче тужбе Alperin vs Ватикан, адвокат Леви сматра да је процес достигао веома деликатну тачку, због чега

није желео даље да коментарише, али остаје при својој изјави коју је дао у новембру.

„У једну руку Ватикан је био брз кад је требало да оптужи Израел и Србију пре неколико година, а с друге стране, у суштини подржава масакр 500.000 људи, крађу њихове имовине и њено похрањивање у Ватиканској банци. Папа Бенедикт би требало да се забрине због тога што је у (америчком) Савезном суду пољуљан интегритет Свете столице”.

Тужба Alperin vs Ватиканска банка је поднета Савезном суду у Сан Франциску у новембру 1999. године. Тужиоци су пореклом Срби, Јевреји и Украјинци, који су преживели логор смрти, затим њихова родбина, као и организације које представљају 500.000 жртава холокауста.

Тужитељи такође траже да се изврши ревизија и врати новац државне благајне нацистичке Хрватске, који је према подацима америчког Стејт департмента по завршетку рата бесправно пребачен у Ватиканску банку, као и у друге банке.

Оптужени су: Ватиканска банка, Фрањевски ред и Хрватски ослободилачки покрет. Леви каже да су оптужени помогли да се сакрије опљачкана имовина коју је нацистичка Хрватска отела од жртава логора смрти – Срба, Јевреја, Рома и других у периоду 1941-1945. године.

Леви такође указује да је тужба против Ватиканске банке заснована на подацима који су забележени у књизи „Тајни рат против Јевреја”, чији се коаутор Џон Лофтус појављује и као стручни сведок на страни тужилаца.

Он каже да су аутори бестселера „Тајни рат против Јевреја” публиковали још један сензационални рад „Не – Свето Тројство” у којем су објавили запрепашћујуће податке о деловању католичке цркве током двадесетог века.

„Ја сам поднео још једну тужбу, Леви vs ЦИА на основу Закона о слободи инфомација, тражећи да се дозволи приступ досијевима америчке тајне службе, који се односе на ноторног ватиканског шпијуна фратра Крунослава Драгановића. 2001. године, захваљујући тој тужби, омогућен нам је приступ новим подацима о Драгановићу”, рекао је Леви.

Леви, који је био неколико пута гост радио емисије „Истраживачки журнал” („The Investigative Journal”), водитеља Грега Шиманског, има дозволу да ради као адвокат у Калифорнији и Дистрикту Колумбија. Заступао је организације и појединце у разним судским поступцима који су везани за холокауст и Други светски рат, укључујући и оне везане за банке, осигурања и принудни рад. Леви је такође и члан Међународне кривичне адвокатске коморе (International Criminal Bar) у Хагу.

Грег Шимански (Greg Szymanski) има своју ауторску радио емисију која се емитује свакога дана на Genesis Communication Network: www.genlive.com.

Грег Шимански је независан новинар који се бави истраживањем ратних злочина.

Срби римокатолици такозвани Хрвати (1)

- Редакција „Велике Србије” објављује приказ књиге „Срби римокатолици, такозвани Хрвати” историчара др Николе Жутића. У књизи се на сасвим нови начин, строго научан, скида веома јакни о вековној асимилацији Срба у хрватску нацију, ирвенсивено њиховим премоћем из православног у римокатоличку веру

Приредио: мр Момчило Суботић

У другој половини 2006. године, Српска радикална странка је публиковала још једну, веома успелу, историјском грађом и документима богату монографију Др Николе Жутића, „Срби римокатолици, такозвани Хрвати”. Ова смела и научно утемељена књига, представља истинску реткост и вредност, јер научно-историјском методом развјава све магле око тзв. старохрватског простора и хрватства уопште и хрватство аргументовано своди на римокатоличку иновацију, тј. на синтетичку, вештачку, црквено-верску нацију.

Стога ће ова књига изазвати бес код свих оних „историјчара” чија се историографија заснивала на српско-хрватском националном балансу и чије кривотворење је подразумевало „братство и јединство без српства”. Ови идеолошки и политички епигони Јосипа Броза за све недаће на простору бивше СФРЈ оптужују Србе, а у последњих 15 година то је и политика мондијализма и глобализма, вешто умрежена са ватиканским прозелитизмом-екуменизмом, тако да се историја понавља по питању непријатеља српских националних и државних интереса.

Шира читалачка јавност примиће Жутићеву студију с великим изазовом и интересовањем за ново и непознато. Разуме се, књига ће постати незаобилазно штиво за све оне који се баве истраживањем историје Југославије, нарочито идеолошким конфликтима између грађанског либерализма и римокатолицизма, феноменом хрватства и српско-хрватским односима, односом југословенске државе и црква итд.

Жутић се интензивније од других, бројних аутора бави овом темом. Зато су резултати његових истраживања утемељенији, а закључци које је из њих изводио смелији. Еминентни српски писци, и православни и католички поједнако, писали су на ову тему. Највиђенији међу њима свакако су: дон Иван Стојановић, дон Јаков Групковић, бискуп Мато Водопић, Милан Решетар, Антон Фабрис, Луко Зоре, Ловро Павловић, Лујо Бакотић и многи други Срби католици – слависти, писци, уредници српских дубровачких и других гласила и часописа, политичари, дипломате. Од осталих Срба овом темом бавили су се: епископ далматински Никодим Милаш, Сава Бјелановић, Марко Јачов, Јеремија Митровић, Коста Милутиновић, Никола Милованчев, Лазо М. Костић, Василије Крстић, Борђе Станковић, Војислав Шешел, Светозар Борак и други. Никола Тоља је докторирао у Задру крајем осамдесетих година 20. века на српском дубровачком часопису „Срђ”, али ова дисертација никад није била публикована. Није тешко претпоставити зашто.

Жутићева књига је резултат дугогодишњег рада аутора и у том смислу се може посматрати као једно од његових веома успешних остварења. Ипак, ова књига се највише ослања на претходну, такође изузетно вредну монографију „Римокатоличка црква и хрватство – од илирске идеје до вели-

кохрватске реализације 1453-1941”, објављену у Београду 1997. године.

Временски оквир књиге коју промовишемо углавном се односи на раздобље друге половине 19. и првих деценија 20. века, „тј. на време интензивног стварања и ширења идеје хрватства у српским историјским земљама. Изван тог хронолошког оквира су тематска поглавља, односно српске историјске земље у којима је хрватство касније настајало, као на пример у Босни и Херцеговини, Бачкој, Банату и Барањи.

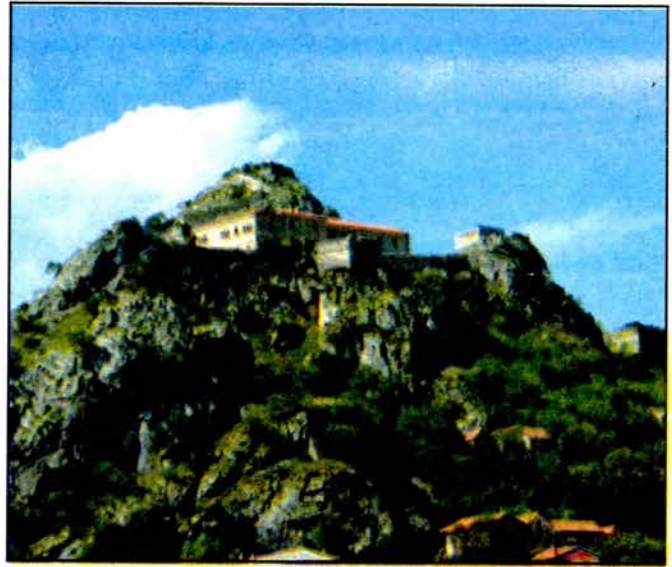
Књига је већим делом писана, поготово старије раздобље (до краја 19. века), на основу доступне литературе, објављених радова и штампле. Аутор је настојао да користи литературу римокатоличких (хрватских) писаца и у њиховим списима налазио примере несклада, национално-романтичарског и митоманског некритичког мишљења. У најнекритичкија (митоманска) остварења свакако спадају историографска дела римокатоличких свештеника-редовника (фра До-

миник Мандић, др Крунослав Драгановић) и радови „енде-хазиских” идеолога и апологета. Жутић је књигу написао „штокавско-ијекавском варијантом српског језика, коју данас у Републици Хрватској називају ’хрватским језиком’”. Пошто је српска икавица, која је језик Срба римокатолика (Буњеваца и Шокаца), у потпуности претворена у баштину ’старог хрватског говора’, последњи је тренутак да српску ијекавицу спасимо од заборава међу Србима, и на тај начин спријечимо њено потпуно присвајање од стране Хрвата и Бошњака (муслимана)” (23). Аутор је књигу посветио: „Бранитељима Републике Српске Крајине, народним плебисцитом основане и вољом либералних демократија уништене” (3). Књига је подељена на увод и четири поглавља.

Скривена историја

У уводном делу аутор даје преглед важније литературе о теми о којој жели да расправља. Његову пажњу привлачи књига Миливоја Савића „Наша индустрија, занати, трговина и пољопривреда” (Београд, 1933), у којој је, овај иначе неисторичар, тачно одредио римокатоличку основу хрватства, тврдио да: „Од 1870. године вршило се хрватизирање католика, јер до те године су католици у Славонији и Срему били Шокци и говорили су ’рвацки’, тако су одговарали када би били упитани којим језиком говоре, а католици у Далмацији били Словени и говорили ’нашки’, католици у Босни били Шокци и говорили шокачки...” (10). Даље, Жутић презентује ставове др Франа Бубановића, Хрвата, југословенског националисте, из његових есеја „Данашњи Хрвати и југословенство”. Жутић сматра да је југословенска либерална историографија, настала у раздобљу Краљевине Југославије, индиректно подржавала старину хрватства преко своје основне полазне тезе да је југословенство спој трију старих народа (Срба, Хрвата и Словенаца), те да је у томе предначио историчар Виктор Новак, величајући хрватску старину, он је и „варијанту српског старословенског писма претворио у ’хрватску глаголицу’ и утемељио догму о прекодринском старохрватском простору.” Промоцији митског средњовековног хрватства је, према Жутићу, допринео и историчар Владимир Ђоровић својим књигама „Историја Југославије” и „Историја Срба”.

Доказујући да се српство простира од Угарске до Албаније и Тракије, али и Дубровника и Далмације, Жутић се позива на Ј. Митровића који, поред осталог, каже: „...Зашто да прећуткујемо да је загребачки бискуп Бенко Винковић 1673. потврдио да су Срби (Власи) у Истри, Сењској бискупији и Винодолу примили католичку веру и узели хрватско име? Зашто не рећи да је сплитски надбискуп 1732. решио: ’Православни Срби у Далмацији не смеју бити православни него латини или унијати...’ (17). Још један историчар Ђорђе Станковић у књизи „Изазов нове историје”, књига друга (1994), у микропростору „Егзодус Срба Златне долине”, на историјском микропростору појешке „Златне долине” негира тврдње хрватске историографије о искључивом хрватству те територије и истиче да долазак језуита 1698. године у Пожегу ствара ембрион римокатолицизма у овом делу Славоније, који с временом рађа хрватство. Пре Бечког рата (1683-1699) римокатолици су били малобројни у „Златној долини”. Хрватска историографија је – истиче Жутић – имала задатак да утемељи хрватство у широком територијалном и народносном опсегу, како би се остварио хабебуршки пангермански и римокатолички мисионарски циљ несловенских (страних) твораца хрватства. У циљу остварења такве замисли нису се бирала средства. На првом месту биле су фантастичне „повијесне” тврдње.

„Хрватске земље” без Хрвата

У првом поглављу: „Срби сви и свуда” – Илиризам (славенство, српство) у функцији римокатоличког мисионарства Жутић расправља о неколико важних тема као што су православни и римокатолички Срби; филолози о српству и хрватству; аустријска статистика о српским земљама; Срби римокатолици у Далмацији, Дубровнику и Боки.

У делима римокатоличких редовника и клерика у 16. и 17. веку, према Жутићевим истраживањима, у искључивој су употреби називи славенски, илирски, односно српски (шизматички). Народности појам хрватства у том времену је потпуно непознат. Тадашње територијално подручје Хрватске било је обичан географски појам, мало и безначајно да би се хрватским именом покрило подручје „Илирика” и „илирског” (славенског) српског народа. Али је процес превођења православних у католичку веру на подручју млетачке управе у Далмацији већ увелико био у току. Према Никодиму Милашу то је било већ 1412. године. На простору других српских земаља у Лици, Банији, Кордуну, Славонији, Срему и Бачкој, наступа фаза изузетно појачане римокатоличке мисионарске активности након прикључења ових територија Аустрији, после Бечког рата и током целог 18. века. „Од тих времена, односно од кардинала Колонића, који је прекрштавао Србе данашње Барање и Славоније, и попа Месића који је био задужен за православно-муслиманско становништво Лике и шире Крајине, мисионари, првенствено фрањевци и језуити, од српских ’шизматика’ стварају римокатоличке конвертите који временом постају Хрвати”. (29). Као доказ за масовно римокатоличење православних Срба у Славонији и данашњој Војводини, Жутић наводи писмо које је кардинал Јосип Колонић, децембра 1703. године писао папи Клименту XI како ради на томе да српски патријарх прими унију, заједно са више од 60.000 Срба.

Када је у питању становништво Истре, Жутић истиче да је насељавање православних Срба у Истру вршено из Босне и Херцеговине, након њиховог пада под Турке, 1463. односно 1482. године, затим из Далмације, Боке и јужних делова данашње Црне Горе.

О деловању римокатоличких прелата, нарочито оних српског етничког порекла, попут Вићентија Змајевића, надбискупа задарског, најубедљивије говоре њихови антисрпски списи. У „Огледалу истине” и „Дијалогу између Србина и католика” Змајевић исказује непојмљиву мржњу према својим српским једноплеменцима. У „Дијалогу” се види да никаква хрватство није присутно на тим просторима већ се говори само о Србима и „католицима” (опет Србима).

Историчар Марко Јачов је, истиче Жутић, први указао да је у овом спису присутан покушај једног римокатоличког црквеног великодостојника да се православље идентификује са српством, а Срби католици да се лише свог националног имена. С друге стране, млетачка власт није дозвољавала да се успостави далматинска православна епископија. Прогнала је епископа Стевана Љубибратића тридесетих година 18. века, а затим и Симеона Кончаревића који је 1750. године на далматинском Косову био изабран за епископа далматинског. Он је био принуђен да бежи у Русију 1764. године.

Наполеоновим декретом од 7. септембра 1808. године поново је успостављена далматинска православна епископија, на чије чело Наполеон поставља Бенедикта Краљевића, који је доласком аустријске власти, након Бечког конгреса 1815. године, прешао на унију. С аустријском влашћу интензивирани су прозелитске акције на простору Далмације и она је све више попримала католички карактер. Према статистичким подацима за попис из 1880. године, од 476.000 Срба православних је било 79.000. Према попису спроведеном 1900. године од укупно 593.000 становника, углавном далматинских Срба, православца је било 96.000.

Словеначки филолог Јернеј Копитар (1780-1844) у својим радовима Хрвате није третирао као посебан национални појам, истичући да је име Хрват синоним за део српског националног насељен на подручју географске Хрватске. Копитар је тврдио да се „провинцијални Хрвати“ (из тројупанијске Банске Хрватске) тек задњих двеста година називају Хрватима и то као географски, а не етнографски појам. Кајкавце је сматрао искључиво Словенцима, а штокавце Србима. Стога је Хрватима оспоравао чак и Загреб са околином. (47).

Чешки језуита Јозеф Добровски (1753-1829), „отац славиистике“, признавао је само кајкавски за хрватски дијалект, а све друго је илирски или српски језик. Хрватско Загорје и Словенију је сматрао пределима Хрвата, док су „свуда друго живели Срби“ (49).

Франц Миклошич је такође тврдио да су сви штокавци Срби, кајкавци Словенци, а Хрвати незнатан број чакаваца. Вук Караџић је свој знаменити чланак „Срби сви и свуда“ написао још 1836, али га је објавио у Бечу 1849. године у спису „Ковчежић за историју, језик и обичаје Срба сва три закона“. Вук је процњивао да на наведеним територијама живи „око пет милиона душа народа, који говори једним језиком, али се по закону (религији) дели на троје: 'закона Грчког', 'закона Турског' и 'закона Римског'“. Три милиона су православни Срби, а два милиона Срби муслимани и римо-

католици. (...) Хрвате је, попут Миклошича, сводио на чакавце „који су по свој прилици остаци Порфиригеновитових Хрвата и којијех се језик мало разликује од Српскога, али је опет ближи Српском него и једноме Словенском нарјечју“ (50).

Жутић овде „интервенише“ констатацијом да је и до Вука допрла митоманија о средњовековним Порфиригеновитовим Хрватима које, међутим, неумољива аустријска статистика од средине 19. века потпуно негира. Она, на пример, у Истри није пребројала ниједног Хрвата, већ искључиво Србе и Словенце, уз нешто Италијана.

У аустријској царевини 1857. године било је 1.584.134 Срба православне и римокатоличке вере. Од тога у Српској Војводини и Банату 402.890, у Далмацији 395.273, Војној Крајини 339.176, Славонији 244.180, Истри и кватернерским отоцима 134.445, у Мађарској држави 69.170. (53)

Ф. Елек наводи да Хрвата укупно има 1.288.632 и то у Банској Хрватској 631.081, Војној Крајини 524.048, Мађарској 78.179, Доњој Аустрији 6.364, Крањској 17.697, Моравској 663 (53).

Жутић указује на карту историчара Милоша Ст. Милојевића, према којој је западна граница српске етногеографске распрострањености ишла линијом Перој (северна Истра)-Српске Моравице (северни Горски Котар)-Жумбрак-Банска Хрватска. Источно од те линије су биле области у којима је углавном живео српски народ. Жутић констатује „да хрватства у етнографском смислу није било, већ се јављало номинално као географски појам. Међутим, средином 19. века географски појам Хрвата, који је до тада био и један од назива за Србе, почео се већ утемељавати као етнографски појам везан за митолошко средњевјековно 'Порфиригеновитово' хрватство. Наиме, средином 19. вијека дио Срба римокатолика са подручја четверојупанијске географске Банске Хрватске (Загребачка, Вараждинска, Крижевачка и Северинска жупанија) и Војне Крајине почео је да носи хрватско име, прво у регионалном па потом, с протоком времена, и у националном смислу. (...) Треба истаћи да се, према аустријским статистичким подацима, Хрвати уопште не помињу у другим тзв. хрватским земљама, односно у Славонији, Срему, Барањи, Далмацији и Истри. У Славонији су, поред православних Срба живјели и Срби римокатолици, односно Шокци, у Истри, као што смо видјели, Срби и Словенци, уз нешто романског елемента. Далмација, која је обухватала Дубровник и Боку, била је српско-римокатоличка. Према аустријском попису из 1850/51. године, у њој је живјело 330.827 Срба римокатоличке вјере, док је православних Срба остало, послје вековног католичења, 78.858“ (54).

Петар Лубарда, сликар чији мотиви прелазе националне и регионалне границе

Фрагменти сећања на платну сликара

- *Његово целокупно стваралаштво показује јасну и ангажовану улогу коју је његово дело имало у друштву. Сећања на Балкански и Први светски рат, преживљене страве у нацистичким логорима заједно са историјским догађајима, црногорским пределима и послератном обновом чине доминантну темељну стваралаштва. То је био његов начин борбе против људског страдања.*

Петар Лубарда (1907-1974) један је од најзначајнијих сликара 20. века са ових простора. Многи кад причају о њему повлаче паралелу са највећим светским именима из историје уметности, али за разлику од њих, Лубарда у Србији, земљи у којој је провео највећи део свога живота, и даље нема место које заслужује. Тако је тек после три деценије од његове смрти дошло до објављивања две монографије о његовом животу и делу и то обе захваљујући приватној иницијативи. У протеклих неколико месеци често су се водиле полемике зашто још увек није формиран његов легат, иако је уметник своје радове завештао Београду. То је уједно и прилика да се подсетимо живота овог светски признатог ствараоца.

Петар Лубарда је рођен 1907. године у Љуботињу (Цетиње) као прво од шесторо деце од оца Ђура и мајке Марије. Његова мајка била је домаћица, отац официр црногорске војске, а потом потпуковник војске Краљевине Југославије. Афинитет према уметности наследио је од родитеља, који су по Лубардиним речима имали наклоност не према уметности, јер нису ни знали шта је то, већ према томе да праве лепо. Бавити се уметношћу почетком 20. века у Црној Гори била је права непознаница, тако да је владало мишљење да се од тога не може живети. Зато је млађани Петар, с обзиром да је још као дечак пуно времена проводио цртајући и правећи шаре на камену, непрестано добијао критике од старијих. Отац, кога је доживљавао као строгог човека, такође га је корио због тога, али истовремено му је и куповао боје, показујући ону другу, нежнију страну личности.

Атмосфера топлог породичног живота и кућа увек пуна пријатеља и гостију амбијент су у којем Петар Лубарда проводи своје детињство. Међутим, ова фамилија је имала ту несрећу да је од шесторо деце, осим Петра, једино још његова сестра Вјера доживела старост. Његова каснија везаност и посвећеност породици могла се назрети још у време ране младости када је сате и сате проводио разговарајући са мајком. Иако нејак, као најстарије дете, за време Балканског и Првог светског рата остаје уз мајку. Ти немили догађаји оставили су неизбрисив траг у његовом сећању, али најжалост то нису биле једине успомене те врсте. Не тако ретка слика у то време, глад која узима свој данак, однела је и читаву породицу његовог брата од стрица. Рат прекида и његово школовање започето у Љуботињу, а због природе очевог посла, породица Лубарда се неколико пута селила, због чега у Петровом сећању из тог времена остају фрагментарне слике Црне Горе, које он касније преноси на платно.

Сликарске студије започиње у Београду 1925. године на Уметничкој школи, да би већ 1926. отишао у Париз, где уписује Академију лепих уметности. Суочивши се са програмом ове школе који је био скоро идентичан београдском, али и са месечном школарином која је младом Петру била

Битка на Вучјем долу

тешко достижна, он у тој школи проводи свега неколико месеци. Након тога, опредељује се за рад у отвореним атељеима који су за свега неколико франака свима били доступни. Постављајући себи циљ да нађе одговор на питање „Шта је заправо уметност и како се она прави?“, креће у обилазак парижких музеја и галерија, где први пут види дела класичне европске уметности. Тада упознаје и своју будућу жену Јелену Јовановић, студенткињу историје уметности, са којом заједно гледа радове великих светских мајстора и одлази у атеље чувених парижких критичара и сликара. И поред немаштине са којом се Лубарда суочава у Паризу, поклони мајци и сестри Вјери никада нису изостали. У том периоду преиспитивања себе, важну улогу у његовом животу имао је сликар Мило Милуновић, који је као ретко који наш уметник тада био познат у француској престоници. Он га одвраћа од идеје да се врати у земљу и даје му подстрек да настави да се бави сликарством.

И тада, полако, крећу да се нижу успеси у његовом животу. Прво, чувени француски музеј „Лувр“ откупљује једну његову слику, а потом 1929. године приређује прву самосталну изложбу и то у Риму, коју је критика изузетно добро прихватила. Иако је Париз био крајњи циљ многих уметника, Лубарда је један од ретких који је доживео успех у њему, као и у Италији, а после 1932. године, када се вратио у Југославију, коначно и у њој. Његов приватни живот тих година, осим женидбе се Јеленом, обележиле су и сталне посете породици која је тада живела у Руми, али и смрт млађег брата Николе, који је такође имао афинитет према сликарству.

Гуслар

Изнемогао од болести, пут до логора преживљава захваљујући друговима који му помажу да се одржи на ногама. Све четири ратне године проводи у логорима у Немачкој и Италији, што оставља трајне последице. Изолованост, глад, тута били су свакодневица логораша против које се свако борио како је знао и умео. Петар је свој спас налазио у цртању. Кроз њега је изражавао своје емоције, тако да су чести цртежи мртвачких сандука, који су за њега били метафора логорских барака. Неки цртежи су му у логору и нестали. Радио је и илустрације за логорски лист „Наши дани“ у Сталагу, који су водили заробљеници.

Од почетка заробљеништва у логору је са Петром био и његов ратни друг Душан Богдановић. Њих двојицу Немци су једног магловитог дана повели уместо гробара, али видевши да су интелектуалци, па самим тим и нежељени сведоци, враћају их у логор. Небројена беживотна тела, нешто раније доведених у логор руских заробљеника, трајно су остала урезана у његово сећање. Та сурова сцена касније је добила свој одраз у неким сликама, баш као и крагујевачка трагедија којој је Лубарда посветио циклус од деведесет и шест слика.

Оптерећен тешким успоменама Лубарда, по изласку из заробљеништва, запада у стање летаргије. Ту 1945. годину обележили су и смрт његовог брата Вељка и стрељање оца. Тада се и званично разводи од Јелене и наредне године жени се Вером Протић, студенткињом Ликовне академије у Београду. У тим тешким данима за њега стиже и позив од црногорске владе за поновни долазак у Црну Гору. Лубарда позив прихвата без размишљања и одлази на Цетиње где затиче и друге познате уметнике са којима креће у обнову, развијање националне културе и формирање првих стручних ликовних институција на овим просторима. У згради Основне школе „Његош“ налазио се његов атеље који је тада био „центар тадашњег ликовног живота на Цетињу“. Путујући по Црној Гори, свуда види велики занос обнове који безрезервно подржава, али и спаљена села и срушене градове. У тим послератним годинама настају композиције рађене на теме из логора, које изражава заједно са радовима које је урадио у заробљеништву.

Године 1950. Лубарда се враћа у Београд где остаје до краја живота. Исте године завршава и чувену историјску слику „Битка на Вучјем долу“. Из ње проистиче „Бој на Косову“, потом „Гуслар“ и многе друге слике које у себи носе снажну хуманистичку поруку. Међутим, 1951. године у Београду се дешава нешто што је променило дотадашње поимање ликовне уметности. Лубарда приређује изложбу ко-

јом се отварају врата апстрактној уметности. Та изложба представља обрачун са дотадашњим конзервативним размисљањем и ретко кога је оставила равнодушним.

Педесете године, осим мајчине смрти (1955) и неколико година касније развода од Vere (са којом се поново венчао 1964), обележене су великим професионалним успесима. Лубардино дело бива запажено и ван граница наше земље. На Другом Бијеналу у Сао Паолу за слику „Борба коња“ добија Интернационалну откупну награду. „Данас је Лубарда мајстор, највећи сликар своје земље и један од најсензибилнијих и најпрофињенијих сликара у Европи“, само је један коментар из тог времена. Поред бројних међународних и домаћих признања, добија признања у својој земљи и постаје редовни члан САНУ.

Године 1969. Лубарда одбија да уђе у Одбор за подизање Његошевог маузолеја на Ловћену. Тим поводом Одбору упућује писмо следеће садржине: „...Ловћен је вековни симбол поноса и слободе, старе и новије наше историје, кога је сама природа створила као најлепше уметничко дело. Његош, велики песник, осетио је то и желео да му Ловћен буде споменик. И зато сматрам да не треба кршити његову вољу. (...) И мислим да би за све садашње и будуће генерације ова жеља великог песника требало да буде изнад свих туристичких и материјалних разлога. Говорим ово као уметник без икаквих републичких, политичких и других мотива.“ У знак протеста против подизања Његошевог маузолеја на Ловћену настаје слика „Сумрак Ловћена“.

Ову слику Лубарда завршава 1971, две године пре смрти. Она, као и његово целокупно стваралаштво, показује јасну и ангажовану улогу коју је његово дело имало у друштву. Сећања на Балкански и Први светски рат, преживљене страхоте у нацистичким логорима заједно са историјским догађајима, црногорским пределима и послератном обновом чине доминантну тематику Лубардиног стваралаштва. То је био његов начин борбе против људског страдања. Многи странци су наглашавали његову везаност за родно и национално тле, али исто тако су наводили и да његови мотиви „надилазе националне и регионалне границе“ (Нело Поненте).

Своју сликарску заоставштину Петар Лубарда 1973. године поклања граду Београду у коме 13. фебруара 1974. и умире. Сахрањен је у Алеји великана. Многе награде су му постхумно додељене и ретроспективне изложбе приређене. Бројне институције културе и признања носе његово име.

Р. В. С.

Hoš у Црној Гори

- Горан Петровић се, кажу новине, враћа у БИА. Не знам да ли као ухапшени или запослени.
- Чанак изјавио да долази код Тадића. А кад је и одлазио?
- Расправа око министарстава јасно указује да се „бара” није смањила, већ да су крокодили порасли.
- Чим у Србији зашкрипи, политичари објаве да је у некој од суседних земаља епидемија птичјег грипа.
- Полиција ухапсила оне који су, топећи бакар, запалили седам кућа код моста „Газела”. Кад ли ће ухапсити оне што хоће да „запале” Борски рудник?
- Министар здравља изјавио да је срамота да у Србији неколико хиљада лекара нема посао. А он је министар већ неколико година?!
- ДОС се поново окупља. Само што их сад нема довољно ни за корзо.
- После избора у Србији се снима филм „Али-баба и 17+ разбојника”.
- Веља Илић дао своју министарску фотелју. Да му је тапацирају.
- Ма освојили су „ови” већину. Само им није Републичка изборна комисија обрачунала ПДВ.
- Кренула би власт одавно са борбом против криминала и корупције. Не боје се да похапсе криминалце. Боје се само ако они у истрази проговоре.
- Ако формирају владу, узимаће као што су и до сада узимали. Док народ не узме мотку.
- Коштуница изјавио у кампањи да неће дати Косово. Све док избори не прођу.
- Новински наслов „Најезда пацова” се односи на праве глодаре, а не на представнике Коштуничине коалиције.
- Замало и Вук да пређе цензус. Фалило му „тричавих” 4 одсто.
- Гласачи Небојше Човића су на протеклим изборима били јединствени. На свим бирачким местима је освајао по један глас.
- Србија је земља пуна жртвава. Имали смо жртве транзиције, жртве приватизације, жртве обмана и превара, а сад имамо и жртве избора.
- Ко каже да Динкић воли власт? Он воли само паре.
- Није Божовић смењен што је сазнао за афере у Министарству полиције. Смењен је зато што их је обелоданио.
- Ако уђу у владу, досадашњи министри неће красти. Само ће уништавати доказе и трагове из претходног мандата.
- Ако се Карић врати, неће сејати салату. Садиће лукац у Падинској Скели.
- Многи носиоци власти су се спремали да се породицама после избора јављају из „роминга”.
- Да су сви које је Вук љубио имали право гласа, данас би он сам формирао владу.

Сабрана дела проф. др Војислава Шешеља

Преко 65.000 страница сабраних дела проф. др Војислава Шешеља представљају чисти концентрат његових мисли и дела, од дисидентских дана до тренутка када је постао неоспорни лидер свих српских патриота. Овде се, на једном месту, налазе његови научни радови, скупштински говори, телевизијски мегдани, интервјуи које је дао штампи, радио емисије и различити политички и научни скупови у чијем раду је активно учествовао. Ту су и судски процеси, а нарочито место заузима збирка хашких докумената, објављена у чак 15 књига.

Својим пером, ова оригинална личност српске политике објашњава узроке и механизме политичке делатности усмерене против српскога народа и његове државе, али читаоца не оставља у мраку песимизма, попут већине хроничара народног страдања.

Његово сагледавање прошлости и садашњости представља научни метод за пројектовање реалне визије будућности, што је, у ствари, одговор на најтежа питања данашњице. Често намерно погрешно схваћен и још злонамерније тумачен, на овим страницама не оставља простор за било какву дилему – све је објашњено, свака реч је у контексту, догађај лоциран, а правни акт протумачен.

По општој оцени целокупне српске јавности, а нарочито њеног научног дела, у овом обиљу историјског, правног и политичког материјала нарочито се издваја његово, по много чему капитално дело „Идеологија српског национализма”.

У својој најпознатијој књизи, проф. др Војислав Шешељ, на хиљаду страна текста, синтетизује све научне чињенице, филозофске парадигме и теоријске постулате на којима је саздана идеологија српског национализма.

Ово дело др Војислава Шешеља се одликује критичким приступом и бриљантном анализом, а аутор се и овде потврђује као ерудита и стрпљив истраживач, који је у току вишегодишњег рада проучио огроман број историјских, лингвистичких, филозофских, социолошких и политиколошких студија, дела водећих научних ауторитета у разним дисциплинама и областима, селекционишући њихове врхунске резултате и доводећи их у хармоничан облик.

Др Шешељ је ову обимну студију довршио проширујући своју претходну монографију „Научно и публицистичко дело проф. др Лазе Костића”. Српски народ је тако добио компактно, систематизовано и комплетно дело у коме су обрађени сви значајни аспекти српског национализма, његова природа, циљеви и систем моралних судова. Пред нама је први прави уџбеник српског национализма.

Др Војислав Шешељ

ИДЕОЛОГИЈА
СРПСКОГ НАЦИОНАЛИЗМА

ВЕЛИКА СРБИЈА А.Д.
БЕОГРАД 2002.

Др Војислав Шешељ

**ПОНТИФЕКС МАКСИМУС
САТАНИСТИЧКЕ ЦРКВЕ
ЈОВАН ПАВЛЕ ДРУГИ**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.

Др Војислав Шешељ

**АНТИХРИСТОВ НАМЕСНИК
ЗЛИКОВАЧКИ РИМСКИ ПАПА
БЕНЕДИКТ ШЕСНАЕСТИ**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.

Четири књиге др Војислава Шешеља које раскривавају антисрпску природу папства и римокатоличког клера у целини.

Концентрат истине на 4000 страна који јасно доказује да је за све ратне злочине на територији бивше Југославије крив римски папа.

Др Војислав Шешељ

**ВАТИКАН ГЛАВНО
САТАНИНО ГНЕЗДО**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.

Др Војислав Шешељ

**РИМСКА КУРИЈА
ВЕЧИТО ЖЕДНА
СРПСКЕ КРВИ**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.